

T.C.
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

TÜRK HİSSE SENEDİ PİYASALARI EKSENİNDE
ULUSLARARASI PORTFÖY ÇEŞİTLENDİRMESİ:
YÜKSELEN PİYASA EKONOMİLERİNE DAYALI BİR ANALİZ

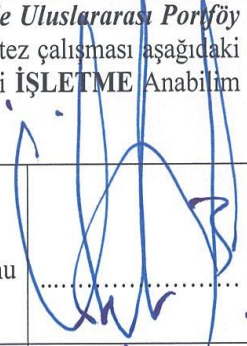

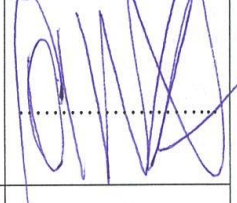

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Akın AKAR

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Önder BÜBERKÖKÜ

VAN-2019

KABUL VE ONAY SAYFASI (EK-4)

Akın AKAR tarafından hazırlanan “ <i>Türk Hisse Senedi Piyasaları Ekseninde Uluslararası Portföy Çeşitlendirmesi: Yükselen Piyasa Ekonomilerine Dayalı Bir Analiz</i> ” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ / ~~OY ÇOKLUĞU~~ ile Yüzüncü Yıl Üniversitesi İŞLETME Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.	
Danışman: Dr. Öğr. Ü. Önder BÜBERKÖKÜ İşletme ABD, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/ ~~onaylamıyorum.~~	
Başkan : Doç. Dr. Bora YILDIZ İşletme ABD, İstanbul Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/ ~~onaylamıyorum~~	
Üye: Doç. Dr. Faruk KALAY İşletme ABD, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/ ~~onaylamıyorum~~	
Üye : Unvanı Adı SOYADI Anabilim Dalı, Üniversite Adı Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum	...../...../.....
Yedek Üye : Unvanı Adı SOYADI Anabilim Dalı, Üniversite Adı Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum	...../...../.....
Yedek Üye : Unvanı Adı SOYADI Anabilim Dalı, Üniversite Adı Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum	...../...../.....
Tez Savunma Tarihi:28.06.2019	...../...../.....
Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini ve imzaların sahiplerine ait olduğunu onaylıyorum.	
 Doç. Dr. Bekir KOÇLAR Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü	

ETİK BEYAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü **Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;**

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Akın AKAR
(27/06/2019)

ÖZET
(Yüksek Lisans Tezi)

Akın AKAR

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

HAZİRAN, 2019

**TÜRK HİSSE SENEDİ PİYASALARI EKSENİNDE
ULUSLARARASI PORTFÖY ÇEŞİTLENDİRMESİ:
GELİŞEN PİYASA EKONOMİLERİNE DAYALI BİR ANALİZ**

ÖZET

Bu çalışmada Türk hisse senedi piyasası ile diğer gelişen 20 ülkenin hisse senedi piyasaları arasındaki uluslararası portföy çeşitlendirme olanakları incelenmiştir. Bu çalışmada diğer birçok çalışmanın farklı olarak az sayıda ülkeyi incelemek yerine MSCI gelişen piyasalar endeksine göre gelişen piyasa ekonomisi olarak tanımlanan tüm ekonomiler birlikte incelenmiştir. Böylece Türk ve uluslararası hisse senedi piyasaları karşılaştırılarak bütüncül sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada kullanılan veriler MSCI veri tabanından elde edilmiştir. Çalışmada aylık veriler kullanılarak 2003 Ocak ile 2016 Ağustos dönemi için Türk hisse senedi piyasaları ekseninde uluslar arası portföy çeşitlendirmesine imkan veren yatırım olanakları incelenmiştir. Değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki analizinde panel koentegrasyon testlerinden yararlanılmıştır. Çalışma bulguları uzun dönemde değişkenler arasında çok az hisse senedi piyasası arasında çeşitlendirme imkanının söz konusu olduğuna işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler :Hisse senedi piyasaları, Uluslararası portföy çeşitlendirmesi, Yükselen Piyasa Ekonomileri, Panel koentegrasyon.

Sayfa Adedi : IX + 131

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Önder BÜBERKÖKÜ

ABSTRACT
(Master, Thesis)

Akın AKAR

VAN YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

JUNE, 2019

**EXAMINING INTERNATIONAL PORTFOLIO DIVERSIFICATION
BENEFITS: AN ANALYSIS BASED ON EMERGING STOCK MARKETS**

ABSTRACT

This study examines the potential international portfolio diversification benefits between the Turkish stock market and twenty emerging stock markets using alternative panel cointegration tests for the period between January 2003 and August 2016 using monthly data. The study investigates together all stock markets defined as emerging stock markets according to the MSCI Emerging Market Index rather than examining a small number of stock markets, differently from many other studies. Thus, the study presents comprehensive results. Based on the results in this study, it is concluded that international portfolios comprising the Turkish stock market and other emerging stock markets examined in this study does not provide significant international diversification benefits for international investorsn early in all cases.

Keywords : Emerging stock markets, International portfolio diversification benefits, Panel cointegration tests.

Number of Pages : IX + 131

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Önder BÜBERKÖKÜ

İÇİNDEKİLER	Sayfa
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	VII
ÖNSÖZ.....	VIII
GİRİŞ.....	1
Araştırmanın Amacı.....	2
Araştırmanın Önemi.....	3
Araştırmanın Kısıtları.....	3
Araştırmanın Orjinalitesi.....	4
1. BÖLÜM	
PORTFÖY YÖNETİMİ İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR	
1.1. Finansal Açıdan Portföy Kavramı.....	5
1.2. Portföy Yönetimi.....	5
1.3. Portföy Yönetim Stratejileri.....	5
1.4. Portföyün Toplam Riski.....	5
1.5. Sistematik Risk.....	6
1.6. Sistematik Olmayan Risk.....	6
1.7. Etkin Sınır.....	6
1.8. Beklenen Getiri.....	6
1.9. Beta Katsayısı.....	7
2. BÖLÜM	
KURAMSAL ÇERÇEVE	
2.1. Geleneksel Portföy Yaklaşımı.....	8
2.2. Modern Portföy Yaklaşımı.....	8
2.2.1. Uluslar Arası Portföy Çeşitlendirmesi.....	10
3.BÖLÜM	
LİTERATÜR TARAMA	
3.1. Ulusal ve Uluslar Arası Alanda Yapılan Çalışmalar.....	12

4. BÖLÜM

YÖNTEM

4.1. Veri	21
4.2. Metodoloji	22
4.2.1. Uzun Dönem Analizi.....	22
4.2.1.1. Pedroni (1999, 2004) Panel Koentegrasyon Testi	23
4.2.1.2. Kao (1999) Panel Koentegrasyon Testi	24
4.2.1.3. Westerlund (2007) Panel Koentegrasyon Testi	24
4.2.1.4. Panel FMOLS, DOLS ve OLS Uzun Dönem Katsayı Tahmincileri ...	24

5. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

5.1. Panel Birim Kök Testleri Sonuçları	43
5.2. Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları	45
5.3. Uzun Dönem Katsayılarının Sonuçları.....	48

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç ve Öneriler	60
------------------------------	----

KAYNAKLAR	62
------------------------	-----------

TABLolar LİSTESİ.....	69
------------------------------	-----------

ŞEKİLLER LİSTESİ.....	70
------------------------------	-----------

GRAFİKLER LİSTESİ.....	71
-------------------------------	-----------

EKLER.....	72
-------------------	-----------

ÖZGEÇMİŞ

ORİJİNALLİK RAPORU

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BİST	Borsa İstanbul
V.D.	Ve diğerleri
MSCI	Morgan Stanley Capital International (Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi)
LLC	Levin – Lin ve Chu
IPS	Im – Pesaran ve Shin
ADF	Augmented Dickey–Fuller Test
OLS	Ordinary Least Squares
DOLS	Dynamic Ordinary Least Squares
FMOLS	Fully Modified Ordinary Least Squares

ÖN SÖZ

Bu çalışmada Türk hisse senedi piyasaları ekseninde uluslar arası portföy çeşitlendirmesi imkanları incelenmiştir. Bu amaçla panel veri ekonometrisine dayalı olarak Türk hisse senedi piyasaları ile MSCI sınıflandırmasına göre yükselen piyasa ekonomisi olarak tanımlanan 20 hisse senedi piyasası arasındaki uzun dönemli ilişki incelenmiştir. Böylece giderek küreselleşen Dünyada ne tür uluslararası portföy çeşitlendirme imkanlarının söz konusu olduğu belirlenerek yatırımcılara daha etkin yatırım stratejileri oluşturabilmelerinde yardımcı olacak sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada diğer birçok çalışmanın aksine az sayıda ülkeyi incelemek yerine MSCI sınıflandırmasına göre yükselen piyasa ekonomisi olarak tanımlanan tüm ekonomiler birlikte incelenmiştir. Böylece Türk ve uluslararası hisse senedi piyasaları bütüncül olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, çalışmada panel veri ekonometrisinin kullanılması zaman serisi analizine göre daha etkin sonuçlar elde edilmesine imkan sağlamıştır. Çalışma, bugüne kadar bu alanda yapılan çalışmalardan bu yönleriyle ayrılmaktadır.

Çalışmanın literatür kısmında portföy çeşitlendirmesine dönük olarak yapılan çok sayıda çalışmaya yer verilmiştir. Bu çalışmalar incelendiğinde literatürde bu konu ile ilgili olarak henüz bir uzlaşmaya varılmadığı gözlemlenmiştir. Bu da bu konuda daha fazla çalışma yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada yükselen hisse senedi piyasaları için olası portföy çeşitlendirme imkanları 1994 Aralık ile 2016 Ağustos dönemini için analiz edilmiştir.

Çalışmanın araştırma ve yazma sürecinde öncelikle literatür incelemesi ve veri toplama işlemi yapılmıştır. Toplanan veriler çeşitli analizlerle tablo haline getirilmiştir. Çalışma planımızın ikinci döneminde analizler değerlendirilerek yorumlanmıştır. Çalışmamızın son döneminde ise tez çalışmamızda elde ettiğimiz tüm bilgi ve veriler düzenlenerek yazılmıştır.

Tez araştırmamın ve yazımının gerçekleşmesinde büyük katkıları bulunan, tecrübeleriyle bana yol gösteren, bu çalışmanın gerçekleşmesinde yadsınamayacak derecede desteği olan değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Önder BÜBERKÖKÜ

'ne, Yüksek Lisans ders döneminde ilgi ve alakalarından Doç. Dr. Faruk KALAY'a, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF Dekanı Prof. Dr. Mehmet AYGÜN'e ve bu süreçte her zaman yanımda olan, desteklerini esirgemeyen başta sevgili eşim Figen AKAR'a ve oğlum Deniz Algın AKAR'a teşekkür ederim.

Akın AKAR

GİRİŞ

Portföy yönetiminin en temel aşamalarından birini portföyün risk / getiri dengesinin kurulması oluşturmaktadır. Finansal anlamda risk, en genel ifadeyle, gerçekleşen getirinin beklenen getiriden sapması olması olarak tanımlanabilir. İktisadi ve finansal sistemdeki gelişmelere bağlı olarak da portföylerin risk / getiri bileşimi değişebilmektedir. Böyle bir ortamda rasyonel bir yatırımcıdan beklenen portföyün sistematik olmayan riskini çeşitlendirme ile minimize edebilmesidir.

Sistematik olmayan risk ilgili firma ve / veya sektöre bağlı olarak ortaya çıkan riskler olarak tanımlanmaktadır. Sistematik olmayan riske firmanın faaliyet riski, finansal riski ve / veya yönetim riski yol açmaktadır. Portföy çeşitlendirmesinin sistematik olmayan riski minimize etmesi ise portföye korelasyon katsayıları mümkün olduğunca -1'e yakın varlıkların eklenmesi gerekmektedir. Böylece, bir portföyün toplam riskini ifade eden standart sapma değeri daha düşük değerler alabilmektedir.

Bu konu özellikle 1980'li yıllar ile birlikte daha da önemli bir hale gelmiştir. Çünkü 1980'li yıllar ile birlikte Dünya ekonomilerinin daha liberal hale gelmesi, sermaye hareketlerinin serbestleşmesi ve gelişmiş ekonomilerdeki getiri oranlarında gözlemlenen azalmalar yatırımcıların gelişen ülke piyasalarına yönelmesi sonucunu doğurmuştur. Bunun bir sonucu olarak da portföy çeşitlendirmesi sadece ulusal piyasalardaki varlıklarla yapılan bir işlem olmaktan çıkıp portföylere uluslararası varlıkların da dahil edildiği bir süreç haline gelmiştir. Çünkü, daha sonra ayrıntıları ile ifade edileceği gibi, bu alandaki teorik tartışmalar uluslararası portföy çeşitlendirmesinin ulusal bazda yapılan portföy çeşitlendirmesine göre daha etkin portföyler oluşturulmasına katkı sağladığını göstermiştir.

Portföy çeşitlendirmesinin nasıl yapılması gerektiği konusunda literatürde iki temel yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar, geleneksel portföy yaklaşımı ve modern portföy teorisidir. Geleneksel portföy yaklaşımı akademik altyapısı çok güçlü olmayan ve portföy riskinin azaltılabilmesi için portföye daha çok finansal varlık eklenmesi gerektiği görüşüne dayanan bir yaklaşımdır. Markowitz (1952: 78) tarafından geliştirilen modern portföy teorisi ise portföy yönetimine akademik bir

altyapı kazandırmış ve portföy çeşitlendirmesinde portföye dahil edilen finansal varlıklar arasındaki korelasyon değerlerinin de önemli olduğunu ifade etmiştir.

Bu çalışmada da BIST100 endeksi ekseninde uluslararası portföy çeşitlendirmesi üzerinde durulmuştur. Bu kapsamda BIST100 endeksi ile diğer 20 gelişen piyasa ekonomisi hisse senedi endeksleri arasındaki uzun dönemli ilişkiler incelenerek hangi hisse senedi endekslerinin daha etkin çeşitlendirme imkanı sunduğu incelenmiştir. Bu amaçla değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki analizi üzerinde durulmuştur. Değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki söz konusu değilse veya değişkenler arasındaki uzun dönem katsayısı negatif işaretli ise bu durum ilgili hisse senedi endekslerinden oluşturulacak bir portföyün beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyabileceği anlamına gelmektedir.

Çalışmanın literatüre katkısı ise şu şekilde ifade edilebilir: Öncelikle bu çalışmada literatürdeki birçok çalışmadan farklı olarak değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki analizinde panel koentegrasyon analizinden yararlanılmıştır. Böylece, zaman serisi ekonometrisine göre daha etkin sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır. İkinci olarak, çalışmada veri setine ulaşılabilen gelişen ülke ekonomilerinin tamamı birlikte incelenmiştir. Böylece, daha kapsamlı sonuçlar elde edilebilmiştir. Son olarak da çalışmada değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki analizinde 3 farklı koentegrasyon testinden değişkenler arasındaki uzun dönem parametre tahmininde ise 9 farklı tahminciden yararlanılmıştır. Böylece, farklı yaklaşımlara karşı dirençli (robust) sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Türk hisse senedi piyasaları ile MSCI sınıflandırmasına göre gelişen piyasa ekonomisi olarak tanımlanan diğer 20 gelişen hisse senedi piyasaları arasındaki uluslararası portföy çeşitlendirme olanaklarının incelenmesidir.

Portföy çeşitlendirmesi bir portföyün toplam riskinin azaltmasına imkan vermektedir (Campa ve Fernandes, 2006: 417). Markowitz (1952: 78), Sharpe (1964: 430) ve Lintner (1965: 590)'e göre iyi çeşitlendirilmiş bir portföyün riski portföyü oluşturan finansal varlıklara tek tek yatırım yapılması durumuna göre daha düşüktür (Chollete vd., 2011: 404). Buna ilaveten uluslar arası portföy çeşitlendirmesi ulusal piyasada

çeşitlendirilmiş portföylere göre daha uygun risk / getiri dengesi sunabilmektedir (Jiun ve Chiou, 2009: 93; Li vd., 2003: 71; Solnik, 1995: 89). Bu nedenle uluslararası piyasalar yatırımcılara portföylerini ulusal piyasalardan daha az bir riskle çeşitlendirme imkanı sunmaktadır. Bu çalışmada da gelişen piyasa ekonomileri için bu durumun geçerli olup olmadığı incelenmiştir.

Araştırmanın Önemi

1980'le birlikte özellikle gelişen piyasa ekonomileri daha liberal iktisadi ve finansal uygulamalara yönelmişlerdir. Bunun bir sonucu olarak da bu ülke ekonomilerinde serbest piyasa ekonomisi dinamiklerinin etkinliği artmıştır. Aynı dönemde gelişmiş ülke ekonomilerindeki getiri oranlarının düşmesi gelişen piyasa ekonomilerine doğru sermaye akımlarının belirgin bir şekilde artması sonucunu doğurmuştur. Böyle bir konjunktürde küresel kaynakların etkin dağılımının sağlanması ve daha etkin uluslararası portföylerin oluşturulması için gelişen piyasa ekonomilerindeki uluslararası portföy çeşitlendirme imkanların incelenmesi oldukça önemli bir konu haline gelmiştir. Bu çalışmada da uluslararası yatırımcılara bu doğrultuda çeşitli yatırım tavsiyelerinde bulunarak küresel bazda kaynakların etkin dağılımının sağlanmasına ve daha etkin portföyler oluşturulmasına katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Kısıtları

Türk hisse senedi piyasaları ile gelişen hisse senedi piyasaları arasındaki uluslararası portföy çeşitlendirme olanaklarının geçerli olup olmadığını incelediğimiz çalışmada yükselen piyasa ekonomisi olarak Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar analizlere dahil edilememiştir. Bunun temel nedeni bu iki ülkenin gelişen piyasalar kategorisine çok geç eklenmesi nedeniyle bu ülke hisse senedi piyasalarına ait gözlem sayısının oldukça az olmasıdır. Ayrıca, MSCI veri tabanında tüm gelişen piyasa ekonomileri için ortak başlangıç tarihi 1994 Aralık ayı olduğundan analizler bu tarih sonrası için yapılabilmektedir.

Araştırmanın Orjinalitesi

Bu çalışmada diğer birçok çalışmanın aksine az sayıda ülkeyi incelemek yerine MSCI sınıflandırmasına göre yükselen piyasa ekonomisi olarak tanımlanan tüm ekonomiler birlikte incelenmiştir. Böylece gelişen ülke hisse senedi piyasaları bütüncül olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, ilgili literatürün oldukça yoğun bir şekilde zaman serisi ekonometrisine dayandığı görülmektedir. Bu çalışmadaki analizler ise panel veri ekonometrisine dayanmaktadır. Son olarak da çalışmada uzun dönem ilişki analizinde üç farklı koentegrasyon testi kullanılmıştır. Uzun dönem parametre tahmininde ise 9 farklı tahmin yöntemine yer verilmiştir. Böylece, çalışmada kapsamında elde edilen bulguların güvenilirliği arttırılmaya çalışılmıştır.

1. BÖLÜM

PORTFÖY YÖNETİMİ İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

1.1. Finansal Açıdan Portföy Kavramı

Portföy kavramı çeşitli finansal varlıkların bir araya getirilmesi ile oluşturulan bütünü ifade etmektedir. Bir portföy hisse senetleri, döviz kurları, tahviller, emtialar vb. finansal varlıklardan oluşabilir.

1.2. Portföy Yönetimi

Portföy yönetimi en genel ifade ile bir portföyün hangi finansal varlıklardan oluşacağı ve bu portföyün risk / getiri bileşiminin nasıl sağlanabileceği ile ilgili prosedürü ifade etmektedir. Portföye hangi varlıkların ne oranda dahil edilmesi gerektiği beklenen getiri ve risk bileşiminin sağlanabilmesi için değişen piyasa koşullarına göre ne tür yatırım kararlarının verilmesinin gerektiği portföy yönetiminin temel konularını teşkil etmektedir.

1.3. Portföy Yönetim Stratejileri

Portföy yönetim stratejileri aktif portföy yönetim stratejisi ile pasif portföy yönetim stratejisinden oluşmaktadır. Pasif portföy yönetimi hedef olarak alınan bir endeksin performansının oluşturulacak bir portföy ile taklit edilmesini ifade etmektedir. Örneğin, BIST100 endeksinin performansını taklit edebilen bir portföy oluşturulması gibi. Aktif portföy yönetimi ise oluşturulan portföyün belirlenen bir endeksin performansından daha iyi bir performans sergilemesi için yapılan çabaların bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

1.4. Portföyün Toplam Riski

Yatırımcılar tarafından oluşturulan portföyler çeşitli risk türleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Bir portföyün toplam riski standart sapma ile ölçülmektedir ve sistematik risk ile sistematik olmayan riskin bileşiminden oluşmaktadır. Standart sapma gerçekleşen getirilerin beklenen getirilerden sapmaları dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Bu nedenle de portföy yönetimi açısından risk gerçekleşen getirinin beklenen getiriden sapması ile ortaya çıkmaktadır.

1.5. Sistematik Risk

Sistematik risk portföy yönetiminin önemli risk bileşenlerinden birini oluşturmaktadır. Sistematik risk faiz oranı riski, kur riski gibi gerçekleştiğinde finansal sistemin geneli üzerinde etkili olabilen risk türüdür. Sistematik risk portföy çeşitlendirmesi ile elimine edilemez. Sistematik riskin elimine edilebilmesi için türev araçların kullanılması gerekmektedir. Portföy çeşitlendirmesinin asıl konusunu sistematik olmayan risk türü oluşturmaktadır.

1.6. Sistematik Olmayan Risk

Portföy yönetiminde toplam risk sistematik ve sistematik olmayan risk türlerinden oluşmaktadır. Sistematik olmayan risk ilgili şirket veya sektöre özgü riskleri ifade eden risk türüdür. Portföy yönetiminin en temel amacı da bir portföyün sistematik olmayan risk bileşenini minimize edebilmektir. Bir firma için sistematik olmayan risk faaliyet riski, finansal risk ve yönetim riskinden oluşmaktadır.

1.7. Etkin Sınır

Portföy oluşumunda portföyü oluşturacak hisse senetlerinin risk / getiri bileşimi oldukça önemlidir. Bu noktada belirli risk seviyesinde en yüksek getiriye sahip veya belli bir beklenen getiri seviyesinde en düşük riske sahip portföy, etkin portföy olarak ifade edilmektedir. Etkin portföyleri finansal yatırımcıların gözünde önemli hale getiren risk ve getirinin bu portföylerde birlikte değerlendirilmesidir. Etkin portföyleri bir araya getiren alan etkin sınır olarak ifade edilmektedir.

Genel olarak etkin sınır ile etkin portföyler bir araya getirilmiştir. Etkin sınır üstünde yer alan portföylere erişimin imkansız olması nedeniyle bu portföylerin finansal açıdan bir anlamı yoktur. Etkinlik sınırı üzerinde yer alan portföyler yatırımcıya en ideal risk noktasında en ideal getiriye sağlayan optimal portföydür (Dağlı, 2004: 343).

1.8. Beklenen Getiri

Finansal varlıkların geçmişte yer alan getirilerine göre ortaya konulan performans göstergesi ortalama getiri olarak ifade edilmektedir. Yine aynı finansal varlıkların geleceğe dair getirilerin hesaplanması için ifade edilen performans göstergesi beklenen getiridir (Borandağ, 2013: 39; Korhan, 2013: 19).

1.9. Beta Katsayısı

Beta katsayısı bir şirketin sistematik riskinin ölçütüdür. Beta katsayısının yüksek olması ilgili şirketin sistematik risk düzeyinin de yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Beta katsayısı ile ölçülen sistematik risk portföy çeşitlendirmesi ile giderilemeyen risk türünü ifade etmektedir. Ancak, sistematik risk türev ürün kullanımı ile hedge edilebilir. Ayrıca, bir hisse senedinin beta katsayısı ilgili hisse senedinin gösterge hisse senedi endeksi ile birlikte hareketinin bir göstergesidir. Örneğin, bir hisse senedinin beta katsayısı 0.92 ise bu BIST100 endeksi getirisi %10 arttığında ilgili hisse senedi getirisinin de % 9.2 artacağı anlamına gelmektedir.

2.BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Geleneksel Portföy Yaklaşımı

Portföy yönetiminin teorik altyapı geleneksel portföy yaklaşımı ve modern portföy teorisine dayanmaktadır.

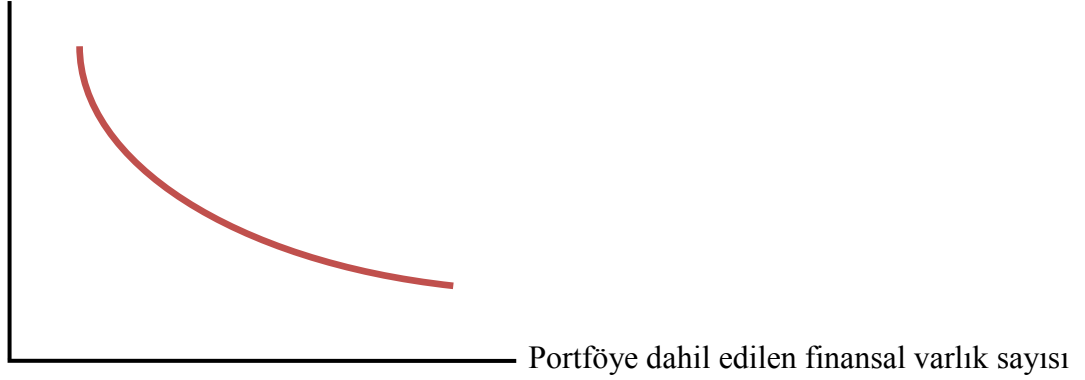
Geleneksel portföy yaklaşımı portföy riskinin azaltılmasında portföye dahil edilecek finansal varlık sayısının artırılmasının önemi üzerinde durmuştur. Bir diğer ifade ile bu yaklaşıma göre portföye dahil edilecek finansal varlık sayısı ile portföyden beklenen çeşitlendirme etkisi arasında doğrusal bir ilişki bulunmaktadır.

Bu nedenle daha fazla finansal varlık içeren portföylerin daha az finansal varlık içeren portföylere göre daha iyi çeşitlendirilmiş portföyler olduğu varsayımında bulunmaktadır. Fakat, geleneksel portföy yaklaşımı bilimsel bir altyapıya sahip olmadığından oluşturulacak bir portföyün beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyabilmesi için portföye kaç adet finansal varlığın dahil edilmesi gerektiği veya dahil edilecek finansal varlıkların getirileri arasındaki korelasyon değerlerinin ne olması gerektiği ve oluşturulan portföylerin riskinin ekonometrik olarak nasıl ölçülmesi gerektiği gibi konulara akademik / teorik bir altyapı sunamamaktadır.

2.2. Modern Portföy Yaklaşımı

Markowitz (1952: 79) tarafından geliştirilen modern portföy teorisi ise portföy yönetimine teorik ve bilimsel bir altyapı kazandırmıştır. Bunun bir sonucu olarak da portföy riskinin azaltılabilmesi için sadece portföye daha fazla finansal varlık eklenmesinin yeterli olmayabileceğini çünkü portföy riskinin azaltılmasında portföye dahil edilecek finansal varlıklar arasındaki korelasyon değerlerinin de dikkate alınması gerektiğini göstermiştir. Bu kapsamda portföye uygun finansal varlıkların eklenmesi durumunda portföye dahil edilen finansal varlık sayısı ile portföy riski arasındaki ilişki Şekil 1’de gösterilmiştir.

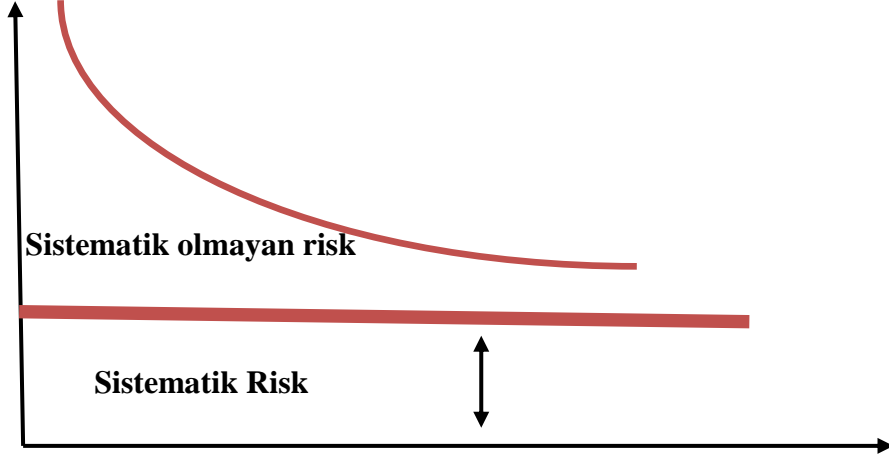
Portföyün toplam riski

Şekil 1: Portföy Riskinin Bileşenleri Ve Finansal Varlık Sayısı Arasındaki İlişki

Fakat, bir portföyün toplam riskinin sistematik ve sistematik olmayan risk bileşenlerinden oluştuğu bilinmektedir. Portföy yönetimi ile yapılmaya çalışılan en temel şey ise portföye uygun korelasyon değerlerine sahip finansal varlıklar eklenerek portföyün sistematik olmayan riskinin makul seviyelere çekilebilmesidir. Böylece sistematik olmayan riskin azaltılması ile toplam portföy riski de belli seviyelere indirilebilmektedir. Bu durum Şekil 2’de gösterilmiştir.

Portföyün toplam riski

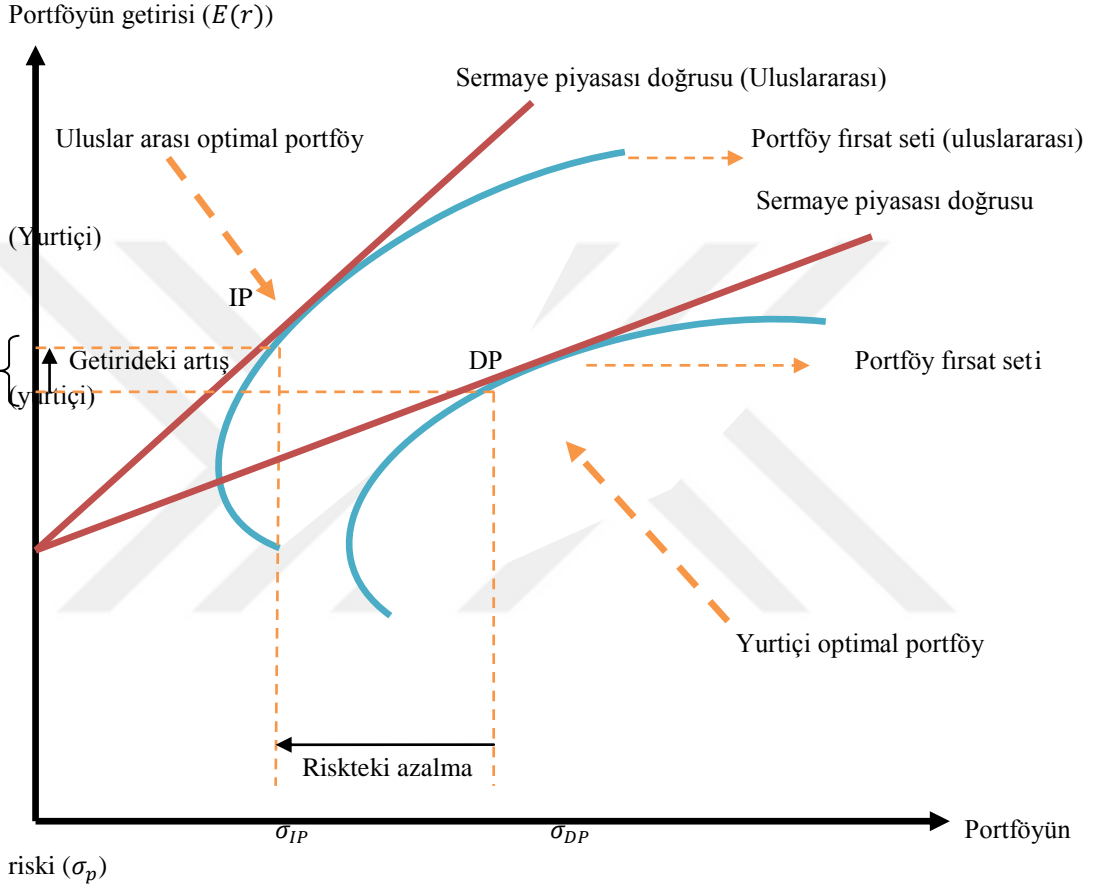

Portföye dahil edilen finansal varlık sayısı

Şekil 2: Portföy Riskinin Bileşenleri Ve Finansal Varlık Sayısı Arasındaki İlişki

2.2.1. Uluslar Arası Portföy Çeşitlendirmesi

Portföyler ulusal veya uluslararası piyasalar dikkate alınarak oluşturulabilir. Bu çalışmanın konusunu uluslararası portföy çeşitlendirmesi oluşturmaktadır. Çünkü, uluslararası portföy çeşitlendirmesi yatırımcılara daha etkin portföyler oluşturabilme imkanı sunmaktadır. Bu durum Şekil 3'te gösterilmiştir.

Şekil 3 : Uluslararası Portföy Çeşitlendirmesinin Portföy Yönetimine Sağladığı Katkı

Kaynak: <http://wps.prenhall.com/wps/media/objects/13070/13384693/Chapter17.pdf> (Erişim Tarihi: 30.04.2019)

Şekil 3 incelendiğinde, uluslararası hisse senedi piyasaları dikkate alınarak oluşturulan portföylerin sadece yurtiçi hisse senedi piyasaları dikkate alınarak oluşturulan portföylere nazaran daha etkin bir risk / getiri bileşimi sunduğu anlaşılmaktadır. Çünkü, uluslararası bazda çeşitlendirilmiş bir portföy için optimal portföy IP noktasında oluşurken ulusal bazda çeşitlendirilen bir portföy için optimal portföy DP noktasında oluşmaktadır. Bu iki portföyün risk / getiri dengesine

bakıldığında da uluslar arası bazda çeşitlendirilmiş portföyün daha düşük risk düzeyinde (σ_{IP}) daha yüksek getiri imkanı sunduğu bu nedenle de daha etkin portföyler oluşturulmasına katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

3. BÖLÜM

LİTERATÜR TARAMA

3.1. Ulusal ve Uluslar Arası Alanda Yapılan Çalışmalar

Çalışmanın bu kısmında konu ile ilgili literatür taramasına yer verilmiştir.

Bu kapsamdaki bazı çalışmalara bakıldığında Kasa (1992) 5 gelişmiş ülke (ABD, Japonya, İngiltere, Almanya ve Kanada) hisse senedi piyasalarını incelediği çalışmasında değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu da ilgili hisse senedi piyasalarından oluşan bir portföyün beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyamayacağı anlamına gelmektedir.

Nakave ve Hassan (1996) bazı gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşimi inceledikleri çalışmalarında kısa dönemde ABD'nin diğer ülke hisse senedi piyasaları üzerinde etkili olduğu uzun dönemde ise ABD – Almanya - Japonya ve İngiltere – Japonya- Almanya endekslerinin birbirleriyle eşbütünleşik olmadığını tespit edilmişlerdir. Bu da ilgili ülkelerin hisse senedi piyasalarında oluşturulan bir portföyün beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyacağını göstermektedir.

Chan ve diğerleri (1997) 18 adet gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında genel olarak uzun dönemli bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu da ilgili hisse senedi piyasalarından oluşan bir portföyün beklenen çeşitlendirme etkisini gösterebileceği anlamına gelmektedir.

Ghosh ve diğerleri (1999) önde gelen bazı Asya-Pasifik ülkelerinin hisse senedi piyasaları üzerinde ABD hisse senedi piyasalarının mı yoksa Japonya hisse senedi piyasalarının mı daha etkili olduğunu inceledikleri çalışmalarında herhangi bir ülkenin belirgin bir şekilde öne çıkmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Jochum ve diğerleri (1999), bazı Doğu Avrupa hisse senedi piyasaları için portföy çeşitlendirme etkisini inceledikleri çalışmalarında 1997-1998 Asya krizinin değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki üzerinde etkili sonuçları olduğunu bulmuşlardır. Bununla birlikte genel olarak kriz öncesi dönemde değişkenler

arasında uzun dönemli bir ilişki bulunurken kriz sonrası dönemde bu ilişkinin ortadan kalktığı sonucuna ulaşmışlardır.

Huang ve diğerleri (2000) yapısal kırılmalı zaman serisi ekonometrisine dayalı olarak ABD ve Japonya hisse senedi piyasaları ile Çin hisse senedi piyasaları ekseninde portföy çeşitlendirmesi imkanlarını inceledikleri çalışmalarında ilgili hisse senedi piyasalarının genel olarak portföy çeşitlendirmesine imkan verecek bileşimler sunduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Hussain ve Saidi (2000) gelişmekte olan bir ülke olarak Pakistan hisse senedi piyasası ile 8 gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşimi inceledikleri çalışmalarında Pakistan hisse senedi piyasaları ile sadece üç (ABD, İngiltere ve Japonya) gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Tu ve Sheng (2000) 12 Asya-Pasifik ülke hisse senedi piyasasını inceledikleri çalışmalarında 12 Asya-Pasifik ülke hisse senedi piyasası arasında Asya krizi sırasında eş bütünleşme ilişkisi olduğu fakat kriz öncesi dönemde eş bütünleşme ilişkisinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Siklos ve Ng (2001) bazı Asya-Pasifik ülkeleri ile ABD ve Japonya hisse senedi piyasaları arasındaki portföy çeşitlendirme olanaklarını inceledikleri çalışmalarında küresel finans piyasalarında yaşanan bazı makro olayların ilgili ülke hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşim üzerinde önemli değişimlere yol açtığı sonucuna ulaşmışlardır.

Ratanapakorn vd. (2002) bölgesel hisse senedi endeksleri arasındaki karşılıklı ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında ABD, Avrupa, Latin Amerika, Asya, Doğu Avrupa-Orta Doğu endeksleri arasında Asya krizi öncesinde uzun dönemli ilişki bulunmadığı kriz döneminde ise ilgili hisse senedi piyasaları arasında kısa dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Narayan ve Smyth (2004) yapısal kırılmalı zaman serisi ekonometrisine dayanan çalışmalarında Avustralya hisse senedi piyasası ile G7 ülkelerinin hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında

Fransa, Almanya ve ABD hisse senedi piyasaları ile Avustralya hisse senedi piyasasını içeren portföylerin çeşitlendirme etkisi sunabileceği sonucuna ulaşmışlardır.

Efendioğlu ve Yörük¹ (2005) Türk hisse senedi piyasaları ile bazı gelişmiş Avrupa hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında Türk hisse senedi piyasaları ile inceleme kapsamındaki gelişmiş Avrupa hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Ceylan (2006) Türk hisse senedi piyasaları ile G-7 ülkeleri hisse senedi piyasaları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında Japonya dışındaki diğer tüm ülke hisse senedi piyasaları ile Türk hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bulgu da incelenen ülkeler arasında sadece Japonya ile Türk hisse senedi piyasaları arasında portföy çeşitlendirme olanaklarının bulunduğu anlamına gelmektedir.

Onay (2006) Avrupa'nın gelişen hisse senedi piyasaları ile Avrupa ve ABD piyasaları arasındaki portföy çeşitlendirme olanaklarını incelediği çalışmasında Avrupa ve ABD hisse senedi piyasaları ile Avrupa'nın gelişen hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Chang ve Lu (2006) Çin hisse senedi piyasalarına ait iki temel hisse senedi piyasası olan Şangay ve Şenzen hisse senedi piyasalarını inceledikleri çalışmalarında bu iki hisse senedi piyasası arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Vantchikova (2006) Avrupa Birliği içerisinde yer alan gelişmiş ve gelişmekte olan ülke hisse senedi piyasaları ile Türk hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşimi inceledikleri çalışmalarında genel olarak bulguların ilgili hisse senedi piyasalarını içeren portföylerin beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyamayacağı yönünde olduğunu ifade etmişlerdir.

---

¹http://www.tcmb.gov.tr/yeni/iletisimgm/Enver_Efendioglu-Demet_Yoruk.pdf. (Erişim Tarihi: 30.04.2019)

Egert ve Kocenda (2007) Doğu Avrupa ülkeleri ile Avrupa'nın merkez ülkelerinin hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşimi inceledikleri çalışmalarında ilgili iki bölgenin hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Syriopoulos (2007) yükselen Orta Avrupa (Polonya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Slovakya) ve gelişmiş ülkelerdeki (Almanya, ABD) hisse senedi piyasa endekslerini ilişkiyi incelediği çalışmasında ilgili ülkelerin hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Lafuente ve Ordonez (2007) bazı gelişmiş Avrupa hisse senedi piyasalarını (İngiltere, Almanya, İtalya, Fransa ve İspanya) inceledikleri çalışmalarında inceleme kapsamındaki hisse senedi piyasaları aralarında istikrarlı bir uzun dönemli ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Çıtak ve Gözbaşı (2007) Türk hisse senedi piyasaları ile bazı gelişmiş ve gelişmekte olan hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşimi inceledikleri çalışmalarında Türk hisse senedi piyasaları ile İngiltere, ABD, Almanya ve Hindistan hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Lagoarde-Segot ve Lucey (2007) Orta Doğu ve Kuzey Afrika hisse senedi piyasalarının ABD ve Euro bölgesi hisse senedi piyasaları ile etkileşimini inceledikleri çalışmalarında Orta Doğu ve Kuzey Afrika hisse senedi piyasalarının ABD ve Euro bölgesi hisse senedi piyasaları ile uzun dönemde birlikte hareket etmedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Dolayısıyla, ilgili ülke hisse senedi piyasalarını dikkate alarak oluşturulabilecek portföylerin beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyabileceğini ifade etmişlerdir.

Elfakhani vd. (2008)'de bazı Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin hisse senedi piyasaları ile ABD ve gelişmekte olan diğer bazı hisse senedi piyasaları etkileşimi inceledikleri çalışmalarında bazı Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunduğunu belirlemişlerdir. ABD hisse senedi piyasalarının da az sayıda Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkesinin hisse senedi piyasası ile uzun dönemde birlikte hareket ettiğini ifade etmişlerdir.

Ayrıca, Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin hisse senedi piyasaları ile gelişmekte olan diğer ülke hisse senedi piyasaları endeksleri arasında uzun dönemli bir ilişki bulunmadığını eklemiştir.

Erdoğan ve Milla (2008) 3 gelişmiş ülke (İngiltere, Fransa ve Almanya) hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında çok değişkenli model yapılarının kullanılması durumunda değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca, bu ülkelerin hisse senedi piyasalarının küresel hisse senedi piyasaları ile entegre olduklarını da eklemiştir.

Küçükçolak (2008) Türk hisse senedi piyasası ile 4 Avrupa hisse senedi piyasası (İngiltere, Fransa, Almanya ve Yunanistan) arasındaki uzun dönemli ilişkiyi incelediği çalışmada Türk hisse senedi piyasalarının sadece Yunanistan hisse senedi piyasası ile koentegre bir ilişki içerisinde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bulgu da Türk hisse senedi ile İngiltere, Fransa ve Almanya hisse senedi piyasalarını içeren portföylerin beklenen çeşitlendirme etkisini ortaya koyabileceği anlamına gelmektedir.

Erbaykal, Aydın ve Kadioğlu (2008) Brezilya, Arjantin ve Türkiye hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında uzun dönemde ilgili üç hisse senedi endeksinin de birlikte hareket ettiği sonucuna ulaşmışlardır.

Korkmaz vd. (2008) Türk hisse senedi piyasası ile küresel ölçekteki birçok farklı hisse senedi piyasaları ile entegrasyonunu inceledikleri çalışmalarında Türk hisse senedi piyasalarının inceleme kapsamındaki birçok ülke ve / veya bölge hisse senedi endeksleri ile uzun dönemde birlikte hareket ettiği sonucuna ulaşmışlardır.

Horobet ve Lupu (2009) bazı Orta ve Doğu Avrupa hisse senedi piyasaları ile Avrupa'nın önde gelen 4 gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında ilgili hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki bulunduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Chittedi (2009) BRIC ülkeleri ile gelişmiş ülke ekonomileri hisse senedi piyasaları arasındaki portföy çeşitlendirme etkisini incelediği çalışmada Japonya,

İngiltere ve ABD'den oluşan gelişmiş ekonomilerinin hisse senedi piyasalarının uzun dönemde BRIC ülkelerinin hisse senedi piyasaları ile birlikte hareket ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Chang ve Tzeng (2009) ABD hisse senedi piyasaları ile 3 gelişmiş (Almanya, Japonya ve Kanada) 1 gelişmekte olan (Meksika) hisse senedi piyasaları arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında uzun dönemli ilişkinin sadece ABD ile Meksika hisse senedi piyasaları arasında geçerli olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu nedenle ABD hisse senedi piyasaları ile diğer 3 gelişmiş ülke hisse senedi piyasalarından oluşturulacak portföylerin beklenen çeşitlendirme etkisini sağlayabileceğini ifade etmişlerdir.

Caporale vd. (2009) bazı gelişmiş Avrupa hisse senedi piyasalarını (Almanya, İngiltere, Hollanda, İrlanda ve Fransa) inceledikleri çalışmalarında inceleme kapsamındaki hisse senedi piyasaları aralarında uzun dönemli bir ilişki bulunduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Onour (2010) Fas, Tunus ve Mısır hisse senedi piyasaları arasındaki portföy çeşitlendirme olanaklarını incelediği çalışmasında ilgili 3 hisse senedi piyasası arasında güçlü bir uzun dönemli ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bulgular kapsamında ilgili hisse senedi piyasalarına bağlı olarak oluşturulacak portföylerin beklenen çeşitlendirme etkisini sunamayacağı sonucuna ulaşmıştır.

Vuran (2010) Türk hisse senedi piyasasının diğer bazı önde gelen gelişmiş ve gelişmekte olan hisse senedi piyasaları ile etkileşimini incelediği çalışmasında Türk hisse senedi piyasalarının Almanya, İngiltere, Brezilya, Arjantin ve Meksika hisse senedi piyasaları ile uzun dönemde birlikte hareket ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Boztosun ve Çelik (2011) Türk hisse senedi piyasaları ile Fransa, Avusturya, İsviçre, İsveç ve İspanya hisse senedi piyasalarını inceledikleri çalışmalarında ilgili hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Bu aşamaya kadar literatürde portföy çeşitlendirmesine dönük olarak yapılan bazı çalışmalara yer verilmiştir. Çalışmanın bu aşamasında ise bu aşamaya kadar

sunulan çalışmalardan bazılarına ait zet bulgular Tablo 1’de sunulmuştur. Ayrıca, bu çalışmanın literatüre katkı kısmında belirtildiği gibi bu alanda panel veri ekonometrisine dayalı analizlere henüz yeterince yer verilmediğinin gösterilebilmesi amacıyla ilgili çalışmaların kullandığı ekonometrik yöntem de Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Literatür özeti

Yazar	Çalışmanın kapsamı	Yöntem
Kasa (1992)	Gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Chan vd. (1997)	18 gelişmiş ülke hisse senedi piyasası	Zaman serisi ekonometrisi
Ghosh vd. (1999)	Asya Pasifik hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Jochum vd. (1999)	Doğu Avrupa hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Huangvd. (2000)	ABD, Japon ve Çin hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Hussain ve Saidi (2000)	Pakistan hisse senedi piyasası ile major hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Siklos ve Ng (2001)	Asya pasifik, ABD ve Japonya hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Narayan ve Smyth (2004)	Avustralya hisse senedi piyasaları ile G7 ülkelerinin hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Efendioğlu ve Yörük (2005)	Türkiye ile majör Avrupa hisse senedi piyasaları arasındaki ilişki	Zaman serisi ekonometrisi
Ceylan (2006)	Majör hisse senedi piyasaları ile BIST100 arasındaki ilişki	NaharInder Testi (2002)
Onay (2006)	Gelişmiş ve gelişmekte olan hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Erdoğan ve Milla(2007)	Gelişmiş ülke hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Lagoarde-Segot ve Lucey (2007)	Bazı Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin küresel hisse senedi piyasalarına entegrasyonu	Zaman serisi ekonometrisi
Elfakhani vd. (2008)	Orta doğu hisse senedi piyasaları, ABD ve diğer gelişen hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Küçükçolak (2008)	Türkiye hisse senedi piyasasının entegrasyon seviyesinin araştırılması	Zaman serisi ekonometrisi
Korkmaz vd. (2008)	Türk hisse senedi piyasaları ile bazı AB hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşim	Zaman serisi ekonometrisi
Horobet ve Lupu (2009)	Gelişmekte olan AB hisse senedi piyasaları ile gelişmiş AB ülke hisse senedi piyasaları arasındaki ilişki	Zaman serisi ekonometrisi
Chittedi (2009)	BRIC ülkeleri ile 3 majör hisse senedi piyasası arasındaki ilişki	Zaman serisi ekonometrisi

Tablo 1'in devamı

Yazar	Çalışmanın kapsamı	Yöntem
Chang ve Tzeng (2009)	Gelişmiş ve gelişmekte olan hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Onour (2010)	Mısır, Fas ve Tunus hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşim	Doğrusal ve doğrusal olmayan zaman serisi ekonometrisi
Vuran (2010)	BIST 100 endeksi ile 5 gelişmiş 4 gelişmekte olan hisse senedi piyasaları arasındaki etkileşimin incelenmesi	Zaman serisi ekonometrisi
Chang ve Lu (2006)	Çin hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Lafuente ve Ordonez (2007)	Bazı önde gelen Avrupa hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Caporale ve diğerleri (2009)	Bazı önde gelen Avrupa hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Egert ve Kocenda (2007)	Doğu Avrupa ülkeleri ile Avrupa'nın merkez ülkelerinin hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Vantchikova (2006)	Türk hisse senedi piyasası ve bazı Avrupa Birliği hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Çıtak ve Gözbaşı (2007)	BIST ile bazı gelişmiş ve gelişmekte olan ülke hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Erbaykal, Aydın ve Kadioğlu (2008)	Türk hisse senedi piyasaları ile Brezilya ve Arjantin hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi
Boztosun ve Çelik (2011)	İMKB ile Fransa, Avusturya, İsviçre, İsveç ve İspanya hisse senedi piyasaları	Zaman serisi ekonometrisi

4. BÖLÜM YÖNTEM

4.1. Veri

Çalışma aylık verilerden oluşmakta ve 1994 Aralık ile 2016 Ağustos dönemini kapsamaktadır. Ekonomilerin yükselen piyasa ekonomileri olarak sınıflandırılmasında Morgan Stanley Capital International (MSCI²) sınıflandırması esas alınmıştır. MSCI veri tabanında tüm ülkeler için ortak başlangıç tarihi 1994 yılının Aralık ayı olduğu için çalışmanın başlangıç tarihi 1994 yılının Aralık ayı olarak belirlenmiştir. Normalde, MSCI sınıflandırmasında 23 ülke bulunmaktadır. Bu ülkeler arasında Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar da yer almaktadır. Fakat, bu iki ülke gelişen piyasalar kategorisine çok geç eklendiğinden bu ülkeler için oldukça az sayıda gözlem bulunmaktadır. Bundan dolayı da bu ülkeler çalışmaya dahil edilmemiştir. Çalışmada yer alan tüm ülke hisse senedi piyasaları yerel para birimi cinsinden ifade edilmiştir. MSCI sınıflandırmasına göre gelişen piyasa ekonomileri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: MSCI Sınıflandırmasına Göre Gelişen Piyasa Ekonomileri

Gelişen Piyasa Ekonomileri				
Amerika	Avrupa, Orta Doğu & Afrika		Asya	
Brezilya (BRZ)	Çekya (CEZ)	Katar	Çin (CHN)	Filipinler (PHLP)
Şili (CHL)	Mısır (EGY)	Rusya (RF)	Hindistan (IND)	Tayvan (TAW)
Kolombiya (CLBM)	Yunanistan (GRE)	G.Afrika (SAFR)	Endonezya (INDNZ)	Tayland (THALD)
Meksika (MEX)	Macaristan (HUNG)	Türkiye(TR)	G.Kore (KR)	
Peru (PER)	Polonya (POLD)	BAE	Malezya (MALY)	

Parantez içerisindeki kısaltmalar çalışma boyunca yeri geldiğinde ilgili ülke hisse senedi piyasalarını temsilen kullanılan kısaltmaları göstermektedir. (Kaynak: <https://www.msci.com>/Erişim Tarihi: 11.12.2016)

²Verilere ve ülke sınıflandırmalarına ilişkin ayrıntılı bilgiler için bakınız: <https://www.msci.com/>(Erişim Tarihi: 05.11.2017)

4.2. Metodoloji

Değişkenler arası uzun dönemli ilişki analizinde aşağıda yer alan modeller ve panel koentegrasyon testleri kullanılmıştır.

4.2.1. Uzun Dönem Analizi

Değişkenler arasındaki uzun dönem ilişki analizinde öncelikle Denklem (1)'de gösterilen model kullanılmıştır:

$$\ln TR_{i,t,MSCI} = \alpha_{i,t} + \beta_1 \ln EM_{i,t,MSCI} + \varepsilon_t \quad (1)$$

Burada, $\ln TR_{MSCI}$ 'a göre Türkiye ülke endeksinin logaritmasını; $\ln EM$ ise diğer 20 gelişen ülkenin hisse senedi endekslerinin logaritmasını. $\alpha_{i,t}$, ülkelere özgü sabit etkileri; ε_t panel regresyonundan elde edilen hata terimini; β_1 ise uzun dönem katsayısını göstermektedir. β_1 katsayısının pozitif ve istatistiki olarak anlamlı çıkması ilgili ülke hisse senedi piyasaları ile Türk hisse senedi piyasalarını içeren portföylerin beklenen çeşitlendirme etkisini gösteremeyeceği anlamına gelmektedir. Bu nedenle portföyün beklenen çeşitlendirme etkisini gösterebilmesi için uzun dönem katsayısının pozitif ve istatistiki olarak anlamlı çıkmaması gerekmektedir.

Çalışmada, alternatif olarak Denklem (2)'de gösterilen modelden de yararlanılmıştır.

$$\ln EM_{i,t,MSCI} = \alpha_{i,t} + \beta_2 \ln TR_{i,t,MSCI} + v_t \quad (2)$$

Bu denklemde Türk hisse senedi piyasaları bağımsız değişken olarak tanımlanmıştır. Çünkü, değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişkide Türk hisse senedi piyasalarındaki gelişmeler diğer gelişen piyasa ekonomilerini etkileyebileceği gibi aslında diğer gelişen piyasa ekonomilerindeki gelişmeler de Türk hisse senedi piyasaları üzerinde etkili olabilmektedir. Bu her iki durumu da dikkate almak ve farklı yaklaşımlara karşı dirençli (robust) sonuçlar elde edebilmek için çalışmada Denklem (2)'de gösterilen model yapısından da yararlanılmıştır.

Uzun dönemli ilişki analizi öncesinde değişkenlerin entegrasyon derecelerinin belirlenmesi gerekmektedir. Çalışmada bu amaçla panel birim kök testleri olarak Levin, Lin ve Chu (LLC) (2002: 12); Im, Pesaran ve Shin (IPS) (2003: 62) ; Maddala

ve Wu (1999: 624) Fisher-ADF ve Fisher- PP; Handri (2000: 54) ve Breitung (2000: 172) panel birim kök testlerinden yararlanılmıştır. Diğer panel birim kök testlerinden farklı olarak Handri (2000: 54) panel birim kök testinin H_0 hipotezi “serilerde birim kök yoktur” şeklindedir.

Değişkenlerin entegrasyon dereceleri belirlendikten sonra değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olup olmadığının test edilmesi gerekmektedir. Çalışmada bu amaçla Pedroni (1999: 655, 2004: 620), Kao (1999: 32) ve Westerlund (2007: 727) panel koentegrasyon testleri kullanılmıştır. Pedroni (1999: 655, 2004: 620) ve Kao (1999: 32) koentegrasyon testleri hata terimlerine dayalı koentegrasyon testleridir. Bu her iki koentegrasyon testi için öncelikle değişkenlerin birinci dereceden bütünleşik yani $I(1)$ olup olmadıkları belirlenmekte ardından Denklem (1)’deki model tahmin edilmekte ve bu denklemden elde edilen hata teriminin (Δe_{it}) durağanlığı Denklem (3)’te gösterilen form kullanılarak incelenmektedir:

$$\Delta e_{it} = \sum_{j=1}^k \varphi_{ij} \Delta e_{it-j} + \mu_{it} \quad (3)$$

4.2.1.1. Pedroni (1999, 2004) Panel Koentegrasyon Testi

Çalışmanın bu aşamasında Türk hisse senedi endeksi ile diğer gelişen ülke hisse senedi endeksleri arasında uzun dönemli bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Bu amaçla öncelikle Denklem (1)’e Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testi uygulanmıştır.

Hata terimlerinin durağanlığı Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testi ile incelenirken 7 adet test istatistiğinden yararlanılmaktadır. Bu test istatistiklerinin dört tanesi panel üç tanesi ise grup istatistikleri olarak tanımlanmaktadır. Panel istatistikleri Panel v , Panel Philips-Perron tipi ρ , Panel Philips-Perron tipi t ve Panel ADF tipi t istatistiklerinden oluşmaktadır. Grup istatistikleri ise Grup Philips-Perron tipi ρ , Group Philips-Perron tipi t ve Grup ADF tipi t istatistiklerini kapsamaktadır. Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testinin H_0 hipotezi ‘değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki yoktur’ şeklindedir.

4.2.1.2. Kao (1999) Panel Koentegrasyon Testi

Kao (1999: 32) panel koentegrasyon testinde ise Denklem (1) tahmin edildikten sonra hata terimlerine Kao (1999: 32)'un geliştirdiği şekliyle ADF birimk3k testi uygulanmaktadır.

4.2.1.3. Westerlund (2007) Panel Koentegrasyon Testi

Diğer iki panel koentegrasyon testinden farklı olarak Westerlund³ (2007: 727) panel koentegrasyon testi hata d3zeltme terimine dayalı bir testtir. Testin Ho hipotezi “değişkenler arasında uzun d3nemli bir ilişki yoktur” şeklinededir. Ho hipotezinin sınanmasında d3rt adet test istatistiğinden yararlanılmaktadır.

Bunlardan ikisi panel (Pa ve Pt) diğer ikisi (Ga ve Gt) ise grup ortalamalarına (group mean) dayalı test istatistikleridir. Westerlund (2007: 727) panel koentegrasyon testi tahmin edilirken 3nc3l ve ardıl değerlerin belirlenmesi gerekmektedir. Literat3rde bu amaçla iki temel yaklaşımın kullanıldığı g3r3lmektedir. Bunlar, AIC kriteri ile Newey-West (1994: 636) y3ntemidir. Bu 7alışmada her iki y3ntemden de yararlanılmıştır.

4.2.1.4. Panel FMOLS, DOLS ve OLS Uzun D3nem Katsayı Tahmincileri

Değerkenler arasında uzun d3nemli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşıldıktan sonra uzun d3nem katsayılarının tahminine ge7ilmiştir. Literat3rde, birinci nesil panel veri ekonometrisinde uzun d3nem katsayılarının tahmininde genelde panel OLS (Panel Ordinary Least Squares), panel DOLS (Dynamic Ordinary Least Squares) ve panel FMOLS (Fully Modified Ordinary Least Squares) tahmincilerinden yararlanılmaktadır. Bu 7alışmada farklı tahmincilere karşı diren7li sonu7lar elde edebilmek i7in her 37 tahminciden de yararlanılmıştır. Ayrıca, 7alışmada panel FMOLS, DOLS ve OLS tahmincileri 37 farklı y3ntem dikkate alınarak tahmin edilmiştir. Bunlar havuzlanmış tahmin y3ntemi (pooled estimation, PE), ağırlıklandırılmış havuzlanmış tahmin y3ntemi (pooled weighted estimation,

---

³ Bu 7alışmada diğer iki panel koentegrasyon testi ile uyumlu olması a7ısından Westerlund (2007:727) panel koentegrasyon testi de yatay kesit bağımlılığını dikkate almayacak şekilde tahmin edilmiştir. Yatay kesit bağımlılığını dikkate alarak portf3y 7eşitlendirmesinin incelenmesi bu 7alışmanın konusunu oluşturmamakta olup bu konu daha sonraki 7alışmalara bırakılmıştır.

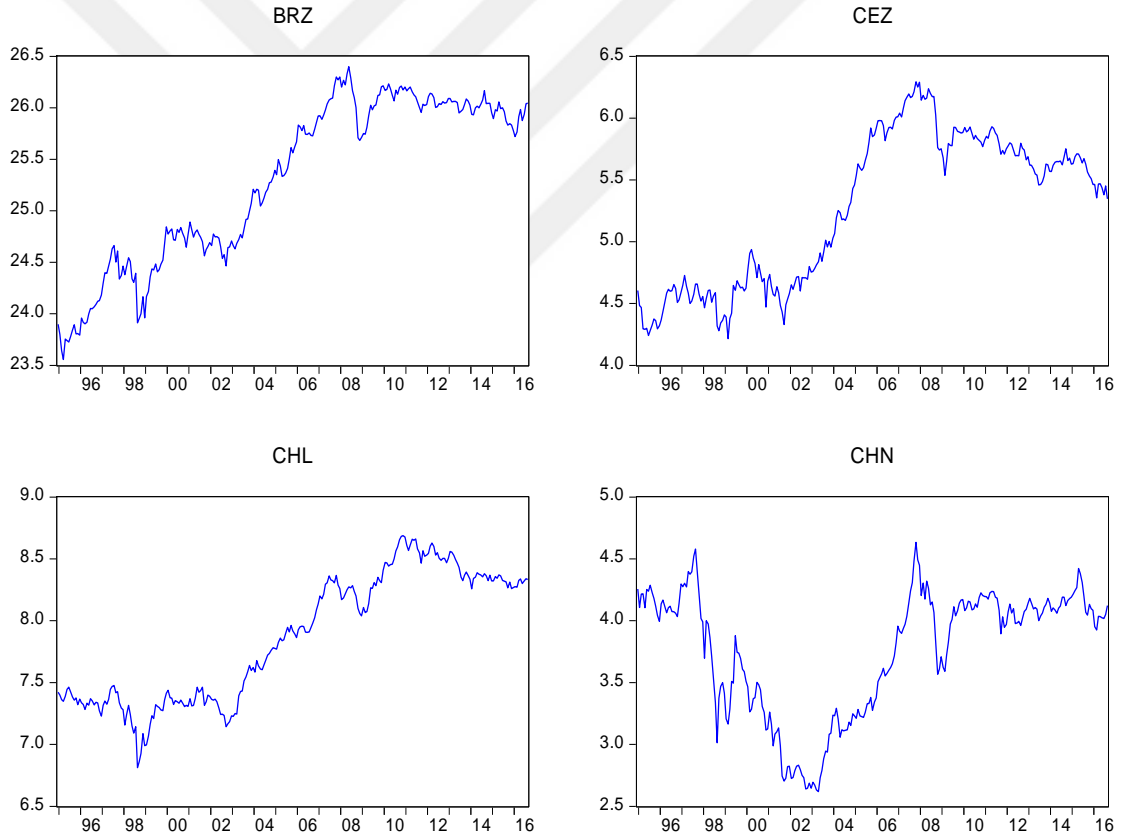
PWE) ve grup ortalamalarına dayalı tahmin yöntemidir (grouped estimation, GE). Böylece, uzun dönem katsayıları tahmin edilirken panel veri setini oluşturan ülkelerin olası farklılıkları ve / veya benzerlikleri dikkate alınmaya çalışılmıştır. Böyle bir yaklaşım daha güvenilir uzun dönem katsayılarının elde edilebilmesi açısından önemli olmaktadır.

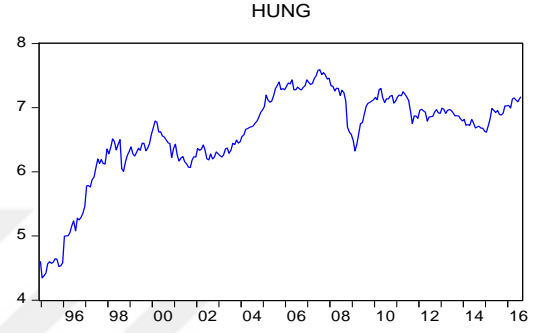
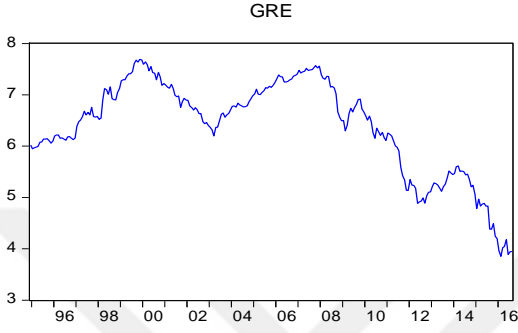
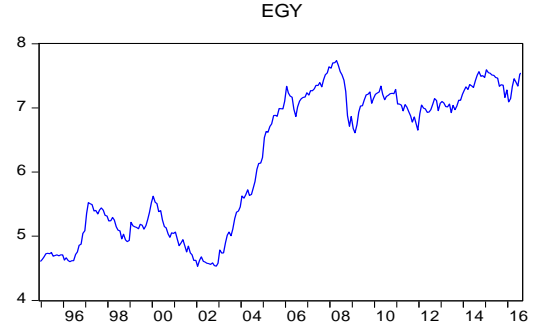
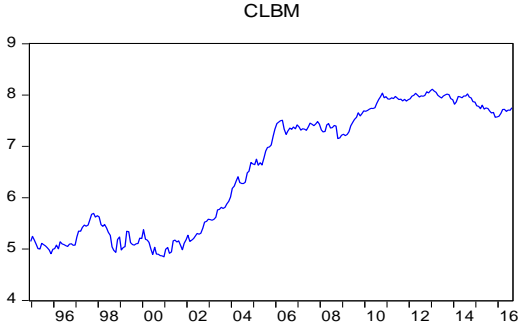

5. BÖLÜM

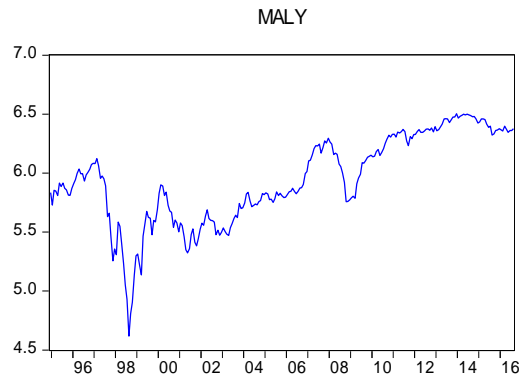
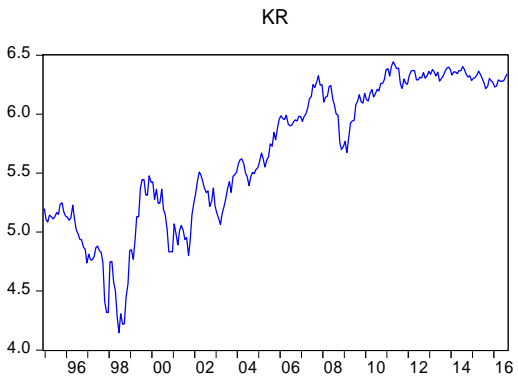
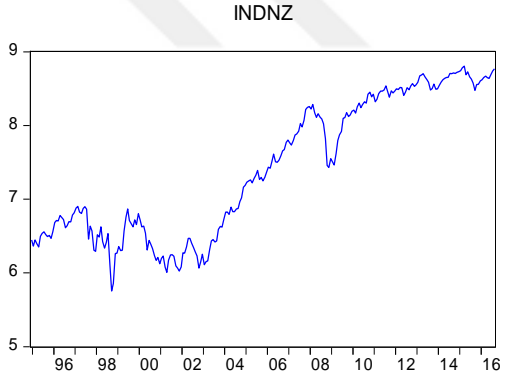
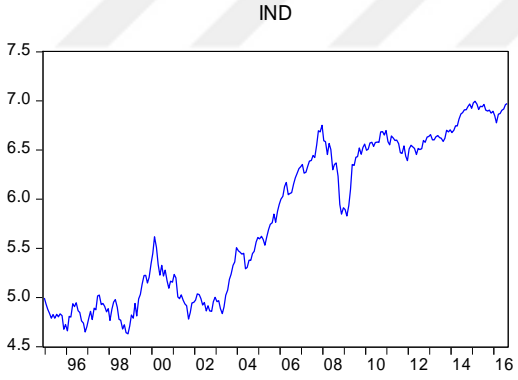
BULGULAR VE YORUMLAR

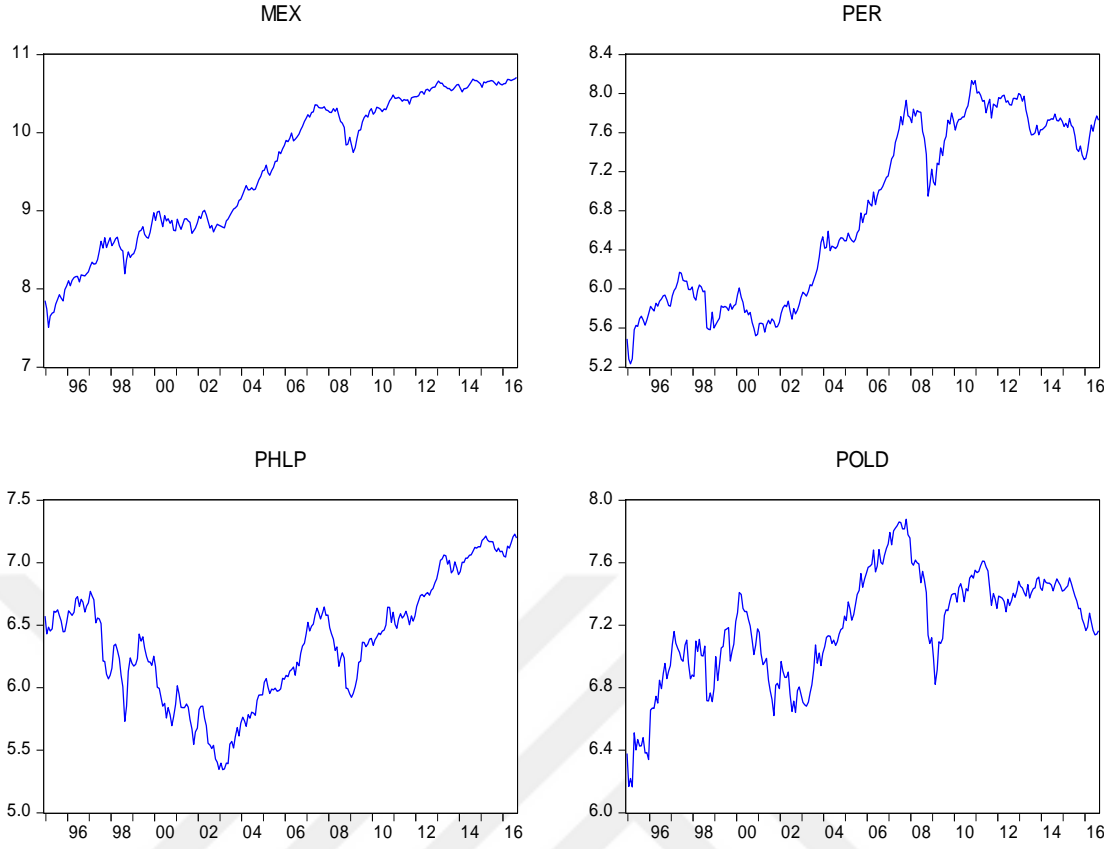
Çalışmada kullanılan hisse senedi endekslerine ait logaritmik fiyat serileri Şekil 4, 5 ve 6'da sunulmuştur. Genel olarak hisse senedi endekslerine bakıldığında Çin, Tayvan ve Yunanistan gösterge hisse senedi endeksleri dışındaki tüm gösterge hisse senedi endekslerinde belirgin yukarı yönlü bir trendin olduğu görülmektedir. Yunanistan'da ise yaşadığı ekonomik ve finansal sorunlara bağlı olarak 2007-2008 yılından itibaren belirgin bir aşağı yönlü trend gözlemlenmektedir. Çin ve Tayvan hisse senedi piyasalarına gelince özellikle Çin'de 2008, Tayvan'da ise 2000 yılından sonra hisse senedi endekslerinde belirgin bir trendin oluşmadığı hisse senedi piyasalarının belirli bir ortalama etrafında hareket ettiği gözlemlenmektedir.

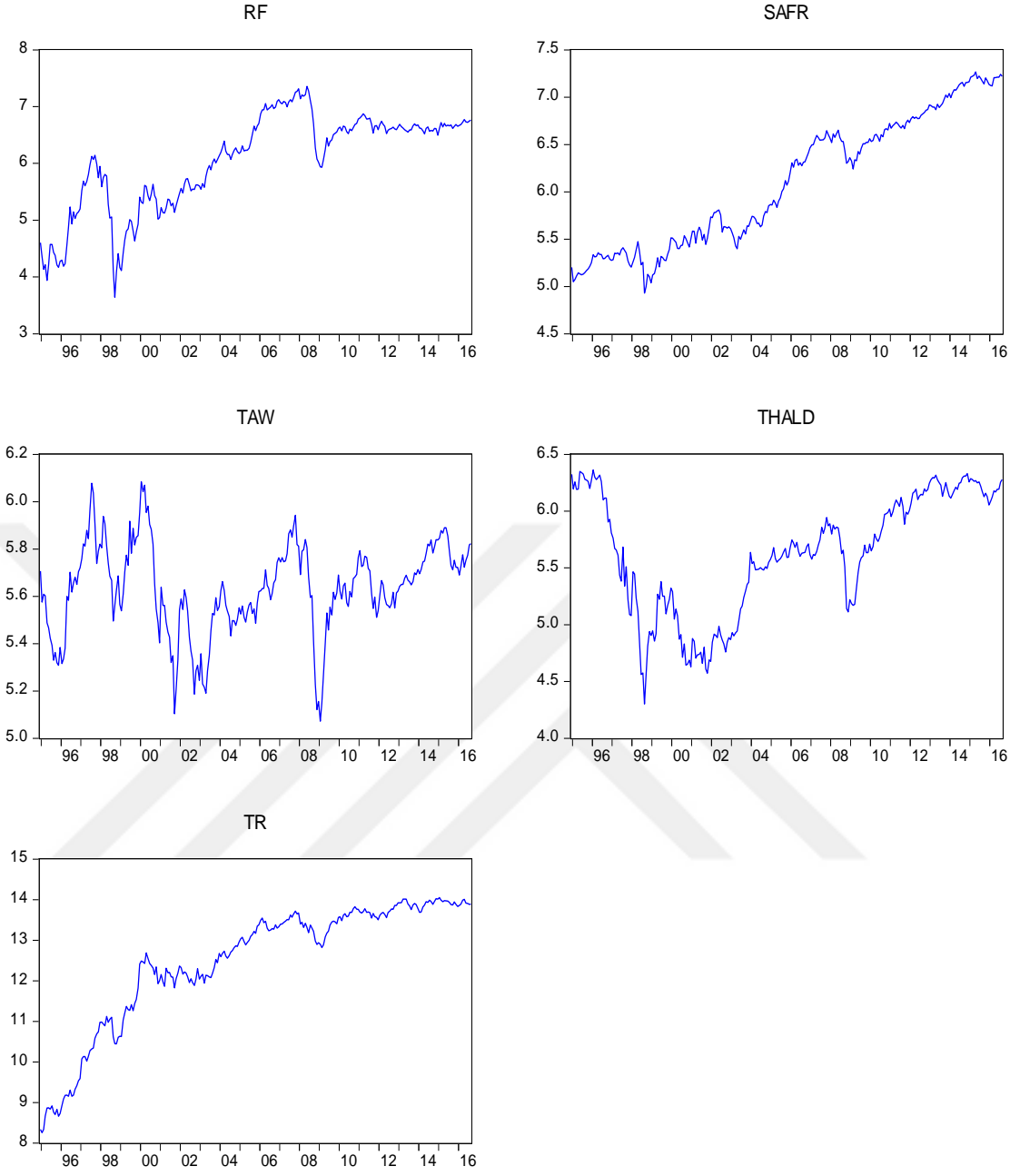

Şekil 4: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Fiyat Serileri

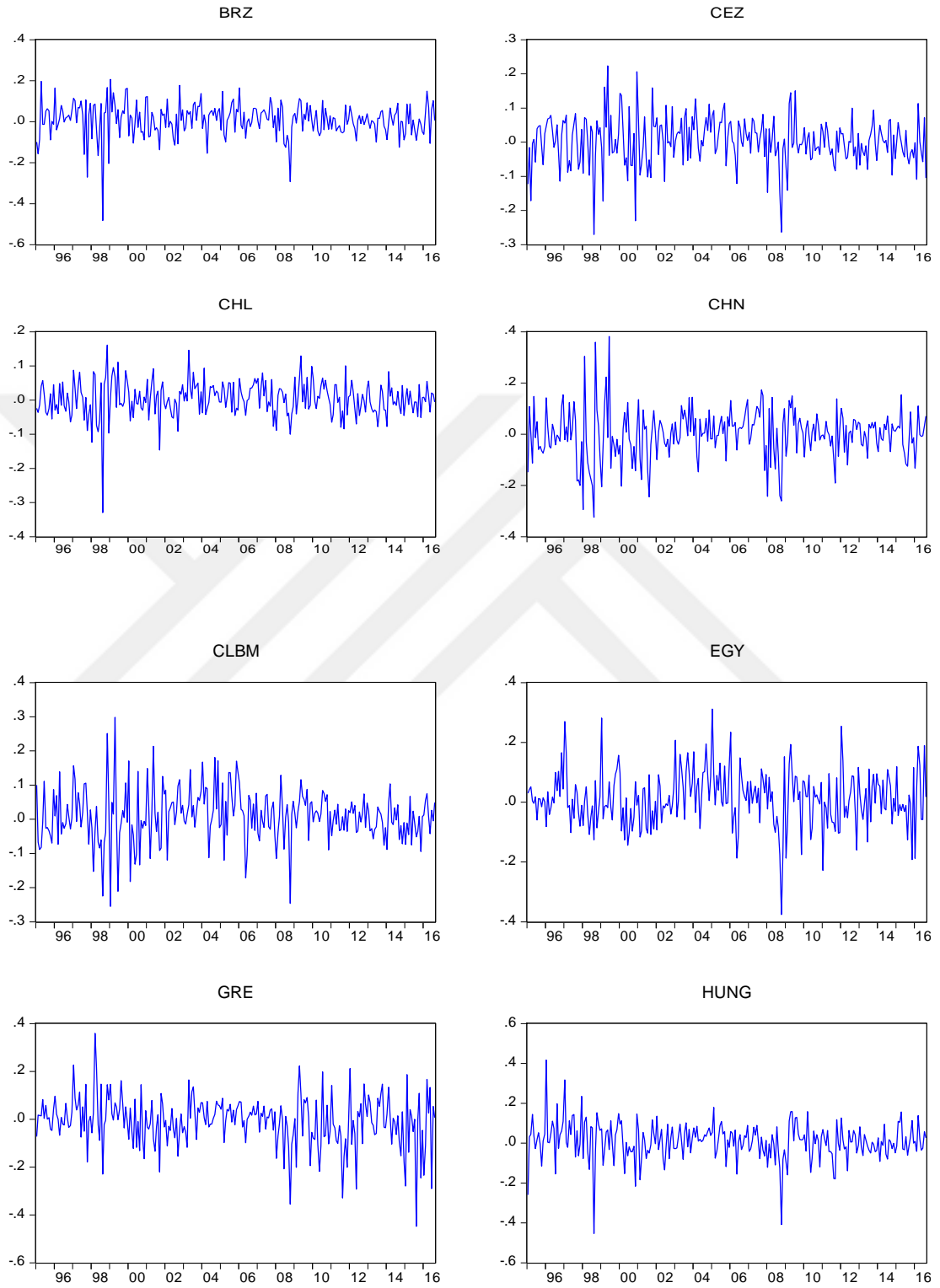

Şekil 5: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Fiyat Serileri

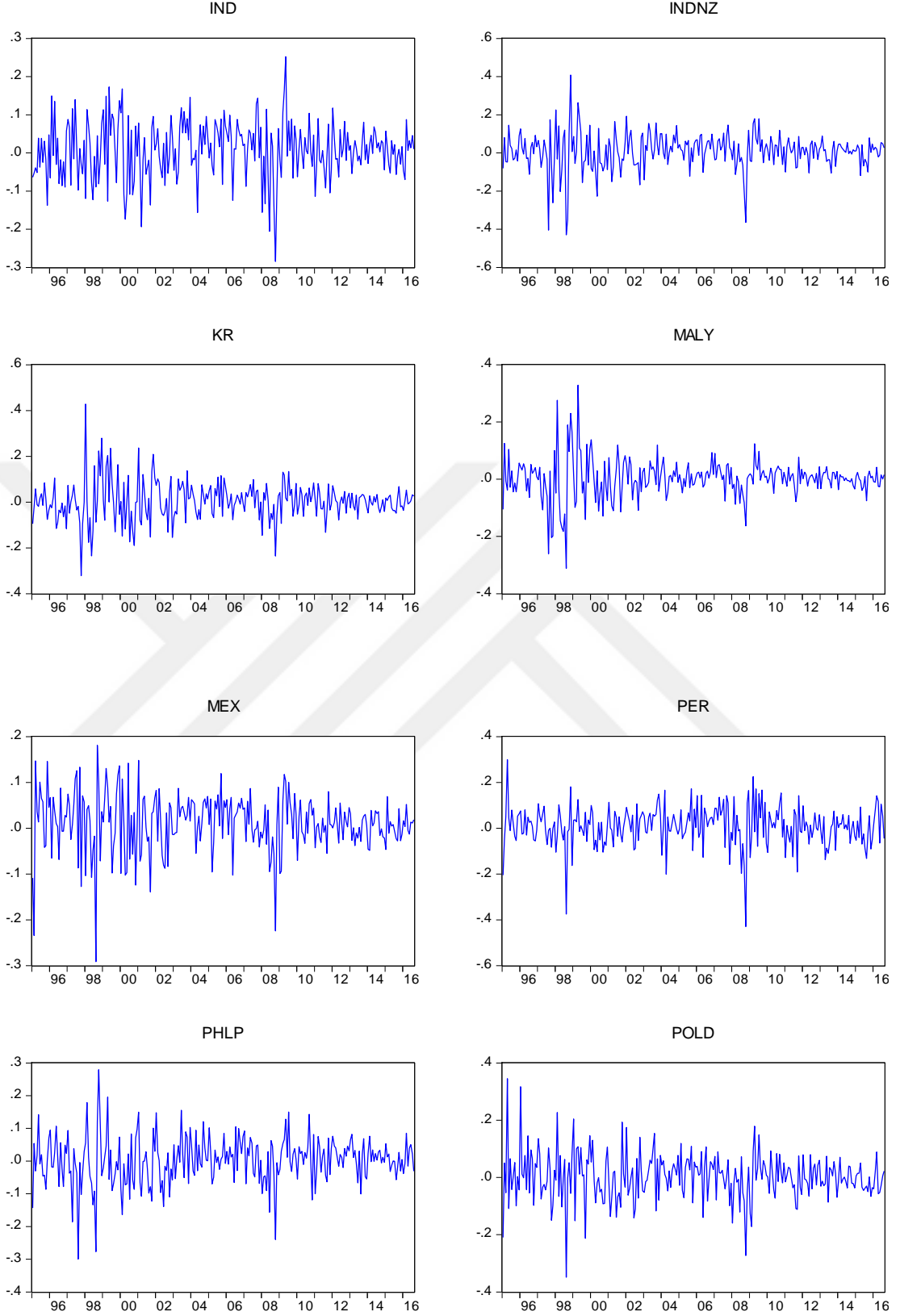
Şekil 6: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Fiyat Serileri

Hisse senedi endekslerine ilişkin logaritmik getiri serileri ise Şekil7, 8 ve 9'da sunulmuştur.

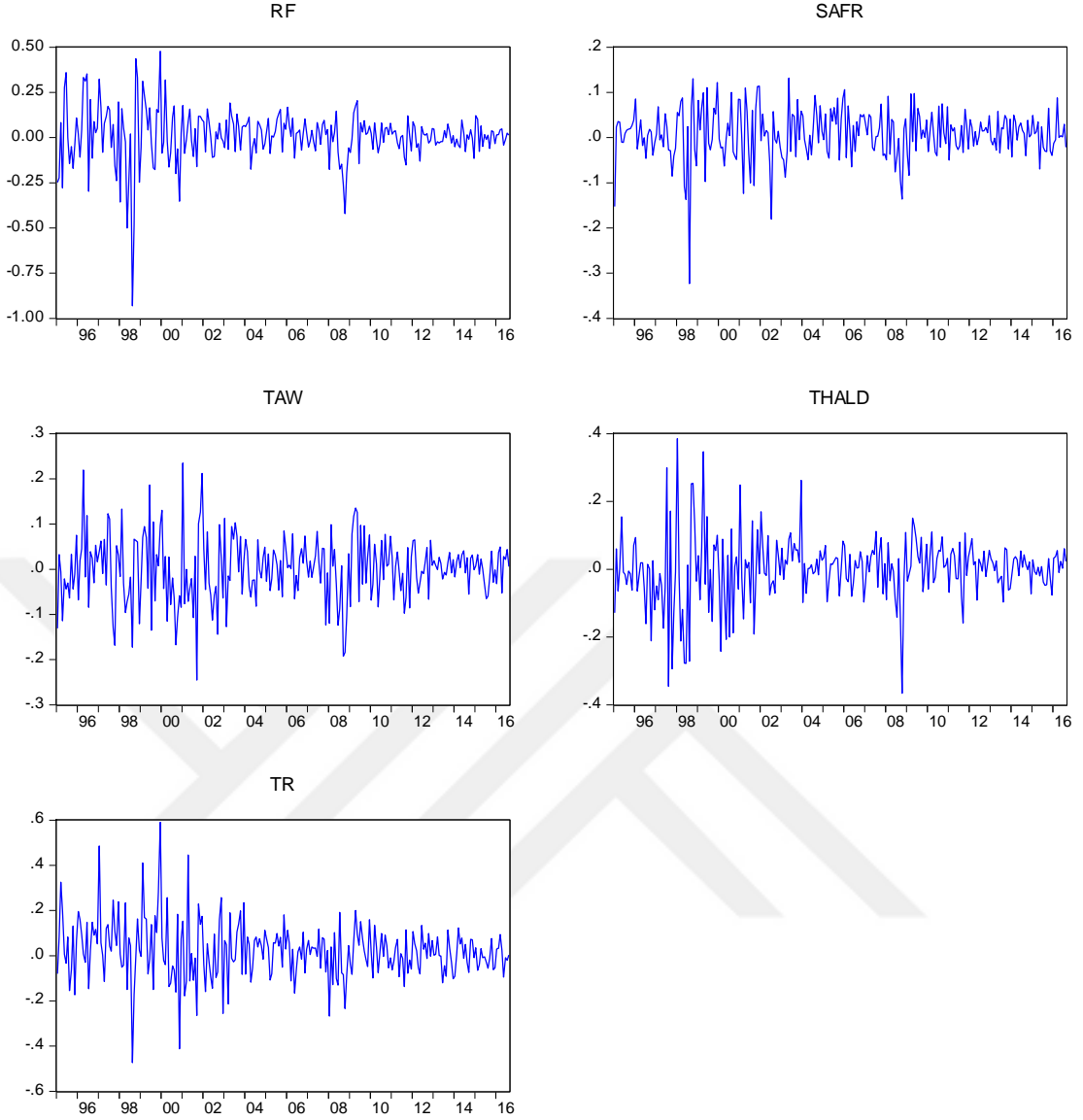

Şekil 7: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Getiri Serileri

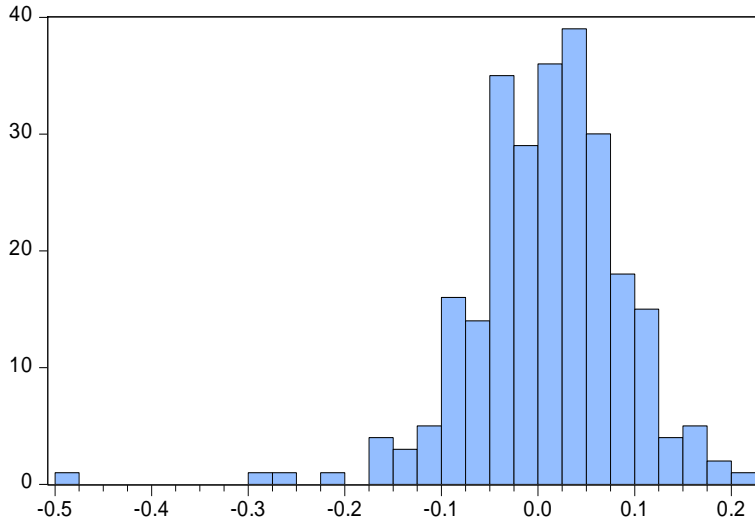

Şekil 8: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Getiri Serileri

Şekil 9: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Getiri Serileri

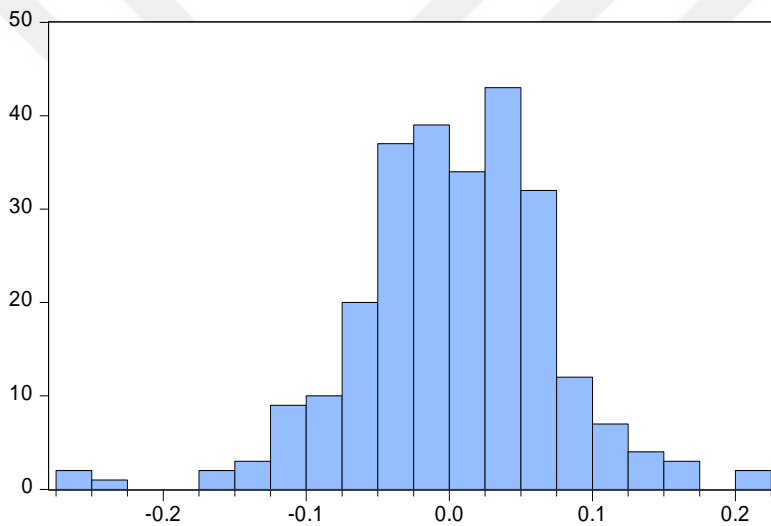
Bu getiri serilerinden elde edilen ve finansal yatırım kararları açısından temel parametreleri içeren histogramlar ise Grafik 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7’de sunulmuş ve bu histogramlara dayalı olarak elde edilen betimleyici istatistikler de Tablo 3’te gösterilmiştir.

Series: BRZ
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.008253
 Median 0.011265
 Maximum 0.206856
 Minimum -0.482554
 Std. Dev. 0.080691
 Skewness -1.163882
 Kurtosis 8.419838

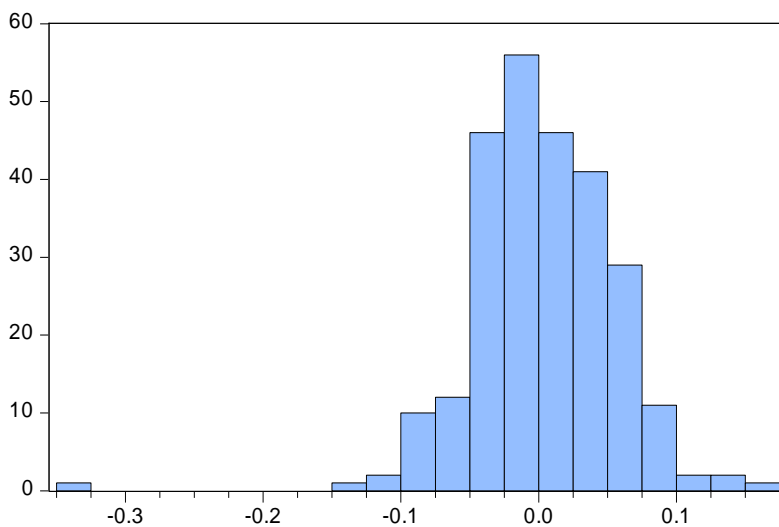
Jarque-Bera 376.9255
 Probability 0.000000

Series: CEZ
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.002854
 Median 0.002598
 Maximum 0.223504
 Minimum -0.270378
 Std. Dev. 0.069689
 Skewness -0.423115
 Kurtosis 4.747326

Jarque-Bera 40.83359
 Probability 0.000000

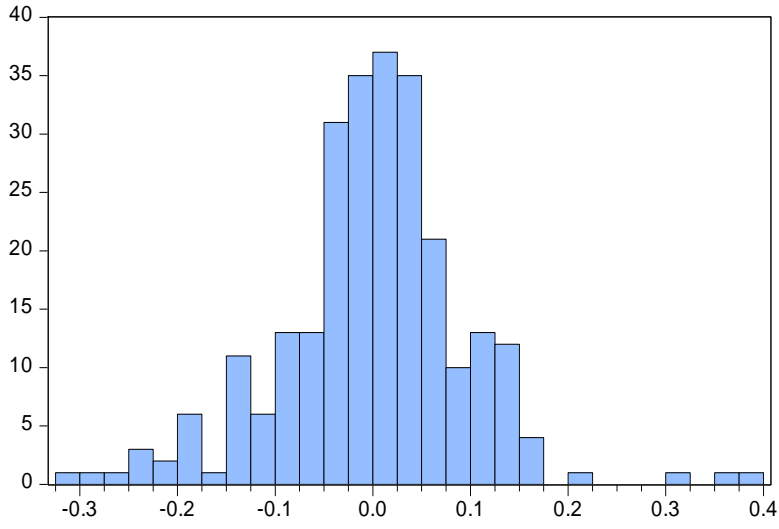

Series: CHL
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

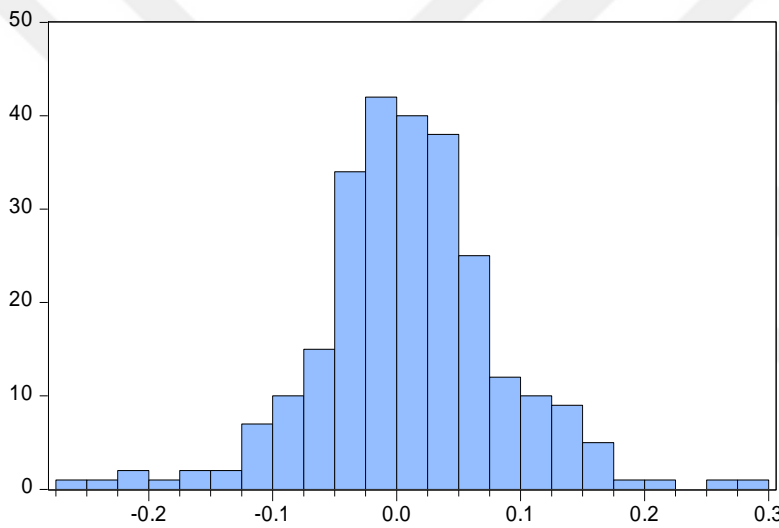
Mean 0.003506
 Median 0.002638
 Maximum 0.161326
 Minimum -0.329327
 Std. Dev. 0.051619
 Skewness -0.908949
 Kurtosis 9.070622

Jarque-Bera 435.0364
 Probability 0.000000

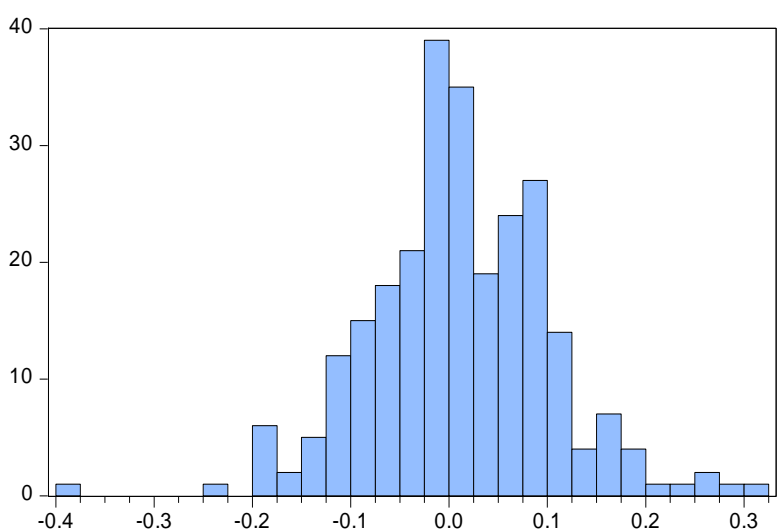
Grafik 1: Getiri Serilerine Ait Histogramlar

Series: CHN	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	-0.000516
Median	0.004129
Maximum	0.382151
Minimum	-0.324058
Std. Dev.	0.096347
Skewness	-0.045971
Kurtosis	4.997362
Jarque-Bera	43.31068
Probability	0.000000

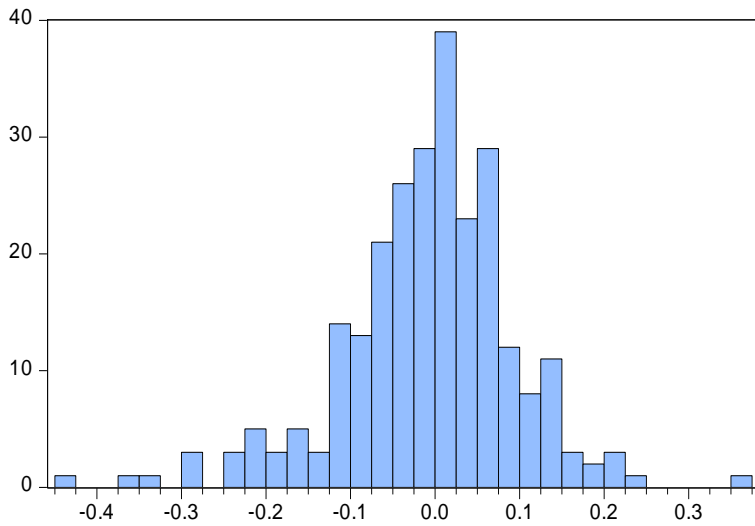

Series: CLBM	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.010019
Median	0.011554
Maximum	0.298140
Minimum	-0.254434
Std. Dev.	0.076394
Skewness	-0.045853
Kurtosis	4.758639
Jarque-Bera	33.59655
Probability	0.000000

Series: EGY	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.011309
Median	0.005590
Maximum	0.311290
Minimum	-0.375952
Std. Dev.	0.092301
Skewness	-0.019176
Kurtosis	4.270247
Jarque-Bera	17.49582
Probability	0.000159

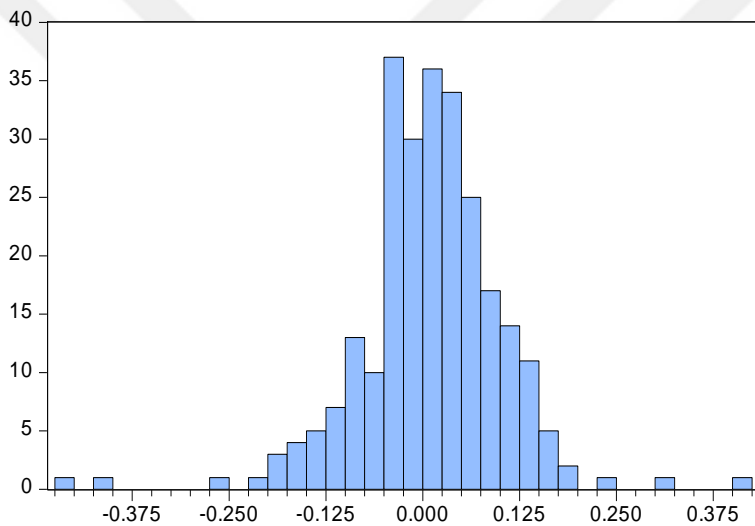
Grafik 2: Getiri Serilerine Ait Histogramlar

Series: GRE
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean -0.007970
 Median 0.001430
 Maximum 0.359030
 Minimum -0.447623
 Std. Dev. 0.103203
 Skewness -0.586888
 Kurtosis 5.108985

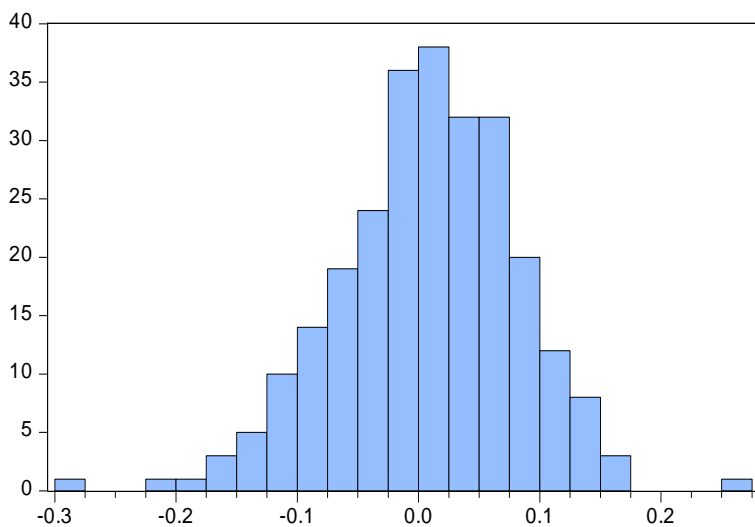
Jarque-Bera 63.11034
 Probability 0.000000

Series: HUNG
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.009885
 Median 0.011957
 Maximum 0.416712
 Minimum -0.453151
 Std. Dev. 0.092268
 Skewness -0.519252
 Kurtosis 7.771932

Jarque-Bera 258.3731
 Probability 0.000000

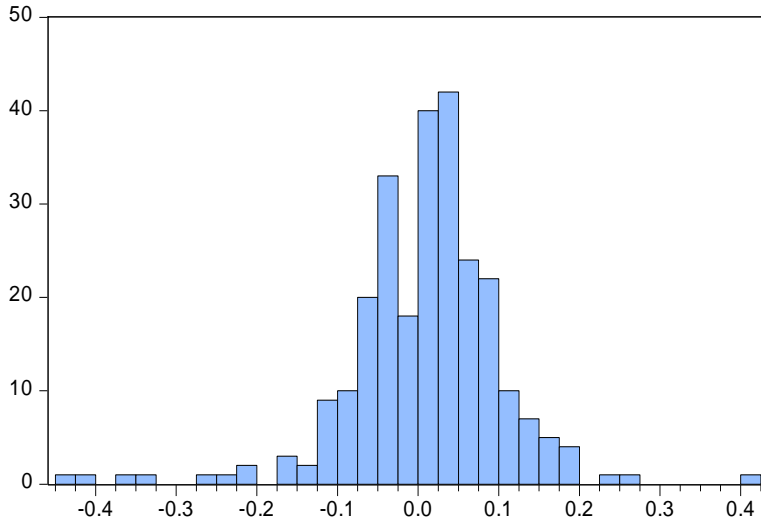

Series: IND
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.007605
 Median 0.009999
 Maximum 0.251992
 Minimum -0.284699
 Std. Dev. 0.074580
 Skewness -0.304404
 Kurtosis 3.759694

Jarque-Bera 10.26764
 Probability 0.005894

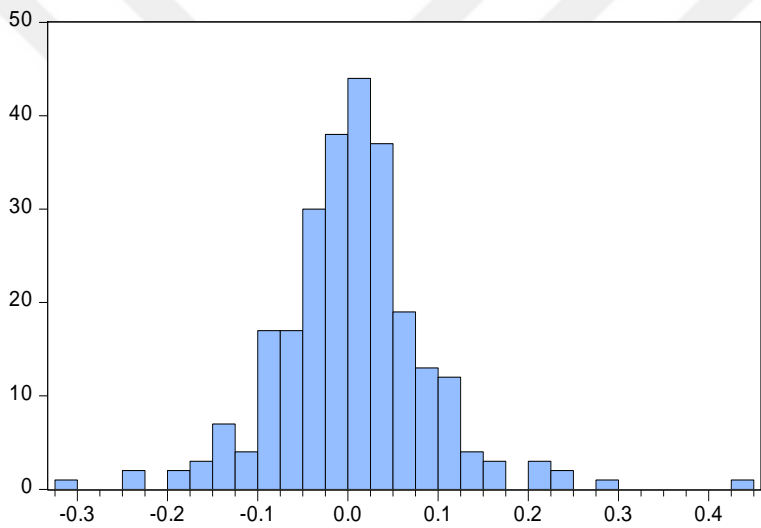
Grafik 3: Getiri Serilerine Ait Histogramlar

Series: INDNZ
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.008929
 Median 0.017390
 Maximum 0.408069
 Minimum -0.429502
 Std. Dev. 0.095042
 Skewness -0.840885
 Kurtosis 7.759173

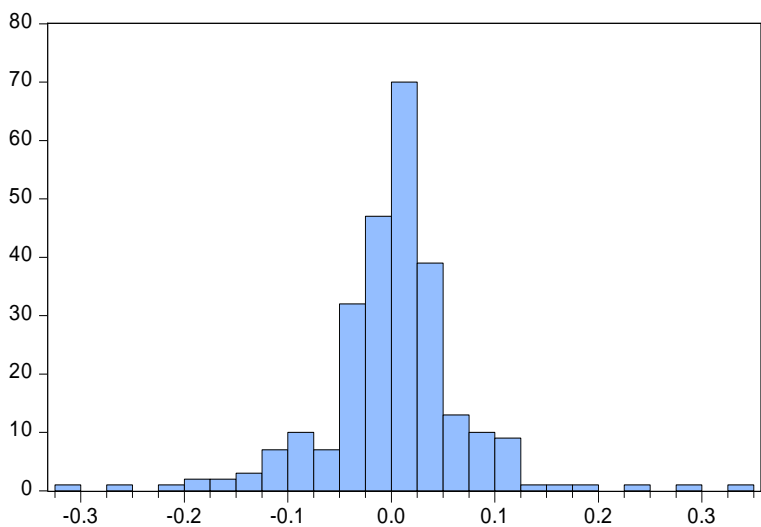
Jarque-Bera 276.0126
 Probability 0.000000

Series: KR
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.004387
 Median 0.004194
 Maximum 0.427693
 Minimum -0.321257
 Std. Dev. 0.083311
 Skewness 0.402870
 Kurtosis 6.600463

Jarque-Bera 147.4693
 Probability 0.000000

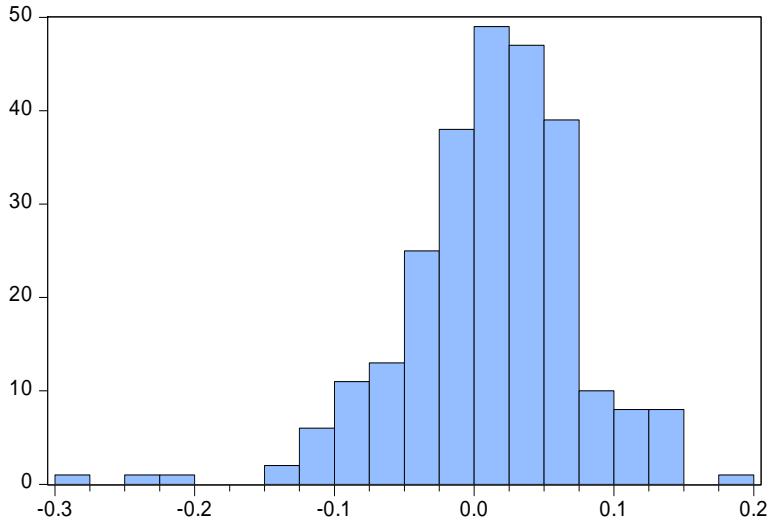

Series: MALY
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

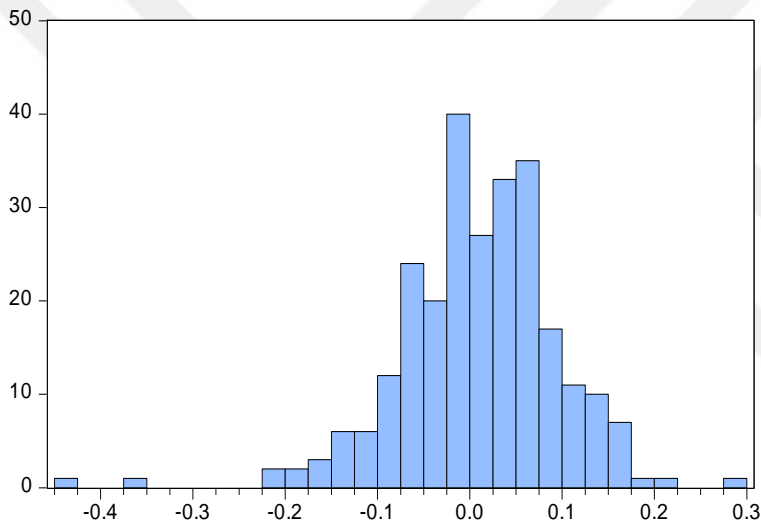
Mean 0.002084
 Median 0.005042
 Maximum 0.328488
 Minimum -0.311693
 Std. Dev. 0.069661
 Skewness -0.082885
 Kurtosis 7.895500

Jarque-Bera 259.9285
 Probability 0.000000

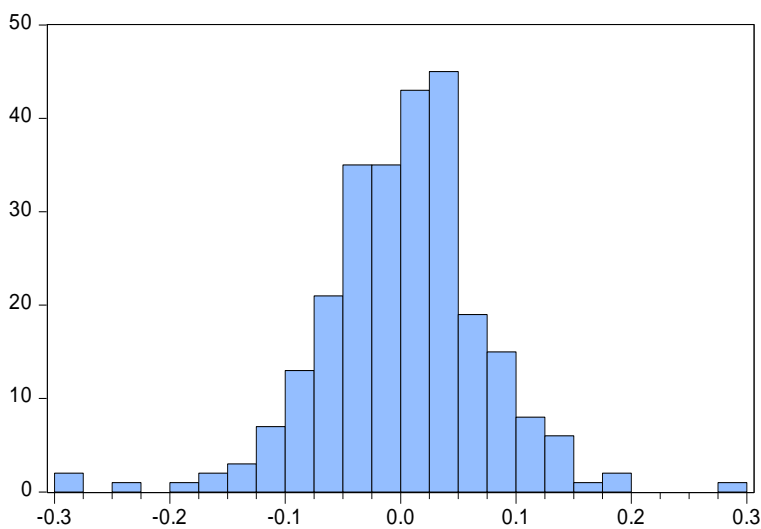
Grafik 4: Getiri Serilerine Ait Histogramlar

Series: MEX	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.010990
Median	0.013211
Maximum	0.181060
Minimum	-0.291452
Std. Dev.	0.063263
Skewness	-0.804502
Kurtosis	5.668061
Jarque-Bera	105.1640
Probability	0.000000

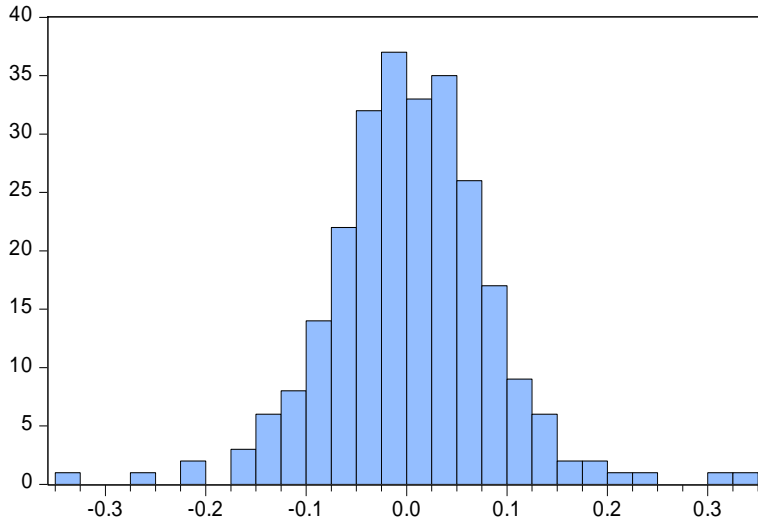

Series: PER	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.008614
Median	0.009861
Maximum	0.299069
Minimum	-0.429234
Std. Dev.	0.086146
Skewness	-0.755651
Kurtosis	6.525280
Jarque-Bera	159.3761
Probability	0.000000

Series: PHLP	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.002403
Median	0.005799
Maximum	0.279194
Minimum	-0.299377
Std. Dev.	0.072278
Skewness	-0.368427
Kurtosis	5.363893
Jarque-Bera	66.41855
Probability	0.000000

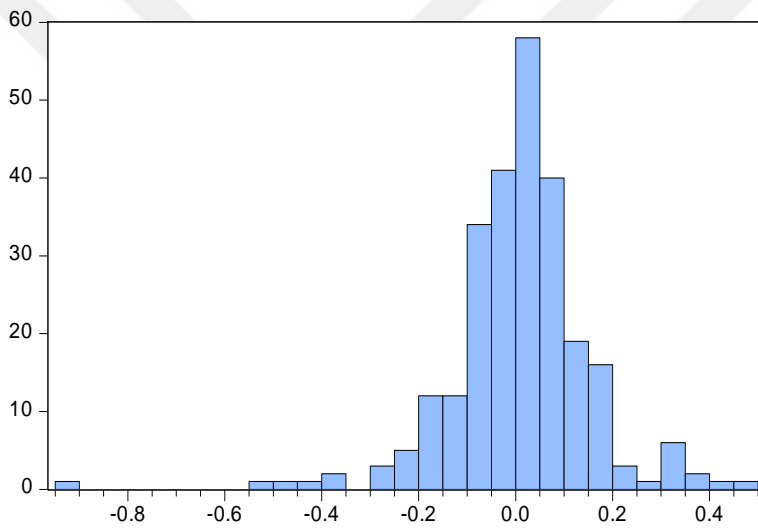
Grafik 5: Getiri Serilerine Ait Histogramlar

Series: POLD
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.003025
 Median 0.001994
 Maximum 0.345388
 Minimum -0.348546
 Std. Dev. 0.082181
 Skewness 0.049508
 Kurtosis 5.808539

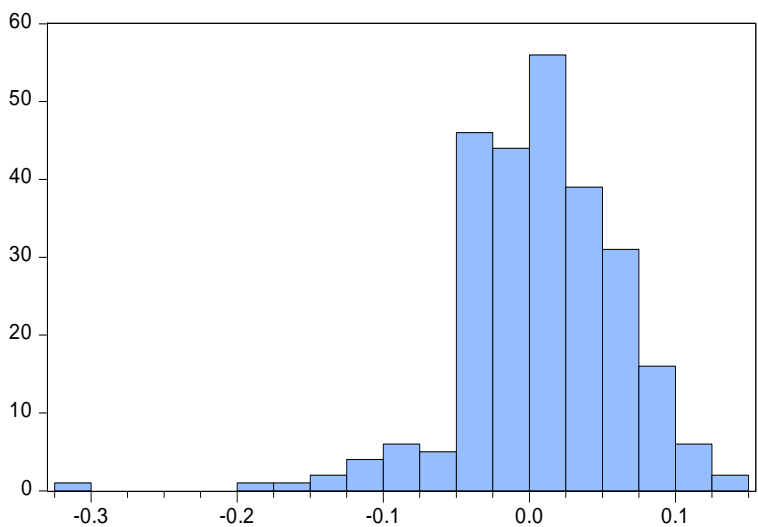
Jarque-Bera 85.55835
 Probability 0.000000

Series: RF
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.008294
 Median 0.017042
 Maximum 0.477079
 Minimum -0.930766
 Std. Dev. 0.146176
 Skewness -1.132397
 Kurtosis 10.39409

Jarque-Bera 647.8530
 Probability 0.000000

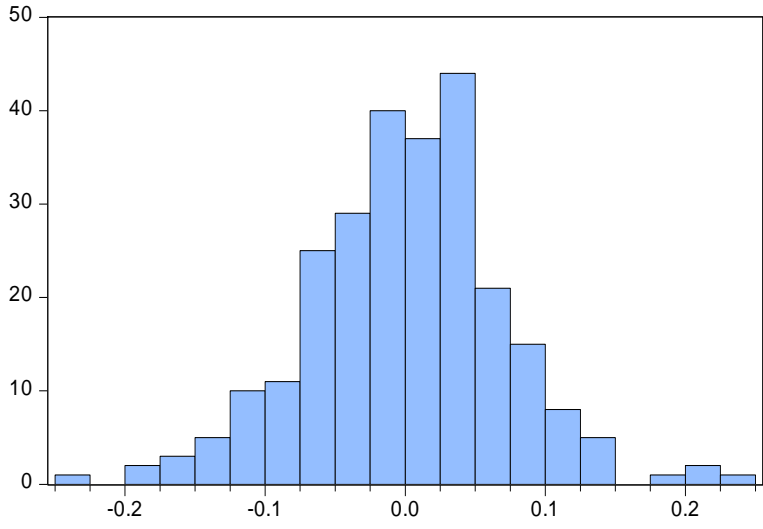
Series: SAFR
 Sample 1995M01 2016M08
 Observations 260

Mean 0.007759
 Median 0.008657
 Maximum 0.131679
 Minimum -0.323413
 Std. Dev. 0.055492
 Skewness -1.036408
 Kurtosis 7.647724

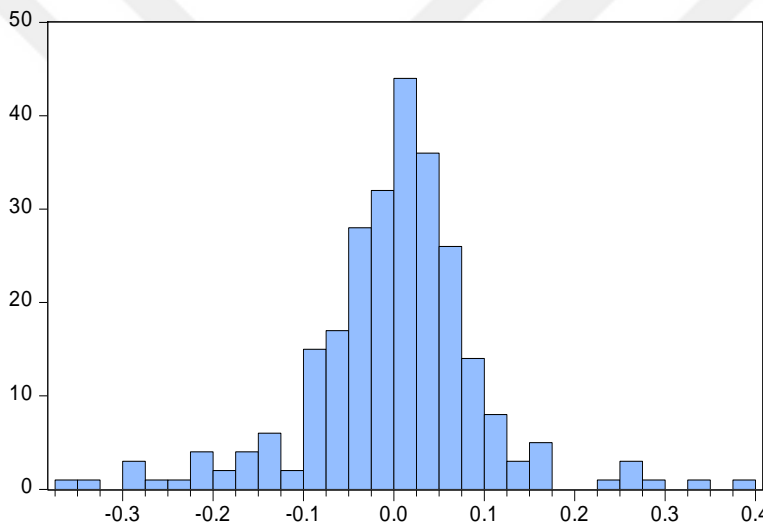
Jarque-Bera 280.5607
 Probability 0.000000

Grafik 6 : Getiri Serilerine Ait Histogramlar

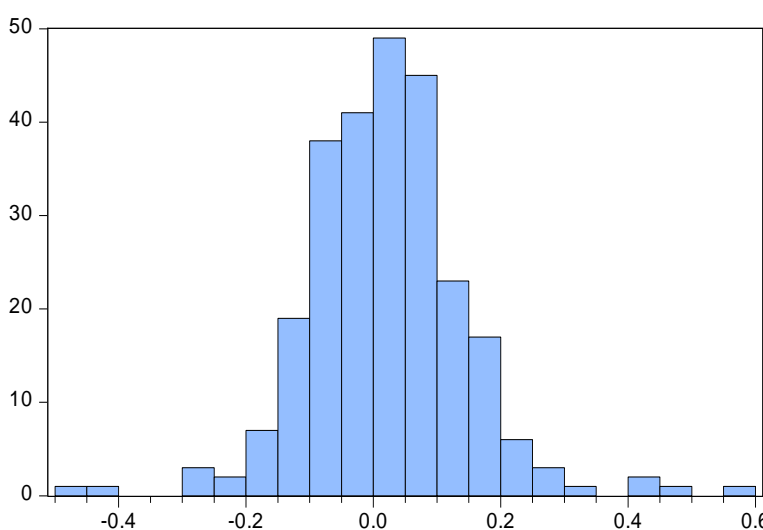

Series: TAW	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.000446
Median	0.004042
Maximum	0.234805
Minimum	-0.245357
Std. Dev.	0.071056
Skewness	-0.064216
Kurtosis	3.919022
Jarque-Bera	9.328541
Probability	0.009426

Series: THALD	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	-0.000178
Median	0.006804
Maximum	0.385670
Minimum	-0.366060
Std. Dev.	0.098332
Skewness	-0.182983
Kurtosis	6.017422
Jarque-Bera	100.0867
Probability	0.000000

Series: TR	
Sample 1995M01 2016M08	
Observations 260	
Mean	0.021360
Median	0.022455
Maximum	0.589942
Minimum	-0.473690
Std. Dev.	0.125219
Skewness	0.386650
Kurtosis	6.206774
Jarque-Bera	117.8817
Probability	0.000000

Grafik 7: Getiri Serilerine Ait Histogramlar

Öncelikle ilgili dönemde hisse senedi endekslerinin ortalama getiri değerlerine bakıldığında 21 ülke arasından sadece Çin, Yunanistan ve Tayland'ın negatif getiri sunduğu diğer ülkelerin ortalama hisse senedi getirilerinin ise pozitif olduğu görülmektedir. Ayrıca, ilgili dönemde en yüksek hisse senedi getirisini Mısır, en düşük hisse senedi getirisini ise Yunanistan sunduğu anlaşılmaktadır.

Hisse senetlerinin toplam riskini ifade eden standart sapma değerlerine bakıldığında ilgili dönemde en yüksek standart sapma değerine Rus hisse senedi piyasalarının, en düşük standart sapma değerine ise Şili hisse senedi piyasalarının sahip olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, ilgili dönemde en riskli hisse senedi piyasalarının Rusya, en az riskli hisse senedi piyasalarının Şili hisse senedi piyasaları olduğu söylenebilir.

Çarpıklık değerlerine bakıldığında ise Türkiye, Kore ve Polonya dışındaki diğer tüm ülkelerin çarpıklık eğrilerinin negatif olduğu görülmektedir. Çarpıklık değerlerinin negatif olması bu serilerin standart normal dağılıma göre sola çarpık olduğu anlamına gelmektedir. Hisse senedi getirilerinin sola çarpık olması da ilgili hisselerin negatif getiri sunma olasılıklarının pozitif getiri sunma olasılıklarından daha yüksek olduğunu gösterir. Dolayısıyla, rasyonel bir yatırımcının çarpıklık değeri pozitif olan hisse senedi endekslerine yatırım yapması beklenir. Bulgular bu kapsamda değerlendirildiğinde Türkiye, G.Kore ve Polonya'nın çarpıklık değerinin pozitif olması nedeniyle bu üç piyasanın pozitif getiri sunma olasılıklarının negatif getiri sunma olasılıklarına göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

Basıklık değerleri ise hisse senedi fiyatlarında ekstrem durumların gerçekleşme olasılığı konusunda bilgi verir. Bu değer 3'ten ne kadar yüksekse ilgili hisse senedi fiyatlarında ekstrem durumların gerçekleşme olasılığı da o kadar yüksek olmaktadır. İlgili ülke hisse senedi piyasalarının basıklık değerleri bu kapsamda değerlendirildiğinde ekstrem fiyat hareketlerinin gerçekleşme olasılığının en yüksek olduğu ülkenin Rusya, en düşük olduğu ülkenin ise Hindistan olduğu ifade edilebilir.

Tablo 3: Betimleyici İstatistikler

	BRZ	CEZ	CHL
Ortalama	0.008253	0.002854	0.003506
Medyan	0.011265	0.002598	0.002638
Maksimum	0.206856	0.223504	0.161326
Minimum	-0.482554	-0.270378	-0.329327
Standart Sapma	0.080691	0.069689	0.051619
Çarpıklık	-1.163.882	-0.423115	-0.908949
Basıklık	8.419838	4.747326	9.070622
Jarque-Bera	376.9255	40.83359	435.0364
Olasılık	0.000000	0.000000	0.000000
	GRE	HUNG	IND
Ortalama	-0.007970	0.009885	0.007605
Medyan	0.001430	0.011957	0.009999
Maksimum	0.359030	0.416712	0.251992
Minimum	-0.447623	-0.453151	-0.284699
Standart Sapma	0.103203	0.092268	0.074580
Çarpıklık	-0.586888	-0.519252	-0.304404
Basıklık	5.108985	7.771932	3.759694
Jarque-Bera	63.11034	258.3731	10.26764
Olasılık	0.000000	0.000000	0.005894
	MEX	PER	PHLP
Ortalama	0.010990	0.008614	0.002403
Medyan	0.013211	0.009861	0.005799
Maksimum	0.181060	0.299069	0.279194
Minimum	-0.291452	-0.429234	-0.299377
Standart Sapma	0.063263	0.086146	0.072278
Çarpıklık	-0.804502	-0.755651	-0.368427
Basıklık	5.668061	6.525280	5.363893
Jarque-Bera	105.1640	159.3761	66.41855
Olasılık	0.000000	0.000000	0.000000
	TAW	THALD	TR
Ortalama	0.000446	-0.000178	0.021360
Medyan	0.004042	0.006804	0.022455
Maksimum	0.234805	0.385670	0.589942
Minimum	-0.245357	-0.366060	-0.473690
Standart Sapma	0.071056	0.098332	0.125219
Çarpıklık	-0.064216	-0.182983	0.386650
Basıklık	3.919022	6.017422	6.206774
Jarque-Bera	9.328541	100.0867	117.8817
Olasılık	0.009426	0.000000	0.000000

Tablo 3'ün devamı

	CHN	CLBM	EGY
Ortalama	-0.000516	0.010019	0.011309
Medyan	0.004129	0.011554	0.005590
Maksimum	0.382151	0.298140	0.311290
Minimum	-0.324058	-0.254434	-0.375952
Standart Sapma	0.096347	0.076394	0.092301
Çarpıklık	-0.045971	-0.045853	-0.019176
Basıklık	4.997362	4.758639	4.270247
Jarque-Bera	43.31068	33.59655	17.49582
Olasılık	0.000000	0.000000	0.000159
	INDNZ	KR	MALY
Ortalama	0.008929	0.004387	0.002084
Medyan	0.017390	0.004194	0.005042
Maksimum	0.408069	0.427693	0.328488
Minimum	-0.429502	-0.321257	-0.311693
Standart Sapma	0.095042	0.083311	0.069661
Çarpıklık	-0.840886	0.402870	-0.082885
Basıklık	7.759173	6.600463	7.895500
Jarque-Bera	276.0126	147.4693	259.9285
Olasılık	0.000000	0.000000	0.000000
	POLD	RF	SAFR
Ortalama	0.003025	0.008294	0.007759
Medyan	0.001994	0.017042	0.008657
Maksimum	0.345388	0.477079	0.131679
Minimum	-0.348546	-0.930766	-0.323413
Standart Sapma	0.082181	0.146176	0.055492
Çarpıklık	0.049508	-1.132.397	-1.036.40
Basıklık	5.808539	10.39409	7.647724
Jarque-Bera	85.55835	647.8530	280.5607
Olasılık	0.000000	0.000000	0.000000

5.1. Panel Birim Kök Testleri Sonuçları

Çalışmada serilerin logaritması alınmış, serilerin belirgin bir trend izlediği Şekil 1,2 ve 3'te gösterilmiştir. Serilerin genelinde belirgin bir trend bileşeni gözlemlendiği için birim kök testleri trendli model spesifikasyonu dikkate alınarak uygulanmıştır. Düzey değerlerine uygulanan birim kök testi sonuçları serilerin durağan olmadığını yani geleneksel anlamlılık düzeylerinde serilerin birim kök içerdiğini göstermektedir (Tablo 4).

Bu nedenle serilerin birinci farkı alınarak birim kök testleri tekrar uygulanmıştır. Bu kapsamda elde edilen bulgular serilerin geleneksel anlamlılık düzeylerinde durağan hale geldiklerine işaret etmektedir. Bu nedenle serilerin birinci derecede bütünleşik yani $I(1)$ oldukları ifade edilebilir. Serilerin $I(1)$ olması da serilerin koentegrasyon analizinde kullanılabileceği anlamına gelmektedir.

Tablo 4 : Panel Birim Kök Testi Sonuçları

Uygulanan birim kök testi : IPS	Test istatistiği	Olasılık değeri	Düzey
W-stat	-1.00005	0.1586	
t-bar	-2.34978		
Uygulanan birim kök testi : IPS	Test istatistiği	Olasılık değeri	1. Fark
W-stat	-81.3250	0.0000	
t-bar	-16.2276		
Uygulanan birim kök testi : Breitung	Test istatistiği	Olasılık değeri	Düzey
Breitung t-stat	4.14678	1.0000	
Uygulanan birim kök testi : Breitung	Test istatistiği	Olasılık değeri	1. Fark
Breitung t-stat	-55.0023	0.0000	
Uygulanan birim kök testi : ADFFisher	Test istatistiği	Olasılık değeri	Düzey
ADF – FisherChi-square	36.1372	0.6448	
ADF – Choi Z-stat	-1.07316	0.1416	
Uygulanan birim kök testi : ADFFisher	Test istatistiği	Olasılık değeri	1. Fark
ADF – FisherChi-square	2639.19	0.0000	
ADF – Choi Z-stat	-50.0551	0.0000	
Uygulanan birim kök testi : PPFisher	Test istatistiği	Olasılık değeri	Düzey
PP – FisherChi-square	36.3204	0.6367	
PP – Choi Z-stat	-1.09454	0.1369	
Uygulanan birim kök testi : PPFisher	Test istatistiği	Olasılık değeri	1. Fark
PP – FisherChi-square	2639.10	0.0000	
PP – Choi Z-stat	-50.0541	0.0000	
Uygulanan birim kök testi : Hadri	Test istatistiği	Olasılık değeri	Düzey
Hadri Z-stat	36.8198	0.0000	
Z-stat (Değişen varyansile uyumlu)	36.8198	0.0000	
Uygulanan birim kök testi : Hadri	Test istatistiği	Olasılık değeri	1. Fark
Hadri Z-stat	-2.36142	0.9909	
Z-stat (Değişen varyans ile uyumlu)	-2.36142	0.9909	

5.2. Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testi sonuçları Tablo 5’te sunulmuştur. Sonuçlar incelendiğinde Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testine ait 7 test istatistiğinden 4 tanesinin koentegre ilişki olmadığını ifade eden H_0 hipotezini % 5 anlamlılık düzeyinde reddettiği görülmektedir. Dolayısıyla, test istatistiklerinin çoğunun değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğuna işaret ettiği ifade edilebilir.

Tablo 5: Pedroni (1999, 2004) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

Pedroni (1999, 2004) test istatistikleri	Test istatistiği	Olasılık değeri .
Panel v-istatistiği	-2.860.590	0.9979
Panel rho- istatistiği	-0.486360	0.3134
Panel PP- istatistiği	-5.516.150	0.0000*
Panel ADF- istatistiği	-5.487.427	0.0000*
Group rho- istatistiği	0.971157	0.8343
Group PP- istatistiği	-6.044.639	0.0000*
Group ADF- istatistiği	-6.213.681	0.0000*

*, %10 anlamlılık düzeyini göstermektedir. Maksimum gecikme 12 olacak şekilde optimal gecikme SIC kriteri ile belirlenmiştir.

Denklem (1) kapsamında uygulanan Kao (1999: 32) panel koentegrasyon testleri sonuçları Tablo 6’da sunulmuştur. Sonuçlar incelendiğinde değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olmadığını ifade eden H_0 hipotezinin % 5 anlamlılık düzeyinde reddildiği görülmektedir.

Tablo 6: Kao (1999) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

	t-istatistiği	Olasılık değeri
ADF	-6.0582	0.0000*

*, %5 anlamlılık düzeyini göstermektedir.

Denklem (1) kapsamında elde edilen Westerlund (2007: 727) panel koentegrasyon testi sonuçları Tablo 7’de sunulmuştur. Maksimum gecikme uzunluğu 12 olacak şekilde öncül ve ardıl değerlerin AIC kriteri ile belirlendiği durumda Westerlund (2007: 727) koentegrasyon testine ait 4 test istatistiğinden üç tanesinin (Gt, Pt, Pa) değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olmadığını ifade eden H_0 hipotezini % 5 anlamlılık düzeyinde reddettiği anlaşılmaktadır. Öncül ve ardıl değerlerin Newey-West (1994: 636) yöntemi ile belirlenmesi durumunda ise

Westerlund (2007: 727) koentegrasyon testine ait 2 test istatistiğinin (Gt ve Pt) değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olmadığını ifade eden H_0 hipotezini %5 anlamlılık düzeyinde reddettiği anlaşılmaktadır. Westerlund (2007: 727) orijinal makalesinde Gt ve Pt test istatistiklerinin diğer test istatistiklerine göre daha güçlü test istatistikleri olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenlerle, tüm bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde Westerlund (2007: 727) koentegrasyon testinin de değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğuna işaret ettiği anlaşılmaktadır⁴.

Dolayısıyla, Denklem (1) kapsamındaki tüm sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde çalışmada kullanılan her üç panel koentegrasyon testinin de Türk hissesenedi piyasası ile diğer 20 ülke hisse senedi piyasası arasında uzun dönemli bir ilişki olduğuna işaret ettiği anlaşılmaktadır.

Tablo 7 :Westerlund (2007) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

Test istatistiği	Test istatistiği değeri	Z-değeri	Olasılık
Öncül ve ardıl değerler AIC ile belirlendiğinde			
Gt	-3.087	-6.516	0.000
Ga	-6.439	0.578	0.718
Pt	-14.176	-7.747	0.000
Pa	-5.995	-1.777	0.038
Öncül ve ardıl değerler Newey-West (1994) ile belirlendiğinde			
Gt	-2.573	-3.960	0.000
Ga	-5.099	1.679	0.953
Pt	-11.720	-5.277	0.000
Pa	-4.840	-0.615	0.269

Denklem (2) kapsamındaki panel koentegrasyon testi sonuçlarına bakıldığında ise Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testine ait tüm test istatistiklerinin her durumda değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olmadığına işaret ettiği anlaşılmaktadır (Tablo 8).

⁴Westerlund (2007) panel koentegrasyon testi ülke bazlı sonuçları da rapor etmektedir. Sadelik sağlamak amacıyla Denklem (1) kapsamında ülke bazlı olarak elde edilen sonuçlar EK I'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Pedroni (1999, 2004) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

Pedroni (1999, 2004) test istatistikleri	İstatistik	Olasılık değeri
Panel v-istatistiği	-0.1693	0.5672
Panel rho- istatistiği	0.7891	0.7850
Panel PP- istatistiği	0.3694	0.6441
Panel ADF- istatistiği	0.4772	0.6834
Group rho- istatistiği	1.1049	0.8654
Group PP- istatistiği	0.1463	0.5582
Group ADF- istatistiği	0.1808	0.5717

*, %10 anlamlılık düzeyini göstermektedir. Maksimum gecikme 12 olacak şekilde optimal gecikme SIC kriteri ile belirlenmiştir.

Kao (1999: 32) panel koentegrasyon testine bakıldığında da bulguların Pedroni (1999: 655, 2004: 620) panel koentegrasyon testi ile benzer olduğu anlaşılmaktadır (Tablo 9).

Tablo 9: Kao (1999) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

	t-istatistiği	Olasılık değeri
ADF	-1.1179	0.1318

*, %5 anlamlılık düzeyini göstermektedir.

Westerlund (2007: 727) panel koentegrasyon testi sonuçlarına bakıldığında da öncül ve ardıl değerler ister AIC ile ister Newey-West (1994: 636) ile belirlensin her durumda her 4 test istatistiğinin de değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olmadığı sonucuna işaret ettiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, bulguların açık bir şekilde Denklem (2) kapsamındaki modelin dikkate alınması durumunda değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olmadığı sonucuna işaret ettiği ifade edilebilir. Bu nedenle, çalışmanın bundan sonraki aşamalarında uzun dönem parametreleri tahmin edilirken Denklem (1) kapsamında sunulan model dikkate alınmıştır⁵.

⁵Westerlund (2007: 727) panel koentegrasyon testi ülke bazlı sonuçları da rapor etmektedir. Sadelik sağlamak amacıyla Denklem (2) kapsamında ülke bazlı olarak elde edilen sonuçlar EK I'de gösterilmiştir

Tablo 10 : Westerlund (2007) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları

Test istatistiği	Test istatistiği değeri	Z-değeri	Olasılık
Öncül ve ardıl değerler AIC ile belirlendiğinde			
Gt	-1.825	-0.238	0.406
Ga	-6.102	0.854	0.803
Pt	-6.664	-0.191	0.424
Pa	-4.011	0.221	0.588
Öncül ve ardıl değerler Newey-West (1994) ile belirlendiğinde			
Gt	-1.737	0.204	0.581
Ga	-5.259	1.547	0.939
Pt	-6.404	0.070	0.528
Pa	-3.539	0.697	0.757

5.3. Uzun Dönem Katsayılarının Sonuçları

Çalışmada öncelikle ilgili 20 gelişmekte olan ülkenin toplu etkisini ölçmek amacıyla panel tahmin sonuçları üzerinde durulmuştur. Bu amaçla panel FMOLS, DOLS ve OLS tahmincileri kullanılmış ve elde edilen sonuçlar sırasıyla Tablo 11, 12 ve 13'te sunulmuştur. Farklı yaklaşımlara karşı dirençli sonuçlar elde edebilmek için de panel FMOLS, DOLS ve OLS tahmincilerinin her biri PE, PWE ve GP yöntemleri kullanılarak tahmin edilmiştir. Öncelikle, panel FMOLS sonuçları incelendiğinde uzun dönem katsayılarının her durumda pozitif ve %5 anlamlılık düzeyinde istatistiki olarak anlamlı olduğu ve PE, PWE ve GP yöntemlerinin kullanılmasına bağlı olarak uzun dönem katsayılarının sırasıyla yaklaşık %1.32, %1.33 ve %1.52 değerlerini aldığı anlaşılmaktadır.

Panel DOLS sonuçları incelendiğinde uzun dönem katsayılarının her durumda pozitif ve istatistiki olarak anlamlı olduğu ve PE, PWE ve GP yöntemlerinin kullanılmasına bağlı olarak da uzun dönem katsayılarının sırasıyla yaklaşık %1.36, %1.50 ve %1.55 değerlerini aldığı ifade edilebilir. Panel OLS sonuçlarına bakıldığında da yine uzun dönem katsayılarının her durumda pozitif ve istatistiki olarak anlamlı olduğu ve PE, PWE ve GP yöntemlerinin kullanılmasına bağlı olarak uzun dönem katsayılarının sırasıyla yaklaşık %1.32, %1.49 ve %1.50 değerlerini aldığı anlaşılmaktadır. Tüm bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde ilgili 20 yükselen piyasa ekonomisinin hisse senedi endeksleri ile Türk hisse senedi endeksinin uzun dönemde birlikte hareket ettiği ve bu nedenle portföy çeşitlendirmesine uygun bir ortamın bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 11: Panel FMOLS Tahmin Sonuçları

Tahmin yöntemi : GP	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.517.889	0.074827	2.028.524	0.0000
Tahmin yöntemi : PE	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.320.614	0.047627	2.772.835	0.0000
Tahmin yöntemi : PWE	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.334.714	0.001496	8.920.101	0.0000

Tablo 12 : Panel DOLS Tahmin Sonuçları

Tahmin yöntemi : GP	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.550.381	0.077061	2.011.898	0.0000
Tahmin yöntemi : PE	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.358.528	0.046639	2.912.867	0.0000
Tahmin yöntemi : PWE	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.500.388	0.035866	4.183.290	0.0000

Tablo 13 : Panel OLS Tahmin Sonuçları

Tahmin yöntemi : GP	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.321477	0.048099	27.47418	0.0000
Tahmin yöntemi : PE	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.496199	0.036037	41.51884	0.0000
Tahmin yöntemi : PWE	Uzun dönem katsayısı	Standart hata	t istatistiği	Olasılık
	1.503592	0.076378	19.68625	0.0000

Fakat, panel sonuçları bir anlamda panel veri setini oluşturan ülkelerin bağımlı değişken üzerindeki genel etkisini ifade etmektedir. Fakat, özellikle uluslararası yatırımcılar açısından önemli olan noktanın ülke bazlı sonuçlar olduğu ifade edilebilir. Bu nedenle Tablo 14, 15 ve 16'da sırasıyla FMOLS, DOLS ve OLS tahmincilerinin sunduğu ülke bazlı sonuçlar üzerinde durulmuştur. Bu kapsamda öncelikle FMOLS tahmin sonuçları incelendiğinde toplam 20 gelişen piyasa ekonomisinden 16 tanesinde uzun dönem katsayılarının pozitif ve istatistiki olarak anlamlı olduğu, 3 tanesinde (Çin, Tayland ve Tayvan) uzun dönem katsayılarının pozitif olmakla birlikte istatistiki olarak anlamlı olmadığı, 1 tanesinde (Yunanistan) ise uzun dönem katsayısının negatif ve istatistiki olarak anlamsız olduğu

anlaşılmaktadır. Pozitif ve istatistiki olarak anlamlı çıkan uzun dönem katsayılarının büyüklüğüne bakıldığında da ülkeden ülkeye ilgili katsayıların 3.63 ile 0.74 arasında değişen değerler aldığı ifade edilebilir. Dolayısıyla, mevcut bulgular çalışma kapsamındaki diğer hisse senedi piyasalarına nazaran Türk hisse senedi piyasalarına yatırım yapmış bir yatırımcının portföy çeşitlendirme etkisinden yararlanabilmesi için başta Yunanistan olmak üzere Çin, Tayland ve Tayvan hisse senedi piyasalarını dikkate alabileceği anlamına gelmektedir.

DOLS tahmin sonuçları incelendiğinde toplam 20 gelişen piyasa ekonomisinden 17 tanesinde uzun dönem katsayılarının pozitif ve istatistiki olarak anlamlı olduğu, 2 tanesinde (Çin ve Tayvan) uzun dönem katsayılarının pozitif olmakla birlikte istatistiki olarak anlamlı olmadığı, 1 tanesinde (Yunanistan) ise uzun dönem katsayısının negatif ve istatistiki olarak anlamsız olduğu anlaşılmaktadır. Pozitif ve istatistiki olarak anlamlı çıkan uzun dönem katsayılarının büyüklüğüne bakıldığında da ülkeden ülkeye ilgili katsayıların 3.54 ile 0.76 arasında değişen değerler aldığı ifade edilebilir. Dolayısıyla, DOLS tahminine bağlı olarak elde edilen sonuçların önemli oranda FMOLS tahminine tarafından sunulan sonuçları desteklediği ifade edilebilir.

OLS tahmin sonuçları incelendiğinde toplam 20 gelişen piyasa ekonomisinden 18 tanesinde uzun dönem katsayılarının pozitif ve istatistiki olarak anlamlı olduğu, 1 tanesinde (Çin) uzun dönem katsayılarının pozitif olmakla birlikte istatistiki olarak anlamlı olmadığı, 1 tanesinde (Yunanistan) ise uzun dönem katsayısının negatif ve istatistiki olarak anlamsız olduğu anlaşılmaktadır. Pozitif ve istatistiki olarak anlamlı çıkan uzun dönem katsayılarının büyüklüğüne bakıldığında da ülkeden ülkeye ilgili katsayıların 3.54 ile 0.55 arasında değişen değerler aldığı ifade edilebilir. Dolayısıyla, OLS tahminine bağlı olarak elde edilen sonuçların da önemli oranda FMOLS ve DOLS tahminleri tarafından sunulan sonuçları desteklediği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, tüm bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, Türk hisse senedi piyasalarına yatırım yapan bir yatırımcının diğer gelişen piyasa ekonomilerine de yatırım yapmayı planlaması durumunda sadece Yunanistan, Çin, Tayland ve Tayvan

hisse senedi piyasalarının beklenen çeşitlendirme etkisini sunabileceği anlaşılmaktadır.

Tablo 14: Ülke Bazlı FMOLS Tahmin Sonuçları

Gelişen piyasa ekonomileri	Sabit terim	Uzun dönem katsayısı
Brezilya		
Katsayı	-3.242705	1.775347
Standart Hata	2.391663	0.094481
t –istatistiği	-1.355837	1.879047
Olasılık	0.0000	0.0000
Çekya		
Katsayı	1.582.558	2.069286
Standart Hata	0.993997	0.187353
t –istatistiği	1.592.116	1.104.488
Olasılık	0.1126	0.0000
Şili		
Katsayı	-6.050.511	2.355459
Standart Hata	1.890.218	0.239803
t –istatistiği	-3.200.960	9.822.461
Olasılık	0.0015	0.0000
Çin		
Katsayı	1.166.421	0.220070
Standart Hata	1.525.846	0.402874
t –istatistiği	7.644.421	0.546251
Olasılık	0.0000	0.5854
Kolombiya		
Katsayı	5.475.261	1.063.220
Standart Hata	0.627601	0.093847
t –istatistiği	8.724.118	1.132.931
Olasılık	0.0000	0.0000
Mısır		
Katsayı	5.411.223	1.141.972
Standart Hata	0.672654	0.106762
t –istatistiği	8.044.587	1.069.647
Olasılık	0.0000	0.0000
Yunanistan		
Katsayı	1.454.817	-0.331124
Standart Hata	1.352.236	0.209410
t –istatistiği	1.075.860	-1.581.224
Olasılık	0.0000	0.1151

Tablo 14'ün devamı

Gelişen piyasa ekonomileri	Sabit terim	Uzun dönem katsayısı
Macaristan		
Katsayı	-0.499231	1.973.160
Standart Hata	0.808647	0.121951
t –istatistiği	-0.617366	1.617.993
Olasılık	0.5375	0.0000
Hindistan		
Katsayı	3.020.080	1.628.793
Standart Hata	0.775558	0.132423
t –istatistiği	3.894.076	1.229.994
Olasılık	0.0001	0.0000
Endonezya		
Katsayı	3.409.636	1.224.133
Standart Hata	1.085.896	0.145314
t –istatistiği	3.139.928	8.424.030
Olasılık	0.0019	0.0000
G.Kore		
Katsayı	0.617233	2.094.561
Standart Hata	1.080.480	0.189644
t –istatistiği	0.571258	1.104.471
Olasılık	0.5683	0.0000
Malezya		
Katsayı	-1.163.524	2.297.007
Standart Hata	2.682.858	0.450559
t –istatistiği	-0.433688	5.098.130
Olasılık	0.6649	0.0000
Meksika		
Katsayı	-2.297.276	1.549.472
Standart Hata	0.762960	0.079567
t –istatistiği	-3.011.004	1.947.379
Olasılık	0.0029	0.0000
Peru		
Katsayı	3.219.644	1.368.237
Standart Hata	0.923226	0.135010
t –istatistiği	3.487.385	1.013.433
Olasılık	0.0006	0.0000

Tablo 14'ün devamı

Gelişen piyasa ekonomileri	Sabit terim	Uzun dönem katsayısı
Filipinler		
Katsayı	7.794.924	0.737105
Standart Hata	2.654.062	0.416813
t –istatistiği	2.936.979	1.768.433
Olasılık	0.0036	0.0782
Polonya		
Katsayı	-1.357.695	3.626.108
Standart Hata	2.470.301	0.343062
t –istatistiği	-5.496.072	1.056.985
Olasılık	0.0000	0.0000
Rusya		
Katsayı	2.960.062	1.575.948
Standart Hata	0.744618	0.121876
t -istatistiği	3.975.277	1.293.072
Olasılık	0.0001	0.0000
G.Afrika		
Katsayı	1.100.607	1.861.457
Standart Hata	0.936233	0.152393
t -istatistiği	1.175.569	1.221.487
Olasılık	0.2409	0.0000
Tayvan		
Katsayı	3.759.479	1.549.923
Standart Hata	6.015.278	1.067.495
t -istatistiği	0.624988	1.451.925
Olasılık	0.5325	0.1477
Tayland		
Katsayı	9.236.364	0.577647
Standart Hata	2.138.814	0.378171
t -istatistiği	4.318.450	1.527.473
Olasılık	0.0000	0.1279

Tablo 15 : Ülke Bazlı DOLS Tahmin Sonuçları

Gelişen piyasa ekonomileri	Sabit Terim	Uzun dönem katsayısı
Brezilya		
Katsayı	-3.225.347	1.768.528
Standart Hata	2.394.777	0.094606
t -istatistiği	-1.346.825	1.869.352
Olasılık	0.0000	0.0000
Çekya		
Katsayı	1.646.778	2.057.275
Standart Hata	0.996213	0.187803
t -istatistiği	1.653.038	1.095.444
Olasılık	0.0995	0.0000
Şili		
Katsayı	-5.962.509	2.345.650
Standart Hata	1.901.982	0.241350
t -istatistiği	-3.134.892	9.718.856
Olasılık	0.0019	0.0000
Çin		
Katsayı	1.163.948	0.226245
Standart Hata	1.541.343	0.406969
t -istatistiği	7.551.521	0.555926
Olasılık	0.0000	0.5787
Kolombiya		
Katsayı	5.508.005	1.060.508
Standart Hata	0.630004	0.094220
t -istatistiği	8.742.803	1.125.562
Olasılık	0.0000	0.0000
Mısır		
Katsayı	5.440.879	1.136.867
Standart Hata	0.673653	0.106960
t -istatistiği	8.076.681	1.062.885
Olasılık	0.0000	0.0000
Yunanistan		
Katsayı	1.397.793	-0.263381
Standart Hata	1.564.196	0.238276
t -istatistiği	8.936.175	-1.105.359
Olasılık	0.0000	0.2701
Macaristan		
Katsayı	-0.429514	1.974.903
Standart Hata	0.977849	0.144904
t -istatistiği	-0.439244	1.362.903
Olasılık	0.6609	0.0000

Tablo 15'in devamı

Hindistan	Sabit terim	Uzun dönem katsayısı
Katsayı	3.048.776	1.626.396
Standart Hata	0.781524	0.133564
t -istatistiği	3.901.068	1.217.686
Olasılık	0.0001	0.0000
Endonezya		
Katsayı	3.457.541	1.218.288
Standart Hata	1.089.799	0.145953
t –istatistiği	3.172.641	8.347.149
Olasılık	0.0017	0.0000
G.Kore		
Katsayı	-0.298097	2.242.646
Standart Hata	1.010.257	0.177548
t –istatistiği	-0.295070	1.263.121
Olasılık	0.7682	0.0000
Malezya		
Katsayı	-2.938.544	2.586.697
Standart Hata	2.882.277	0.485022
t -istatistiği	-1.019.522	5.333.151
Olasılık	0.3090	0.0000
Malezya		
Katsayı	-2.301.717	1.549.814
Standart Hata	0.764244	0.079670
t -istatistiği	-3.011.758	1.945.287
Olasılık	0.0029	0.0000
Peru		
Katsayı	3.242.961	1.364.370
Standart Hata	0.924855	0.135289
t -istatistiği	3.506.455	1.008.484
Olasılık	0.0005	0.0000
Filipinler		
Katsayı	7.653.809	0.760883
Standart Hata	2.688.539	0.422360
t -istatistiği	2.846.829	1.801.504
Olasılık	0.0048	0.0728
Polonya		
Katsayı	-1.282.266	3.535.273
Standart Hata	2.548.849	0.352780
t -istatistiği	-5.030.766	1.002.119
Olasılık	0.0000	0.0000

Tablo 15'in devamı

Rusya	Sabit terim	Uzun dönem katsayısı
Katsayı	3.172.371	1.540.470
Standart Hata	0.747318	0.122378
t –istatistiği	4.245.007	1.258.780
Olasılık	0.0000	0.0000
G.Afrika		
Katsayı	1.101.348	1.864.963
Standart Hata	0.942736	0.153586
t –istatistiği	1.168.247	1.214.278
Olasılık	0.2438	0.0000
Tayvan		
Katsayı	4.060.025	1.496.559
Standart Hata	6.137.613	1.089.272
t –istatistiği	0.661499	1.373.907
Olasılık	0.5089	0.1707
Tayland		
Katsayı	7.301.466	0.914661
Standart Hata	2.183.213	0.388159
t –istatistiği	3.344.367	2.356.406
Olasılık	0.0010	0.0193

Tablo 16 : Ülke Bazlı OLS Tahmin Sonuçları

Gelişen piyasa ekonomileri	Sabit Terim	Uzun dönem katsayısı
Brezilya		
Kat Sayı	-32,60843	1,782141
Standart Hata	1,113498	0,043997
t-istatistiği	-29,28469	40,50576
Olasılık	0.000	0.0000
Çekya		
Kat Sayı	1,543764	2,074591
Standart Hata	0,464658	0,087622
t-istatistiği	3,32237	23,67662
Olasılık	0,001	0.000
Şili		
Kat Sayı	-6,138826	2,366642
Standart Hata	0,886583	0,112501
t-istatistiği	-6,924142	21,0366
Olasılık	0.0000	0.0000
Çin		
Kat Sayı	11,68099	0,210705
Standart Hata	0,706946	0,186563
t-istatistiği	16,52317	1,1294
Olasılık	0.0000	0,2598
Kolombiya		
Kat Sayı	5,43198	1,070813
Standart Hata	0,29234	0,043749
t-istatistiği	18,58104	24,47653
Olasılık	0.0000	0.0000
Mısır		
Kat Sayı	5,360523	1,147345
Standart Hata	0,309682	0,049196
t-istatistiği	17,3098	23,32209
Olasılık	0.0000	0.0000
Yunanistan		
Kat Sayı	15,10569	-0,41214
Standart Hata	0,646417	0,100131
t-istatistiği	23,36834	-4,116029
Olasılık	0.0000	0,0001
Meksika		
Kat Sayı	-2,426892	1,561928
Standart Hata	0,352462	0,036781
t-istatistiği	-6,885535	42,46608
Olasılık	0.0000	0.0000

Tablo 16'nın devamı

Polonya	Sabit Terim	Uzun dönem katsayısı
Kat Sayı	-12,9785	3,54008
Standart Hata	1,155214	0,160496
t-istatistiği	-11,23471	22,05714
Olasılık	0.0000	0.0000
Tayvan		
Kat Sayı	4,331917	1,445361
Standart Hata	2,769042	0,491381
t-istatistiği	1,56441	2,941425
Olasılık	0,1189	0,0036
Hindistan		
Kat Sayı	2,949115	1,642059
Standart Hata	0,366979	0,062693
t-istatistiği	8,036186	26,19215
Olasılık	0.0000	0.0000
G.Kore		
Kat Sayı	0,726968	2,073864
Standart Hata	0,514915	0,090406
t-istatistiği	1,411821	22,9395
Olasılık	0,1592	0
Peru		
Kat Sayı	3,139786	1,377681
Standart Hata	0,423452	0,061967
t-istatistiği	7,414733	22,23257
Olasılık	0.0000	0.0000
Rusya		
Kat Sayı	3,108588	1,548995
Standart Hata	0,346925	0,05683
t-istatistiği	8,960409	27,25644
Olasılık	0.0000	0.0000
Tayland		
Kat Sayı	9,365477	0,551425
Standart Hata	1,00664	0,177902
t-istatistiği	9,303701	3,099598
Olasılık	0.0000	0,0022
Endonezya		
Katsayı	3,362193	1,229363
Standart Hata	0,502095	0,067223
t-istatistiği	6,696325	18,28776
Olasılık	0.0000	0.0000

Tablo 16'nın devamı

Malezya	Sabit Terim	Uzun dönem katsayısı
Kat Sayı	-0,780456	2,230328
Standart Hata	1,248251	0,209647
t-istatistiği	-0,625239	10,63849
Olasılık	0,5324	0.0000
Filipinler		
Kat Sayı	7,607771	0,765997
Standart Hata	1,233848	0,193748
t-istatistiği	6,165892	3,953579
Olasılık	0.0000	0,0001
G.Afrika		
Katsayı	0,977016	1,884203
Standart Hata	0,436316	0,071059
t-istatistiği	2,239239	26,51617
Olasılık	0,0260	0.0000
Macaristan		
Katsayı	-0,572823	1,980467
Standart Hata	0,370096	0,055869
t-istatistiği	-1,547768	35,44829
Olasılık	0,1229	0.0000

6. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç ve Öneriler

Uluslararası portföy çeşitlendirmesi yatırımcılara daha etkin portföyler oluşturabilme imkanı sunmaktadır. Bu imkanların ortaya çıkmasını sağlayan temel dinamik ise uluslararası hisse senedi piyasaları arasındaki korelasyon katsayılarının ulusal hisse senedi piyasalarındaki korelasyon katsayısına göre daha düşük olmasıdır. Bu nedenle özellikle küresel hisse senedi piyasalarına yapılan yatırımlar oldukça önemli tutarlara ulaşmıştır.

Bu çalışmada da Türk hisse senedi piyasaları ekseninde MSCI sınıflandırmasına göre gelişen piyasa ekonomileri olarak tanımlanan 20 ülke hisse senedi piyasalarından elde edilebilecek portföy çeşitlendirme olanakları incelenmiştir. Çalışmada, “Türk hisse senedi piyasalarına yatırım yapan bir yatırımcının beklenen çeşitlendirme etkisine sahip olabilmesi için diğer 20 gelişen piyasa ekonomisinden hangisinin hisse senedi piyasalarına yatırım yapılmalıdır ?” sorusuna yanıt aranmıştır. Çalışmada gelişen piyasa ekonomileri olarak Türkiye'nin yanı sıra MSCI sınıflandırmasına göre gelişen piyasa ekonomileri olarak tanımlanan diğer 20 ülke dikkate alınmıştır.

Çalışma 1994 Aralık 2016 Ağustos dönemi için aylık verilerden oluşmaktadır. Çalışmada değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki analizinde Pedroni (1999, 2004), Kao (1999) ve Westerlund (2007) panel koentegrasyon testlerinden yararlanılmıştır. Uzun dönem parametre tahmininde ise panel FMOLS, DOLS ve OLS tahmincileri kullanılmıştır. Farklı yaklaşımlara karşı dirençli sonuçlar elde etmek amacıyla panel FMOLS, DOLS ve OLS tahmincileri havuzlanmış tahmin yöntemi (pooled estimation, PE), ağırlıklandırılmış havuzlanmış tahmin yöntemi (pooled weighted estimation, PWE) ve grup ortalamalarına dayalı tahmin yöntemi (grouped estimation, GE) olmak üzere üç farklı yöntem dikkate alınarak tahmin edilmiştir. Ayrıca, panel veri setini temsilen elde edilen uzun dönem katsayılarına ilaveten, uluslararası yatırımcılar açısından daha önemli olabileceği gerekçesiyle, çalışmada ülke bazlı analizlere de yer verilmiştir.

Çalışma bulguları her durumda Türk hisse senedi piyasaları ile diğer 20 gelişen ülke hisse senedi piyasaları arasında uzun dönemli bir ilişki olduğuna işaret etmektedir. İlgili yöntemler kullanılarak tahmin edilen uzun dönem katsayılarına bakıldığında da çoğu durumda ilgili hisse senedi piyasalarının Türk hisse senedi piyasası ile uzun dönemde istatistiki olarak anlamlı bir şekilde birlikte hareket ettiği anlaşılmaktadır. Fakat, analizlerde kullanılan uzun dönem katsayı tahmincileri arasında bazı farklılıklar olmakla birlikte genel anlamda Türk hisse senedi piyasalarına yatırım yapan bir yatırımcının uluslararası portföy çeşitlendirme imkanlarından yararlanabilmesi için portföye Yunanistan başta olmak üzere Çin, Tayvan ve Tayland hisse senedi piyasalarını dahil edebileceği anlaşılmaktadır. Bu da uluslararası bazda finansal piyasalara aktarılan fonların daha etkin dağılımının sağlanması açısından önemlidir.

Bu çalışma kapsamında uluslararası portföy çeşitlendirmesine yönelik olarak elde edilen bulgular Huang vd. (2000), Küçükçolak (2008), Chang ve Lu (2006) ile Gözbaşı'nın (2010) bulguları ile benzerlik göstermektedir. Fakat, çalışma bulguları diğerlerinin yanı sıra Saydam ve Bozoklu'nun (2010) bulgularından farklıdır. Bunun temel nedeni analizlerde kullanılan yöntem ve / veya incelenen dönem olabilir.

Bu çalışmada Türkiye ile diğer gelişen ülke ekonomilerinin hisse senedi piyasaları arasındaki uzun dönemli ilişki incelenmiştir. Bundan sonraki çalışmalarda benzer kapsamlı analizler Türkiye ile gelişmiş ülke ekonomilerinin hisse senedi piyasaları arasında yapılabilir. Ayrıca, bu çalışmada birinci nesil panel veri ekonometrisinden yararlanılmıştır. Daha sonraki çalışmalarda ikinci ve / veya üçüncü nesil panel veri ekonometrisinden yararlanılabilir.

KAYNAKLAR

Borandağ, F. (2013). *Çok Amaçlı Portföy Optimizasyonu*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Boztosun, D. ve Çelik T. (2011). “Türkiye Borsasının Avrupa Borsaları ile Eşbütünleşme Analizi”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 16(1): 147-162.

Breitung, J. (2000). The Local Power of some Unit Root Tests for Panel Data, 161–177. In Baltagi, B.H. (Ed.) *Nonstationary Panels, Panel Cointegration, and Dynamic Panels*. Elsevier, Amsterdam.

Campa, J. M. Fernandes N. (2006). “Sources of Gains from International Portfolio Diversification”. *Journal of Empirical Finance*. 13(4-5): 417-443.

Caporale G.M., Erdogan B., Kuzin V. (2009). “Testing for Convergence in Stock Markets: A Non-Linear Factor Approach, Cesifo Working Paper No. 2845 Category 7”. *Monetary Policy and International Finance*. 1-21.

Ceylan, A. ve Korkmaz, T. (1998). *Borsada Uygulamalı Portföy Yönetimi*. 3. Baskı, Bursa: Ekin Yayınevi, 50-51.

Ceylan, N. B. (2006). “G-7 Ülkelerinin Borsalarının İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Üzerindeki Etkileri”. *İMKB Dergisi*. Yıl: 8 Sayı:32, Nisan, 37-55.

Chan K.C., Benton E.G., Pan M. (1997). “International Stock Market Efficiency and Integration: A Study of Eighteen Nations”. *Journal of Business Finance and Accounting*. Vol.24 (6), 803-813.

Chang T., Lu Y. C. (2006). “Equity Diversification in Two Chinese Share Markets: Old Wine and New Bottle”. *Economics Bulletin*. 7 (4), 1-7.

Chang, T. ve Tzeng, H. W. (2009), “International Equity Diversification Between the United States and its Major Trading Partners: Nonparametric Cointegration Test”. *International Research Journal of Finance and Economics*. 32, 139-147.

Chittedi, K. R. “Global Stock Markets Development and İntegration: With Special Reference to BRIC Countries”. *MRPA Paper*. 2009, No: 18602. 1-20.

Chollete, L., Pena V., Ching C.L. (2011). “International Diversification: A Copula Approach”. *Journal of Banking & Finance*. 35(2): 403, 411, 417.

Çıtak, L., Gözbaşı, O. (2007). “İMKB İle Bazı Önde Gelen Gelişmiş Ve Gelişmekte Olan Ülke Borsaları Arasındaki Bütünleşmenin Temel Endeks Ve Ana Sektör Endeksleri Temelinde Analizi”. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 22(2), 249–271.

Dağlı, H. (1996). “Türkiye’nin Risk ve Getiri Açısından Gelişen Hisse Senedi Piyasaları Arasındaki Yeri”. *İMKB, İktisat İşletme ve Finans, Sermaye Piyasası ve İMKB Üzerine Çalışmalar*. 19-23-38.

Dağlı, H. (2004). *Sermaye Piyasası ve Portföy Analizi*, Trabzon: Derya Kitabevi.

Egert, B. and Kocenda, E.(2007). “Interdependence between Eastern and Western European Stock Markets: Evidence from Intraday Data”. *Economic Systems*. 31, 184-203.

Elfakhani S., Arayssi M., Smahta A.H. (2008). “Globalization and Investment Opportunities: A Cointegration Study of Arab, U.S and Emerging Stock Markets”. *The Financial Review*. 43, 591-611.

Erbaykal, E., Okuyan, H. A., Kadioğlu, Ö. (2008). “Cointegration and priorityrelationships between stock markets of Turkey, Brazil and Argentina. European Journal of Economics”. *Finance and Administrative Sciences*. 10, 151–158.

Erdinç, H. ve Joniada, M. (2008), “Analysis of Cointegration in Capital Markets of France, Germany and United Kingdom”, Postalıcı, M. E. (der.), Third International Student Conference Proceeding, “Empirical Models in Social Sciences” içinde. *İzmir University of Economics Publication*. No: IEU025,187-197.

Ghosh A., Saidi R., Johnson K.H. (1999). “Who Moves the Asia-Pasific Stock Market- US or Japan? Emprical Evidence Based on The Theory of Cointegration”. *The Financial Review*. Vol.34, 159-170.

Gözbaşı, O. (2010). “İMKB İle Gelişmekte Olan Ülkelerin Hisse Senedi Piyasalarının Etkileşimi: Eşbütünleşme ve Nedensellik Yaklaşımı”. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. Sayı:35, s.99-118.

Handri,K. (2000). “Testing for stationarity in heterogeneous panel data”. *Econometric Journal*. 3,48-161.

Horobet, A., Lupu, R. (2009). “Are Capital Markets Integrated? A Test of Information Transmission within European Union”. *Romanian Journal of Economic Forecasting*. 64-80.

Huang, B.N. Yang, C.W., Hu J.S. (2000). “Causality and Cointegration of Stock Markets among the United States, Japan and the South China Growth Triangle”. *International Review of Financial Analysis*. Vol.9, 281-297.

Hussain F., Saidi R. (2000). “The Integration of The Pakistani Equity Market with International Equity Markets: An Investigation”. *Journal of International Development*. Vol.12, 207-218.

Im, K., Pesaran, H., and Y. Shin, (2003). “Testing for Unit Roots in Heterogeneous Panels”. *Journal of Econometrics*. 115, 53-74.

İnternet: Efendioğlu E., Yörük D. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Türk Hisse Senedi Piyasası ile Avrupa Birliği Hisse Senedi Piyasalarının Bütünleşmesi: İMKB Örneği.Web:http://www.tcmb.gov.tr/yeni/iletisimgm/Enver_Efendioglu.Demet_York.pdf. adresinden 30 Nisan 2019 tarihinde alınmıştır.

Jiun, W., Chiou P. (2009). “Benefits of International Diversification with Investment Constraints: An Over-time Perspective”. *Journal of Multinational Financial Management*. 19(2): 93-110.

Jochum C., Kirchgässner G., Platek M. (1999). “A Long–Run Relationship between Eastern European Stock Markets? Cointegration and The 1997/98 Crisis in Emerging Markets”. *Weltwirtschaftliches Archiv*. Vol.135(3), 455-479.

Kao, C. (1999). Spurious Regression and Residual-Based Tests for Cointegration in Panel Data. *Journal of Econometrics*. 90, 1-44.

Kasa K. (1992). “Common Stochastic Trends in International Stock Markets”. *Journal of Monetary Economics*. Vol.29, 95-124.

Kocenda, E., Egert, B. (2007). “Interdependence Between Eastern and Western European Stock Markets: Evidence From Intraday Data”. *Economic Systems*. Vol:31, No:2, s.184- 203.

Korhan, E. (2013). *Çok Dönemli Markowitz Ortalama Varyans Portföy Optimizasyonu ile En Uygun Yatırım Vadelerinin Belirlenmesi: BİST-30 Endeks Hisseleri Üzerine Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Denizli.

Korkmaz, T. Zaman S., Çevik, E. (2008). “Türkiye’nin Avrupa Birliği ve Yüksek Dış Ticaret Hacmine Sahip Ülke Borsaları İle Entegrasyon İlişkisi”. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt 4, Sayı 8, 19-44.

Küçükçolak, N. (2008). “Cointegration of The Turkish Equity Market with Greek and Other European Union Equity Markets”. *International Research Journal of Finance and Economics*. Issue 13, 58-73.

Lafuente J.A., Ordóñez J. (2007). “The Effect of the Emu on Short and Long-Run Stock Market Dynamics: New Evidence on Financial Integration”. *International Journal of Financial Markets and Derivatives*. 1, 75-95.

Lagoarde-Segot, T., Lucey, B., 2007. “Capital market integration in the Middle East and North Africa”. *Emerging Markets Finance and Trade*. vol. 43, forthcoming. 34-57.

Levin, A., Lin, C., Chu, s. and Shang, C., "Unit Roots Tests In Panel Data: Asymptotic and Finite Sample Properties". *Journal of Econometrics*. 108, 2002. 1 – 24.

Lintner, J. (1965). "Security Prices, Risk and Maximal Gain from Diversification". *Journal of Finance*. 20(4): 587-615.

Maddala, G.S., Wu, S. (1999). "A Comparative Study of UnitRootTestswith Panel Data and a New Simple Test". *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*. 61, 631-652.

Markowitz, H. M. (1952). "Portfolio Selection". *Journal of Finance*. 7(1): 77-91

Naka, A., Hassan, M. K. (1996). "Short-Run and Long-Run Dynamic Linkage Among International Stock Markets". *International Review of Economics and Finance*. Vol:5, No:4, p.387-405.

Narayan P.K, Smyth R. (2004). "Modelling The Linkage Between The Australian and G7 Stock Markets: Common Stochastic Trends and Regime Shifts". *Applied Financial Economics*. Vol.14, 991-1004.

Newey W.K. ve West K.D. (1994), "Automatic Lag Selection in Covariance Matrix Estimation". *The Review of Economic Studies*. 61(4), 631 - 653.

Onay, C., (2006), "A Co-integration Approach to European Union Integration: The Case of Acceding and Candidates Countries, European Integration". *Online Papers (ELOP)*. 10 (7), 1-11.

Onour, I. A. (2010). "Analysis of Portfolio Diversifications Efficiency in Emerging African Stock Markets". *International Research Journal of Finance and Economics*. Issue 40, 30- 37.

Pedroni, P. (1999). "Critical values for cointegrationtests in heterogene ous panels with multiplere gressors". *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*. 61, 653– 670.

Pedroni, P. (2004). "Panel cointegration: asymptotic and finite sample properties of pooled time series tests with an application to the PPP hypothesis: new results". *Econometric Theory*. 20, 597–627.

Ratanapakorn, O., Sharma, S. C. (2002). "Interrelationships Among Regional Stock Indices". *Review of Financial Economics*. Vol:11, No:2, p.91-108.

Saydam, İ., Bozoklu, Ş. (2010). "BRIC Ülkeleri ve Türkiye Arasındaki Sermaye Piyasaları Entegrasyonunun Parametrik ve Parametrik Olmayan Eşbütünleşme Testleri ile Analizi". *Maliye Dergisi*. Sayı:159, s.416-431.

Sharpe, W. F. (1964). "Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium under Conditions of Risk". *The Journal of Finance*. 19(3): 425-442.

Siklos, P. L., Ng, P. (2001). "Integration Among Asia Pacific and International Stock Markets: Common Stochastic Trends and Regime Shifts". *Pacific Economic Review*. 6(1): 89-110.

Solnik, B. H. (1995). "Why not Diversify Internally rather than Domestically". *Financial Analysts Journal*. 51 (1): 89-94.

Syriopoulos, T. (2007). "Dynamic Linkages Between Emerging European and Developed Stock Markets: Has The EMU Any Impact?". *International Review of Financial Analysis*. Vol:16, No:1, p.41-60.

Tu, A.H., Sheng, H.C. (2000). A Study of Cointegration and Variance Decomposition Among National Equity Indices Before and During the Period of The Asian Financial Crisis". *Journal of Multinational Financial Management*. Vol:10, No:3-4, p.345-365.

Vantchikova, D. (2006). "*The Integration of Istanbul Stock Exchange (ISE) to the European Union Stock Markets*". (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Vuran, B. (2010). “İMKB 100 endeksinin uluslararası hisse senedi endeksleri ile ilişkisinin eşbütünleşim analizi ile belirlenmesi”. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*. Cilt/Vol:39, Sayı/No:1, 154-168.

Westerlund, J. (2007). “Testing for errorcorrection in panel data”. *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*. 69 (6), 709–748.

TABLULAR LİSTESİ

Tablo	Sayfa
Tablo1: Literatür Özeti	19
Tablo 2 : MSCI Sınıflandırmasına Göre Gelişen Piyasa Ekonomileri	21
Tablo 3 : Betimleyici İstatistikler.....	41
Tablo 4 : Panel Birim Kök Testi Sonuçları	44
Tablo 5 : Pedroni (1999, 2004) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları.....	45
Tablo 6 : Kao (1999) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları	45
Tablo 7 : Westerlund (2007) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları	46
Tablo 8 : Pedroni (1999, 2004) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları.....	47
Tablo 9 : Kao (1999) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları	47
Tablo 10 : Westerlund (2007) Panel Koentegrasyon Testi Sonuçları.....	48
Tablo 11: Panel FMOLS Tahmin Sonuçları	49
Tablo 12 : Panel DOLS Tahmin Sonuçları	49
Tablo 13 : Panel OLS Tahmin Sonuçları	49
Tablo 14 : Ülke Bazlı FMOLS Tahmin Sonuçları.....	51
Tablo 15 : Ülke Bazlı DOLS Tahmin Sonuçları	54
Tablo 16 : Ülke bazlı OLS Tahmin Sonuçları.....	57

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 1: Portföy Riskinin Bileşenleri Ve Finansal Varlık Sayısı Arasındaki İlişki.....	9
Şekil 2: Portföy Riskinin Bileşenleri Ve Finansal Varlık Sayısı Arasındaki İlişki.....	9
Şekil 3: Uluslararası Portföy Çeşitlendirmesinin Portföy Yönetimine Sağladığı Katkı	10
Şekil 4: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Fiyat Serileri	27
Şekil 5: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Fiyat Serileri.....	28
Şekil 6: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Fiyat Serileri.....	29
Şekil 7: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Getiri Serileri	30
Şekil 8: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Getiri Serileri	31
Şekil 9: Gelişen Ülke Hisse Senedi Endekslerinin Logaritmik Getiri Serileri	32

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik	Sayfa
Grafik 1: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	33
Grafik 2: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	34
Grafik 3: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	35
Grafik 4: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	36
Grafik 5: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	37
Grafik 6: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	38
Grafik 7: Getiri Serilerine Ait Histogramlar	39

EKLER

EK-1 : Westerlund (2007) panel koentegrasyon testine ait Denklem (1) kapsamındaki ülke bazlı sonuçlar (Öncül ve ardıl değerler AIC ile belirlendiğinde)

Brezilya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Brezilya				
L1.	.0309568	.0235407	1.32	0.188
_cons	-.4446824	.455534	-0.98	0.329
Türkiye				
L1.	-.0261029	.0124679	-2.09	0.036
LD.	-.1111406	.0618126	-1.80	0.072
L2D.	-.005009	.0616287	-0.08	0.935
L3D.	.0340152	.060403	0.56	0.573
Brezilya				
FD.	.0299549	.0863456	0.35	0.729
D1.	.7074645	.08535	8.29	0.000
LD.	.353883	.095697	3.70	0.000
L2D.	-.0768767	.0960805	-0.80	0.424
L3D.	.0345854	.0957358	0.36	0.718

Şili

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Şili				
L1.	.0261447	.0213787	1.22	0.221
_cons	.1930123	.0650789	2.97	0.003
Türkiye				
L1.	-.0249219	.0085943	-2.90	0.004
LD.	-.0366312	.0621484	-0.59	0.556
Şili				
FD.	.1293982	.1044585	1.24	0.215
D1.	.6395403	.1052377	6.08	0.000
LD.	-.0173601	.1114684	-0.16	0.876

Kolombiya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Kolombiya				
L1.	.0379534	.0225811	1.68	0.093
_cons	.0776147	.1172109	0.66	0.508
Türkiye				
L1.	-.0286566	.007679	-3.73	0.000
LD.	-.0738166	.061698	-1.20	0.232
Kolombiya				
FD.	.1153823	.1361829	0.85	0.397
D1.	1.003.018	.1355912	7.40	0.000
LD.	.2505114	.1481351	1.69	0.091

Meksika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Meksika				
L1.	.0073103	.0147723	0.49	0.621
_cons	.2166149	.0799785	2.71	0.007
Türkiye				
L1.	-.0177856	.0049582	-3.59	0.000
LD.	-.0082686	.0619785	-0.13	0.894
Meksika				
FD.	-.1428387	.078144	-1.83	0.068
D1.	.3464796	.0784671	4.42	0.000
LD.	.1019901	.0805665	1.27	0.206

Peru

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Peru				
L1.	.01736	.0107546	1.61	0.106
_cons	.2227114	.065171	3.42	0.001
Türkiye				
L1.	-.0262639	.0087963	-2.99	0.003
LD.	-.0998357	.0605405	-1.65	0.099
L2D.	.0186345	.060866	0.31	0.759
L3D.	.066206	.0604565	1.10	0.273
Peru				
FD.	.3400431	.0923459	3.68	0.000
D1.	.5816868	.0947309	6.14	0.000
LD.	.1095551	.0994705	1.10	0.271
L2D.	-.0810743	.0993689	-0.82	0.415
L3D.	.2373591	.0956076	2.48	0.013

Çin

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Çin				
L1.	.0174196	.0116938	1.49	0.136
_cons	.2433266	.0624714	3.90	0.000
Türkiye				
L1.	-.0268254	.0084436	-3.18	0.001
LD.	-.0868802	.0614047	-1.41	0.157
Çin				
FD.	.1149496	.0795728	1.44	0.149
D1.	.3815675	.0806306	4.73	0.000
LD.	.1530934	.0838464	1.83	0.068

Hindistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Hindistan				
L1.	-.0043824	.0084589	-0.52	0.604
_cons	.2097607	.0927943	2.26	0.024
Türkiye				
L1.	-.0124851	.0051538	-2.42	0.015
LD.	-.0312038	.0624623	-0.50	0.617
Hindistan				
FD.	-.0073559	.0718913	-0.10	0.919
D1.	.4036964	.0719619	5.61	0.000
LD.	.0377375	.0771493	0.49	0.625

Endonezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Endonezya				
L1.	.0399498	.023676	1.69	0.092
_cons	.0762156	.0682623	1.12	0.264
Türkiye				
L1.	-.0260111	.0107885	-2.41	0.016
LD.	-.0806079	.0621757	-1.30	0.195
Endonezya				
FD.	.0548864	.0769607	0.71	0.476
D1.	.6558148	.0766633	8.55	0.000
LD.	.0935114	.0856915	1.09	0.275

G. Kore

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
G. Kore				
L1.	.0291788	.0175105	1.67	0.096
_cons	.2492144	.0601415	4.14	0.000
Türkiye				
L1.	-.0321866	.0091609	-3.51	0.000
LD.	-.0936736	.0615496	-1.52	0.128
G. Kore				
FD.	.3136772	.0963447	3.26	0.001
D1.	.5727727	.0978115	5.86	0.000
LD.	.0171385	.1012351	0.17	0.866

Malezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Malezya				
L1.	.0152753	.0119209	1.28	0.200
_cons	.2132335	.0644201	3.31	0.001
Türkiye				
L1.	-.0247214	.0073334	-3.37	0.001
LD.	-.0579338	.0617983	-0.94	0.349
Malezya				
FD.	.1883038	.0786291	2.39	0.017
D1.	.3674109	.0788658	4.66	0.000
LD.	.0141601	.0815748	0.17	0.862

Çek Cumhuriyeti

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Çek Cumhuriyeti				
L1.	.0414995	.0216622	1.92	0.055
_cons	.1667531	.0703356	2.37	0.018
Türkiye				
L1.	-.0305928	.0086017	-3.56	0.000
LD.	-.0048096	.0617773	-0.08	0.938
Çek Cumhuriyeti				
FD.	.0725105	.0896539	0.81	0.419
D1.	.4707998	.0898591	5.24	0.000
LD.	-.1342647	.0926581	-1.45	0.147

Mısır

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Mısır				
L1.	.0158682	.0245624	0.65	0.518
_cons	.1987718	.1203552	1.65	0.099
Türkiye				
L1.	-.0216039	.0064606	-3.34	0.001
LD.	-.049375	.0625459	-0.79	0.430
L2D.	-.0362088	.0622284	-0.58	0.561
L3D.	.0204579	.0607786	0.34	0.736
L4D.	-.0053421	.0605466	-0.09	0.930
L5D.	-.1515077	.0603612	-2.51	0.012
Mısır				
FD.	.1794764	.1110796	1.62	0.106
D1.	.4610591	.1127661	4.09	0.000
LD.	-.198439	.1169463	-1.70	0.090
L2D.	.1374193	.1155032	1.19	0.234
L3D.	.2517892	.1152668	2.18	0.029
L4D.	.1246901	.1146867	1.09	0.277
L5D.	.2294546	.1136111	2.02	0.043

Yunanistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Yunanistan				
L1.	.0375359	.0217357	1.73	0.084
_cons	.0899932	.081467	1.10	0.269
Türkiye				
L1.	-.035095	.0130343	-2.69	0.007
LD.	-.0779776	.0617417	-1.26	0.207
Yunanistan				
FD.	.1000709	.115969	0.86	0.388
D1.	.8158212	.111929	7.29	0.000
LD.	.2626223	.1213845	2.16	0.030

Macaristan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Macaristan				
L1.	.014643	.0138859	1.05	0.292
_cons	.2019145	.0625528	3.23	0.001
Türkiye				
L1.	-.0227913	.0082121	-2.78	0.006
LD.	-.0653042	.062098	-1.05	0.293
Macaristan				
FD.	.1124374	.0863196	1.30	0.193
D1.	.4585351	.0863187	5.31	0.000
LD.	.1185392	.0895155	1.32	0.185

Polonya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Polonya				
L1.	.0103958	.0162779	0.64	0.523
_cons	.1958232	.1081879	1.81	0.070
Türkiye				
L1.	-.0193057	.0051227	-3.77	0.000
LD.	-.0300275	.0620448	-0.48	0.628
Polonya				
FD.	-.0269823	.1044375	-0.26	0.796
D1.	.4735468	.1048342	4.52	0.000
LD.	.0808415	.1083197	0.75	0.455

Filipinler

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Filipinler				
L1.	.0426213	.0354087	1.20	0.229
_cons	-.0376915	.1841097	-0.20	0.838
Türkiye				
L1.	-.0199075	.0079859	-2.49	0.013
LD.	-.1216175	.0613286	-1.98	0.047
Filipinler				
FD.	.2251464	.0878949	2.56	0.010
D1.	.6428035	.0896537	7.17	0.000
LD.	.2424068	.0943408	2.57	0.010

Tayvan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Tayvan				
L1.	.0155801	.0160853	0.97	0.333
_cons	.2063766	.0570561	3.62	0.000
Türkiye				
L1.	-.0225593	.0088696	-2.54	0.011
LD.	-.0451356	.0622725	-0.72	0.469
Tayvan				
FD.	-.0248905	.0480736	-0.52	0.605
D1.	.417867	.0482154	8.67	0.000
LD.	.0117742	.0544241	0.22	0.829

Tayland

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Tayland				
L1.	.0171671	.019775	0.87	0.385
_cons	.2190614	.0641615	3.41	0.001
Türkiye				
L1.	-.0249832	.0089849	-2.78	0.005
LD.	-.0697547	.0620834	-1.12	0.261
Tayland				
FD.	.1850342	.1288552	1.44	0.151
D1.	.9428801	.1290278	7.31	0.000
LD.	.2306749	.1388485	1.66	0.097

Rusya Federasyonu

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Rusya Federasyonu				
L1.	.0607346	.0450582	1.35	0.178
_cons	-.0727242	.2459815	-0.30	0.767
Türkiye				
L1.	-.0192491	.0052111	-3.69	0.000
LD.	-.1359878	.0620453	-2.19	0.028
L2D.	-.05392	.0619616	-0.87	0.384
L3D.	-.0034587	.0610758	-0.06	0.955
L4D.	-.0838497	.0607833	-1.38	0.168
L5D.	-.1862854	.060759	-3.07	0.002
Rusya Federasyonu				
FD.	.2379055	.1054696	2.26	0.024
D1.	.6448838	.1047676	6.16	0.000
LD.	.1974775	.1120518	1.76	0.078
L2D.	-.083884	.1111554	-0.75	0.450
L3D.	.1017708	.1100712	0.92	0.355
L4D.	.2379263	.1096384	2.17	0.030
L5D.	.3446769	.1107051	3.11	0.002

Güney Afrika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Güney Afrika				
L1.	.0174897	.0146982	1.19	0.234
_cons	.1725066	.0935881	1.84	0.065
Türkiye				
L1.	-.0199477	.0051258	-3.89	0.000
LD.	-.0139741	.061994	-0.23	0.822
Güney Afrika				
FD.	.0764725	.0767373	1.00	0.319
D1.	.3464312	.0765452	4.53	0.000
LD.	-.0400289	.0791838	-0.51	0.613

EK-2 : Westerlund (2007) panel koentegrasyon testine ait Denklem (1) kapsamındaki ülke bazlı sonuçlar (Öncül ve ardıl değerler Newey - West (1994) ile belirlendiğinde)

Brezilya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Brezilya				
L1.	.0258423	.024243	1.07	0.286
_cons	-.3388292	.4704253	-0.72	0.471
Türkiye				
L1.	-.0240624	.0128661	-1.87	0.061
LD.	-.1290649	.0645259	-2.00	0.045
L2D.	.0026815	.0649436	0.04	0.967
L3D.	.0359193	.0631968	0.57	0.570
L4D.	-.0493903	.0626382	-0.79	0.430
L5D.	-.1436629	.0613905	-2.34	0.019
Brezilya				
F5D.	.0278818	.0892924	0.31	0.755
F4D.	-.0327647	.0889881	-0.37	0.713
F3D.	.0262108	.0891771	0.29	0.769
F2D.	.0322319	.0888859	0.36	0.717
FD.	.0584338	.0893891	0.65	0.513
D1.	.7217187	.0893165	8.08	0.000
LD.	.3731981	.1014549	3.68	0.000
L2D.	-.0730424	.104174	-0.70	0.483
L3D.	.0442611	.1024312	0.43	0.666
L4D.	.0946759	.1000935	0.95	0.344
L5D.	.2178682	.0992555	2.20	0.028

Şili

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Şili				
L1.	.0163193	.0222425	0.73	0.463
_cons	.1604487	.0723227	2.22	0.027
Türkiye				
L1.	-.0182315	.0092976	-1.96	0.050
LD.	-.0558944	.0649915	-0.86	0.390
L2D.	-.0326163	.0652914	-0.50	0.617
L3D.	.0311887	.0638205	0.49	0.625
L4D.	.0092181	.0637649	0.14	0.885
L5D.	-.0999975	.0641117	-1.56	0.119
Şili				
F5D.	-.1009477	.1090802	-0.93	0.355
F4D.	-.0419155	.108351	-0.39	0.699
F3D.	.1917469	.1087431	1.76	0.078
F2D.	.0573588	.1094607	0.52	0.600
FD.	.1485489	.1085723	1.37	0.171
D1.	.6971086	.1083224	6.44	0.000
LD.	.025326	.1182125	0.21	0.830
L2D.	.0816627	.1192166	0.68	0.493
L3D.	-.0504685	.114897	-0.44	0.660
L4D.	.0758639	.1147343	0.66	0.508
L5D.	.0307849	.1148617	0.27	0.789

Kolombiya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Kolombiya				
L1.	.0229926	.0235275	0.98	0.328
_cons	.1501109	.1209284	1.24	0.214
Türkiye				
L1.	-.0248771	.00836	-2.98	0.003
LD.	-.0801326	.0629489	-1.27	0.203
L2D.	.0649804	.0630771	1.03	0.303
L3D.	.0676845	.0626638	1.08	0.280
L4D.	-.058835	.062504	-0.94	0.347
L5D.	-.1776699	.062276	-2.85	0.004
Kolombiya				
F5D.	.0129239	.1406256	0.09	0.927
F4D.	-.2242918	.1397743	-1.60	0.109
F3D.	.0124924	.1398818	0.09	0.929
F2D.	-.2137491	.1388636	-1.54	0.124
FD.	.0887896	.140681	0.63	0.528
D1.	1.040.891	.1403589	7.42	0.000
LD.	.1883568	.1546305	1.22	0.223
L2D.	-.1771444	.1549501	-1.14	0.253
L3D.	.0499081	.1541583	0.32	0.746
L4D.	.191891	.1529725	1.25	0.210
L5D.	.4926909	.1531733	3.22	0.001

Meksika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Meksika				
L1.	.0079498	.0155246	0.51	0.609
_cons	.229443	.0851706	2.69	0.007
Türkiye				
L1.	-.018797	.0055003	-3.42	0.001
LD.	-.028553	.0633754	-0.45	0.652
L2D.	.0183641	.0632872	0.29	0.772
L3D.	.0682994	.0629062	1.09	0.278
L4D.	-.0272035	.0630987	-0.43	0.666
L5D.	-.1621008	.0633709	-2.56	0.011
Meksika				
F5D.	.0613834	.0821523	0.75	0.455
F4D.	.0505125	.082234	0.61	0.539
F3D.	.1009507	.0819967	1.23	0.218
F2D.	-.0417327	.0821448	-0.51	0.611
FD.	-.1424478	.0802153	-1.78	0.076
D1.	.388448	.0807004	4.81	0.000
LD.	.1252928	.0834227	1.50	0.133
L2D.	.0133699	.0847016	0.16	0.875
L3D.	-.0511905	.0849365	-0.60	0.547
L4D.	.0311115	.0847449	0.37	0.714
L5D.	.2466969	.0840937	2.93	0.003

Peru

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Peru				
L1.	.012679	.0110107	1.15	0.250
_cons	.2380782	.0706008	3.37	0.001
Türkiye				
L1.	-.0244362	.0091402	-2.67	0.008
LD.	-.1409764	.0654229	-2.15	0.031
L2D.	.0078479	.0655799	0.12	0.905
L3D.	.040804	.0643139	0.63	0.526
L4D.	-.0190527	.0641531	-0.30	0.766
L5D.	-.064438	.0634123	-1.02	0.310
Peru				
F5D.	-.1544874	.0969405	-1.59	0.111
F4D.	0.111	.0974175	-0.80	0.422
F3D.	-.0820126	.0979474	-0.84	0.402
F2D.	-.1540461	.0959128	-1.61	0.108
FD.	.3407037	.0963807	3.53	0.000
D1.	.5982967	.0977046	6.12	0.000
LD.	.1328858	.1045295	1.27	0.204
L2D.	-.0517271	.1041257	-0.50	0.619
L3D.	.2624325	.103098	2.55	0.011
L4D.	.0116082	.1043009	0.11	0.911
L5D.	-.0025116	.1001919	-0.03	0.980

Çin

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Çin				
L1.	.0103371	.012275	0.84	0.400
_cons	.2347845	.071014	3.31	0.001
Türkiye				
L1.	-.0223311	.0091432	-2.44	0.015
LD.	-.1201626	.0647975	-1.85	0.064
L2D.	-.0574708	.0649466	-0.88	0.376
L3D.	.0449694	.0643867	0.70	0.485
L4D.	-.0056889	.0643416	-0.09	0.930
L5D.	-.1037124	.0635041	-1.63	0.102
Çin				
F5D.	-.1464262	.0825904	-1.77	0.076
F4D.	-.0397778	.0837637	-0.47	0.635
F3D.	-.0941115	.0841357	-1.12	0.263
F2D.	.0541855	.0852644	0.64	0.525
FD.	.1133935	.0855268	1.33	0.185
D1.	.3966425	.0858741	4.62	0.000
LD.	.1505274	.0898934	1.67	0.094
L2D.	.0413543	.0904515	0.46	0.648
L3D.	.0104844	.0909793	0.12	0.908
L4D.	.03678	.0908628	0.40	0.686
L5D.	.093773	.0909797	1.03	0.303

Hindistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Hindistan				
L1.	-.0060418	.0095802	-0.63	0.528
_cons	.1955627	.1045054	1.87	0.061
Türkiye				
L1.	-.0103654	.0059032	-1.76	0.079
LD.	-.0360367	.0650699	-0.55	0.580
L2D.	.0033525	.0648606	0.05	0.959
L3D.	.0447952	.0645122	0.69	0.487
L4D.	-.0130806	.0647147	-0.20	0.840
L5D.	-.1107155	.0647162	-1.71	0.087
Hindistan				
F5D.	-.0118778	.0751833	-0.16	0.874
F4D.	-.0050259	.0747119	-0.07	0.946
F3D.	-.0075506	.0744015	-0.10	0.919
F2D.	-.0324663	.0755311	-0.43	0.667
FD.	-.0231413	.0759764	-0.30	0.761
D1.	.4262568	.0759487	5.61	0.000
LD.	.0361603	.0823242	0.44	0.660
L2D.	.0352898	.0824471	0.43	0.669
L3D.	.0174389	.0827902	0.21	0.833
L4D.	.0396603	.083013	0.48	0.633
L5D.	.0110035	.0839521	0.13	0.896

Endonezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Endonezya				
L1.	.0482176	.0257092	1.88	0.061
_cons	-.0035479	.0825973	-0.04	0.96
Türkiye				
L1.	-.0240233	.0113476	-2.12	0.034
LD.	-.0968604	.0641376	-1.51	0.131
L2D.	-.0460979	.0644672	-0.72	0.475
L3D.	-.0140918	.0636499	-0.22	0.825
L4D.	-.0031707	.0638115	-0.05	0.960
L5D.	-.1729462	.063674	-2.72	0.007
Endonezya				
F5D.	.0285367	.0797128	0.36	0.720
F4D.	-.0830573	.0795782	-1.04	0.297
F3D.	.1571617	.079954	1.97	0.049
F2D.	.0227836	.0806879	0.28	0.778
FD.	.0889577	.0798695	1.11	0.265
D1.	.6617168	.0795202	8.32	0.000
LD.	.0866067	.0906939	0.95	0.340
L2D.	.1040504	.0914191	1.14	0.255
L3D.	.0208381	.0904128	0.23	0.818
L4D.	.0211198	.0892783	0.24	0.813
L5D.	.1762526	.0876374	2.01	0.044

Kore

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Kore				
L1.	.0198581	.0183964	1.08	0.280
_cons	.2697208	.0684398	3.94	0.000
Türkiye				
L1.	-.0294795	.0100085	-2.95	0.003
LD.	-.1380274	.0644014	-2.14	0.032
L2D.	-.0915442	.0640462	-1.43	0.153
L3D.	.0228737	.0632611	0.36	0.718
L4D.	-.0273815	.0628234	-0.44	0.663
L5D.	-.1230697	.0624056	-1.97	0.049
Kore				
F5D.	-.1535133	.0964977	-1.59	0.112
F4D.	-.0132466	.096948	-0.14	0.891
F3D.	.0917774	.0970483	0.95	0.344
F2D.	.0888408	.097151	0.91	0.360
FD.	.3055321	.0970089	3.15	0.002
D1.	.5648616	.0987682	5.72	0.000
LD.	.0791401	.1051377	0.75	0.452
L2D.	.1748355	.1051512	1.66	0.096
L3D.	-.0147645	.1051937	-0.14	0.888
L4D.	.2192875	.1045143	2.10	0.036
L5D.	.188357	.1027858	1.83	0.067

Malezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Malezya				
L1.	.0113554	.0124909	0.91	0.363
_cons	.2037146	.0716495	2.84	0.004
Türkiye				
L1.	-.021503	.0079928	-2.69	0.007
LD.	-.0741726	.064746	-1.15	0.252
L2D.	.0006997	.0647447	0.01	0.991
L3D.	.0436834	.063955	0.68	0.495
L4D.	.0002295	.0640414	0.00	0.997
L5D.	-.0917095	.064512	-1.42	0.155
Malezya				
F5D.	-.1815576	.0828063	-2.19	0.028
F4D.	.0159067	.0829451	0.19	0.848
F3D.	.0207363	.0841292	0.25	0.805
F2D.	-.020558	.0839281	-0.24	0.806
FD.	.2011161	.0833565	2.41	0.016
D1.	.3689304	.0843206	4.38	0.000
LD.	.015972	.0869797	0.18	0.854
L2D.	.0206715	.0870315	0.24	0.812
L3D.	.0207263	.0867466	0.24	0.811
L4D.	.0287795	.0855525	0.34	0.737
L5D.	.0307436	.0843642	0.36	0.716

Çek Cumhuriyeti

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Çek Cumhuriyeti				
L1.	.0126167	.0243498	0.52	0.604
_cons	.2220627	.0753434	2.95	0.003
Türkiye				
L1.	-.0217296	.0098324	-2.21	0.027
LD.	-.0436521	.0639851	-0.68	0.495
L2D.	.0300756	.0627735	0.48	0.632
L3D.	.0422241	.0623259	0.68	0.498
L4D.	-.056341	.0626665	-0.90	0.369
L5D.	-.1560084	.0640907	-2.43	0.015
Çek Cumhuriyeti				
F5D.	-.1988194	.0929353	-2.14	0.032
F4D.	.0844998	.0912708	0.93	0.355
F3D.	-.0287782	.091306	-0.32	0.753
F2D.	-.1271297	.0907776	-1.40	0.161
FD.	.0541068	.0912159	0.59	0.553
D1.	.4556596	.0913185	4.99	0.000
LD.	-.0799819	.0952666	-0.84	0.401
L2D.	-.0494157	.0941171	-0.53	0.600
L3D.	.0721683	.0942232	0.77	0.444
L4D.	.252348	.0942186	2.68	0.007
L5D.	.2109015	.0946476	2.23	0.026

Mısır

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Mısır				
L1.	.0056705	.0259493	0.22	0.827
_cons	.2501111	.1284569	1.95	0.052
Türkiye				
L1.	-.0206693	.0065449	-3.16	0.002
LD.	-.0521756	.063395	-0.82	0.410
L2D.	-.0505697	.064617	-0.78	0.434
L3D.	-.010118	.0636384	-0.16	0.874
L4D.	-.0167575	.0631759	-0.27	0.791
L5D.	-.1732876	.0634518	-2.73	0.006
Mısır				
F5D.	-.1124069	.1221319	-0.92	0.357
F4D.	-.1609572	.1225614	-1.31	0.189
F3D.	.0655149	.1200639	0.55	0.585
F2D.	-.088779	.1191224	-0.75	0.456
FD.	.1641998	.1159236	1.42	0.157
D1.	.4500892	.116192	3.87	0.000
LD.	-.1967975	.1194193	-1.65	0.099
L2D.	.1559062	.1215156	1.28	0.199
L3D.	.2959154	.1213151	2.44	0.015
L4D.	.1166069	.123925	0.94	0.347
L5D.	.2904838	.121448	2.39	0.017

Yunanistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Yunanistan				
L1.	.0253457	.0225093	1.13	0.260
_cons	.0775958	.0888431	0.87	0.382
Türkiye				
L1.	-.0250472	.0136524	-1.83	0.067
LD.	-.1074597	.0654408	-1.64	0.101
L2D.	-.0649511	.0661111	-0.98	0.326
L3D.	.0049686	.0655887	0.08	0.940
L4D.	-.0194538	.0647523	-0.30	0.764
L5D.	-.0962474	.0640099	-1.50	0.133
Yunanistan				
F5D.	-.0346138	.1210541	-0.29	0.775
F4D.	-.1439994	.1210873	-1.19	0.234
F3D.	.1476361	.1212063	1.22	0.223
F2D.	.083552	.1217004	0.69	0.492
FD.	.1175796	.1200315	0.98	0.327
D1.	.8460892	.1194375	7.08	0.000
LD.	.3239801	.132394	2.45	0.014
L2D.	.2010545	.1350908	1.49	0.137
L3D.	-.0336487	.1341859	-0.25	0.802
L4D.	.174375	.1273766	1.37	0.171
L5D.	.0528963	.1255852	0.42	0.674

Macaristan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Macaristan				
L1.	.0128846	.0145534	0.89	0.376
_cons	.1980139	.0700417	2.83	0.005
Türkiye				
L1.	-.0213661	.0088509	-2.41	0.016
LD.	-.066308	.0648451	-1.02	0.307
L2D.	-.0309439	.064995	-0.48	0.634
L3D.	.053439	.0649622	0.82	0.411
L4D.	-.0024342	.0649196	-0.04	0.970
L5D.	-.1331054	.0647303	-2.06	0.040
Macaristan				
F5D.	-.0079469	.0926943	-0.09	0.932
F4D.	-.0126995	.0926903	-0.14	0.891
F3D.	-.0312853	.092735	-0.34	0.736
F2D.	.0777013	.0926384	0.84	0.402
FD.	.0656989	.092974	0.71	0.480
D1.	.4661079	.0926742	5.03	0.000
LD.	.1504389	.0976988	1.54	0.124
L2D.	.0049041	.0963729	0.05	0.959
L3D.	.0045586	.0960948	0.05	0.962
L4D.	-.0141118	.09543	-0.15	0.882
L5D.	.1241865	.0933823	1.33	0.184

Polonya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Polonya				
L1.	.0055308	.0172017	0.32	0.748
_cons	.2175807	.1162291	1.87	0.061
Türkiye				
L1.	-.0184355	.0056803	-3.25	0.001
LD.	-.042537	.0647082	-0.66	0.511
L2D.	.0120839	.0651166	0.19	0.853
L3D.	.0793737	.0642199	1.24	0.216
L4D.	-.020518	.0645183	-0.32	0.750
L5D.	-.1511096	.0644936	-2.34	0.019
Polonya				
F5D.	-.0463083	.1093464	-0.42	0.672
F4D.	-.0316798	.1095056	-0.29	0.772
F3D.	.0413024	.1094191	0.38	0.706
F2D.	-.1074661	.1093144	-0.98	0.326
FD.	-.0738781	.1081145	-0.68	0.494
D1.	.500147	.1071304	4.67	0.000
LD.	.0727603	.1113004	0.65	0.513
L2D.	.0340843	.1112073	0.31	0.759
L3D.	-.1064684	.1112179	-0.96	0.338
L4D.	.1255956	.1111337	1.13	0.258
L5D.	.2271129	.1105373	2.05	0.040

Filipinler

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Filipinler				
L1.	.0499177	.0394658	1.26	0.206
_cons	-.0873423	.2078405	-0.42	0.674
Türkiye				
L1.	-.0199997	.008736	-2.29	0.022
LD.	-.1356472	.0645901	-2.10	0.036
L2D.	-.0655603	.0652193	-1.01	0.315
L3D.	.0217622	.0647266	0.34	0.737
L4D.	.0054488	.0643101	0.08	0.932
L5D.	-.1175214	.0635598	-1.85	0.064
Filipinler				
F5D.	-.1547293	.0940398	-1.65	0.100
F4D.	-.0237213	.0938552	-0.25	0.800
F3D.	.1745543	.093101	1.87	0.061
F2D.	.0934577	.0933188	1.00	0.317
FD.	.1979542	.0932491	2.12	0.034
D1.	.6428946	.0943339	6.82	0.000
LD.	.2723622	.1033796	2.63	0.008
L2D.	.1676306	.1026251	1.63	0.102
L3D.	-.1560362	.1020095	-1.53	0.126
L4D.	.0398604	.1025988	0.39	0.698
L5D.	.122803	.0979225	1.25	0.210

Tayvan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Tayvan				
L1.	.0157067	.0176845	0.89	0.374
_cons	.1759926	.0636969	2.76	0.006
Türkiye				
L1.	-.0200889	.0095218	-2.11	0.035
LD.	-.0596104	.0646879	-0.92	0.357
L2D.	.0040962	.0636658	0.06	0.949
L3D.	.0059393	.0633529	0.09	0.925
L4D.	-.0730735	.0633203	-1.15	0.248
L5D.	-.1058506	.0634557	-1.67	0.095
Tayvan				
F5D.	-.0246133	.0511911	-0.48	0.631
F4D.	-.0101628	.0512886	-0.20	0.843
F3D.	.1064576	.0516455	2.06	0.039
F2D.	-.0193825	.0520346	-0.37	0.710
FD.	-.0078849	.0518565	-0.15	0.879
D1.	.4328654	.0511907	8.46	0.000
LD.	.0006319	.058595	0.01	0.991
L2D.	.0574129	.0575131	1.00	0.318
L3D.	-.0486262	.056684	-0.86	0.391
L4D.	.0710719	.0557197	1.28	0.202
L5D.	.0234521	.0552496	0.42	0.671

Tayland

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Tayland				
L1.	.0116123	.0208663	0.56	0.578
_cons	.2274375	.0710415	3.20	0.001
Türkiye				
L1.	-.02318	.0096653	-2.40	0.016
LD.	-.081781	.0640089	-1.28	0.201
L2D.	.006655	.0640396	0.10	0.917
L3D.	.0805613	.0629852	1.28	0.201
L4D.	-.0366018	.0630248	-0.58	0.561
L5D.	-.1429462	.0626832	-2.28	0.023
Tayland				
F5D.	-.1087913	.1303428	-0.83	0.404
F4D.	.1735866	.1305167	1.33	0.184
F3D.	.042407	.1308822	0.32	0.746
F2D.	-.1208916	.1308505	-0.92	0.356
FD.	.1276339	.1310766	0.97	0.330
D1.	.9597308	.1325633	7.24	0.000
LD.	.3205189	.1444876	2.22	0.027
L2D.	.1812596	.1450788	1.25	0.212
L3D.	-.1176345	.1455648	-0.81	0.419
L4D.	.1606753	.1457093	1.10	0.270
L5D.	.3574194	.1428058	2.50	0.012

Rusya Federasyonu

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Rusya Federasyonu				
L1.	.081039	.0495336	1.64	0.102
_cons	-.1984082	.2750121	-0.72	0.471
Türkiye				
L1.	-.0183122	.005281	-3.47	0.001
LD.	-.1406117	.0631328	-2.23	0.026
L2D.	-.0580769	.0627427	-0.93	0.355
L3D.	-.0088161	.0616896	-0.14	0.886
L4D.	-.0679301	.0614856	-1.10	0.269
L5D.	-.1865815	.0613457	-3.04	0.002
Rusya Federasyonu				
F5D.	-.0401423	.1077278	-0.37	0.709
F4D.	.0266943	.1069827	0.25	0.803
F3D.	.2286527	.1075139	2.13	0.033
F2D.	-.0209113	.109447	-0.19	0.848
FD.	.2232197	.1076122	2.07	0.038
D1.	.6864554	.107261	6.40	0.000
LD.	.1773294	.1144633	1.55	0.121
L2D.	-.0835917	.1145867	-0.73	0.466
L3D.	.1283517	.1135041	1.13	0.258
L4D.	.1993142	.1129932	1.76	0.078
L5D.	.357749	.1132858	3.16	0.002

Güney Afrika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Güney Afrika				
L1.	.004215	.0157795	0.27	0.789
_cons	.2541345	.0986157	2.58	0.010
Türkiye				
L1.	-.0202033	.0057961	-3.49	0.000
LD.	-.0349325	.0638393	-0.55	0.584
L2D.	-.0269531	.063985	-0.42	0.674
L3D.	.0308591	.0632122	0.49	0.625
L4D.	-.033745	.0633223	-0.53	0.594
L5D.	-.1168195	.0632365	-1.85	0.065
Güney Afrika				
F5D.	-.1678086	.0787078	-2.13	0.033
F4D.	.0442812	.079589	0.56	0.578
F3D.	-.0572813	.0793897	-0.72	0.471
F2D.	-.1050466	.0790465	-1.33	0.184
FD.	.0352563	.0786889	0.45	0.654
D1.	.3485954	.0787729	4.43	0.000
LD.	-.0128535	.0801789	-0.16	0.873
L2D.	.0579336	.0801717	0.72	0.470
L3D.	.0865006	.0799364	1.08	0.279
L4D.	.1291797	.0801375	1.61	0.107
L5D.	.2013966	.0802474	2.51	0.012

EK-3 : Westerlund (2007) panel koentegrasyon testine ait Denklem (2) kapsamındaki ülke bazlı sonuçlar (Öncül ve ardıl değerler AIC ile belirlendiğinde)

Brezilya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0131956	.0081367	1.62	0.105
_cons	.4649729	.2930644	1.59	0.113
Brezilya				
L1.	-.0248656	.0151856	-1.64	0.102
LD.	-.1503143	.0630783	-2.38	0.017
L2D.	.0029484	.0624351	0.05	0.962
L3D.	-.0292875	.0619513	-0.47	0.636
Türkiye				
FD.	.1172686	.0361124	3.25	0.001
D1.	.3124877	.0366309	8.53	0.000
LD.	.0588747	.0401791	1.47	0.143
L2D.	.0074936	.039987	0.19	0.851
L3D.	.0168618	.0391731	0.43	0.667

Şili

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0073605	.0049692	1.48	0.139
_cons	-.0056674	.0381621	-0.15	0.882
Şili				
L1.	-.0167848	.0118718	-1.41	0.157
LD.	-.0001093	.0619888	-0.00	0.999
L2D.	-.0567621	.0620085	-0.92	0.360
L3D.	-.0424277	.0615594	-0.69	0.491
Türkiye				
FD.	.0054384	.0327709	0.17	0.868
D1.	.2093841	.032701	6.40	0.000
LD.	.0448737	.0341501	1.31	0.189
L2D.	.0233445	.0343556	0.68	0.497
L3D.	.0514344	.0343846	1.50	0.135

Kolombiya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0098441	.0032949	2.99	0.003
_cons	.0333101	.0491516	0.68	0.498
Kolombiya				
L1.	-.0200667	.0094242	-2.13	0.033
LD.	-.0533368	.0624709	-0.85	0.393
Türkiye				
FD.	.0374124	.0239183	1.56	0.118
D1.	.1790763	.0239908	7.46	0.000
LD.	.0346698	.0257474	1.35	0.178

Meksika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0058205	.0040151	1.45	0.147
_cons	-.0021149	.06378	-0.03	0.974
Meksika				
L1.	-.0199761	.0113163	-1.77	0.078
LD.	.095336	.0622517	1.53	0.126
Türkiye				
FD.	.0754284	.0467158	1.61	0.106
D1.	.2034093	.0469737	4.33	0.000
LD.	-.0824172	.0477652	-1.73	0.084

Peru

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0147982	.0054019	2.74	0.006
_cons	-.0968619	.0402329	-2.41	0.016
Peru				
L1.	-.0132439	.0066694	-1.99	0.047
LD.	.0094655	.0600986	0.16	0.875
Türkiye				
FD.	.0378108	.0355258	1.06	0.287
D1.	.2139618	.0355874	6.01	0.000
LD.	.1478655	.0368453	4.01	0.000

Çin

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0123285	.0064847	1.90	0.057
_cons	-.0726219	.0498232	-1.46	0.145
Çin				
L1.	-.0131481	.0086703	-1.52	0.129
LD.	.0762323	.0625557	1.22	0.223
Türkiye				
F2D.	.0364695	.0443212	0.82	0.411
FD.	.1106294	.0439651	2.52	0.012
D1.	.2314287	.044453	5.21	0.000
LD.	.0793573	.0454107	1.75	0.081

Hindistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	-.0018154	.0049449	-0.37	0.714
_cons	-.0172114	.0893943	-0.19	0.847
Hindistan				
L1.	.0033212	.0076315	0.44	0.663
LD.	.0759186	.0664383	1.14	0.253
Türkiye				
F11D.	.1210983	.0485678	2.49	0.013
F10D.	-.0710329	.0492641	-1.44	0.149
F9D.	.0275581	.0482746	0.57	0.568
F8D.	.1144355	.0481426	2.38	0.017
F7D.	.0484006	.0486302	1.00	0.320
F6D.	-.0871917	.0481463	-1.81	0.070
F5D.	-.0062112	.0484788	-0.13	0.898
F4D.	.0317669	.0479948	0.66	0.508
F3D.	.0705248	.0477982	1.48	0.140
F2D.	.0271106	.0480001	0.56	0.572
FD.	.0337706	.0474594	0.71	0.477
D1.	.2780836	.0475504	5.85	0.000
LD.	-.0197618	.0500796	-0.39	0.693

Endonezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0147745	.0078675	1.88	0.060
_cons	.1014537	.0485379	2.09	0.037
Endonezya				
L1.	-.0432767	.016862	-2.57	0.010
LD.	.0298547	.061511	0.49	0.627
Türkiye				
FD.	.0635645	.0397915	1.60	0.110
D1.	.3476196	.0399776	8.70	0.000
LD.	.0472601	.0448427	1.05	0.292

Kore

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0167044	.0056094	2.98	0.003
_cons	-.079354	.0383323	-2.07	0.038
Kore				
L1.	-.0221742	.0105222	-2.11	0.035
LD.	-.0209696	.0615736	-0.34	0.733
Türkiye				
FD.	.0173502	.0353578	0.49	0.624
D1.	.2052315	.0351713	5.84	0.000
LD.	.1191476	.0366602	3.25	0.001

Malezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0119409	.0058402	2.04	0.041
_cons	-.060553	.0519468	-1.17	0.244
Malezya				
L1.	-.0117349	.0091204	-1.29	0.198
LD.	.089098	.062267	1.43	0.152
L2D.	-.1659217	.0612861	-2.71	0.007
Türkiye				
FD.	.0127129	.045758	0.28	0.781
D1.	.2269083	.045356	5.00	0.000
LD.	.1161959	.046697	2.49	0.013
L2D.	.0056802	.0472036	0.12	0.904

Çek Cumhuriyeti

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0162696	.005859	2.78	0.005
_cons	.0107115	.0481118	0.22	0.824
Çek Cumhuriyeti				
L1.	-.0378746	.0142978	-2.65	0.008
LD.	.1344071	.0616967	2.18	0.029
Türkiye				
FD.	-.0190265	.0399699	-0.48	0.634
D1.	.2133748	.0399922	5.34	0.000
LD.	.0248831	.0411078	0.61	0.545

Mısır

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.004957	.003981	1.25	0.213
_cons	.1538245	.0673407	2.28	0.022
Mısır				
L1.	-.035519	.0133106	-2.67	0.008
LD.	.1686487	.0649418	2.60	0.009
L2D.	.0396487	.0647664	0.61	0.540
L3D.	-.0945584	.0639267	-1.48	0.139
L4D.	-.0971274	.0628287	-1.55	0.122
L5D.	.0195826	.0632195	0.31	0.757
L6D.	-.0389497	.0629856	-0.62	0.536
L7D.	.2883153	.0619118	4.66	0.000
L8D.	-.0654088	.0642609	-1.02	0.309
L9D.	.2429496	.0635134	3.83	0.000
L10D.	.0097533	.0637849	0.15	0.878
Türkiye				
FD.	-.0132789	.0331668	-0.40	0.689
D1.	.1514175	.0330126	4.59	0.000
LD.	.0771635	.0335791	2.30	0.022
L2D.	-.0182592	.0335186	-0.54	0.586
L3D.	.01712	.0335035	0.51	0.609
L4D.	-.0643052	.0338486	-1.90	0.057
F5D.	-.0156181	.0336851	-0.46	0.643
L6D.	.011027	.0330857	0.33	0.739
L7D.	-.1041829	.032932	-3.16	0.002
L8D.	-.0597776	.0330889	-1.81	0.071
L9D.	-.0691079	.0330137	-2.09	0.036
L10D.	-.0933768	.0330618	-2.82	0.005

Yunanistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0059124	.0065592	0.90	0.367
_cons	.0388532	.0401593	0.97	0.333
Yunanistan				
L1.	-.011055	.010727	-1.03	0.303
LD.	-.1433381	.0600351	-2.39	0.017
L2D.	-.0845005	.0595998	-1.42	0.156
Türkiye				
FD.	.0653779	.0280672	2.33	0.020
D1.	.2158238	.0279745	7.72	0.000
LD.	.0444799	.0303486	1.47	0.143
L2D.	.035064	.0302452	1.16	0.246

Macaristan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0078482	.0058259	1.35	0.178
_cons	-.015097	.0451762	-0.33	0.738
Macaristan				
L1.	-.0117925	.0096067	-1.23	0.220
LD.	-.0673085	.0620864	-1.08	0.278
Türkiye				
FD.	.0488303	.0412762	1.18	0.237
D1.	.2191866	.0413996	5.29	0.000
LD.	.0658762	.0428228	1.54	0.124

Polonya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0058954	.0031022	1.90	0.057
_cons	-.0128363	.0636462	-0.20	0.840
Polonya				
L1.	-.0098035	.0094251	-1.04	0.298
LD.	.0967145	.0626685	1.54	0.123
Türkiye				
FD.	.0443362	.0351467	1.26	0.207
D1.	.1611177	.0352668	4.57	0.000
LD.	-.0070072	.0360427	-0.19	0.846

Filipinler

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0110332	.0053257	2.07	0.038
_cons	.2368842	.1190006	1.99	0.047
Filipinler				
L1.	-.0531907	.0229303	-2.32	0.020
LD.	-.1773469	.0632298	-2.80	0.005
L2D.	-.0742388	.0638898	-1.16	0.245
L3D.	.0247658	.0637956	0.39	0.698
L4D.	-.0331075	.0610945	-0.54	0.588
Türkiye				
FD.	.0715013	.0369926	1.93	0.053
D1.	.2586094	.0368494	7.02	0.000
LD.	.1049602	.0399719	2.63	0.009
L2D.	.0394523	.0401451	0.98	0.326
L3D.	.0826436	.0399699	2.07	0.039
L4D.	.0090016	.0399653	0.23	0.822

Tayvan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0280914	.0104701	2.68	0.007
_cons	-.0877991	.0727649	-1.21	0.228
Tayvan				
L1.	-.0450344	.0184364	-2.44	0.015
LD.	.1429053	.0638578	2.24	0.025
L2D.	-.0600187	.0638875	-0.94	0.348
L3D.	.0507421	.0630444	0.80	0.421
L4D.	.0527255	.0620674	0.85	0.396
L5D.	.0010096	.0615723	0.02	0.987
L6D.	-.0390753	.0609813	-0.64	0.522
Türkiye				
FD.	.1265793	.0631775	2.00	0.045
D1.	.5677832	.0632196	8.98	0.000
LD.	-.0028811	.0714936	-0.04	0.968
L2D.	-.036046	.0710775	-0.51	0.612
L3D.	.1293065	.0698049	1.85	0.064
L4D.	.0296681	.0701643	0.42	0.672
F5D.	.0177704	.0701727	0.25	0.800
L6D.	-.0318704	.070415	-0.45	0.651

Tayland

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0084942	.004046	2.10	0.036
_cons	-.0402999	.0297262	-1.36	0.175
Tayland				
L1.	-.0101777	.0087582	-1.16	0.245
LD.	-.1170664	.0617936	-1.89	0.058
Türkiye				
FD.	.0304667	.0254338	1.20	0.231
D1.	.1851341	.0254303	7.28	0.000
LD.	.0492747	.0274416	1.80	0.073

Rusya Federasyonu

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0058025	.0028902	2.01	0.045
_cons	.4348709	.1238034	3.51	0.000
Rusya Federasyonu				
L1.	-.0911879	.0222631	-4.10	0.000
LD.	-.0042874	.0612966	-0.07	0.944
L2D.	.1995124	.0607951	3.28	0.001
Türkiye				
FD.	.0513984	.0329584	1.56	0.119
D1.	.1965054	.032804	5.99	0.000
LD.	.0667482	.0343828	1.94	0.052
L2D.	.0041825	.0344754	0.12	0.903

Güney Afrika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0099285	.0042218	2.35	0.019
_cons	-.0051893	.0754603	-0.07	0.945
Güney Afrika				
L1.	-.0219545	.0115599	-1.90	0.058
LD.	-.0488748	.0627926	-0.78	0.436
Türkiye				
FD.	-.0236058	.0482915	-0.49	0.625
D1.	.2146433	.0481942	4.45	0.000
LD.	.0398047	.049169	0.81	0.418

EK-4 : Westerlund (2007) panel koentegrasyon testine ait Denklem (2) kapsamındaki ülke bazlı sonuçlar (Öncül ve ardıl değerler Newey-West (1994) ile belirlendiğinde)

Brezilya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0156146	.0084135	1.86	0.063
_cons	.4251518	.2949465	1.44	0.149
Brezilya				
L1.	-.0246333	.0152894	-1.61	0.107
LD.	-.1282867	.0661484	-1.94	0.052
L2D.	.0397951	.0663566	0.60	0.549
L3D.	-.0092482	.0651594	-0.14	0.887
L4D.	.0173931	.0634593	0.27	0.784
L5D.	-.138278	.0629893	-2.20	0.028
Türkiye				
F5D.	.0422642	.0370434	1.14	0.254
F4D.	.0499155	.0369081	1.35	0.176
F3D.	.025209	.0368572	0.68	0.494
F2D.	-.0288214	.0366374	-0.79	0.431
FD.	.1106135	.0366615	3.02	0.003
D1.	.3150494	.0372938	8.45	0.000
LD.	.0538249	.0416853	1.29	0.197
L2D.	.0083801	.041811	0.20	0.841
L3D.	.0072156	.0406683	0.18	0.859
L4D.	.0191146	.0403765	0.47	0.636
L5D.	.0388772	.039572	0.98	0.326

Şili

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0066994	.0055018	1.22	0.223
_cons	-.0025291	.0442136	-0.06	0.954
Şili				
L1.	-.0157488	.0123478	-1.28	0.202
LD.	-.0046006	.0661693	-0.07	0.945
L2D.	-.0646796	.0665055	-0.97	0.331
L3D.	-.0413988	.0643415	-0.64	0.520
L4D.	-.0292823	.0645561	-0.45	0.650
L5D.	.0190732	.0640675	0.30	0.766
Türkiye				
F5D.	.0109891	.0344697	0.32	0.750
F4D.	.0253494	.0343767	0.74	0.461
F3D.	-.0276293	.0341897	-0.81	0.419
F2D.	-.0005372	.0340977	-0.02	0.987
FD.	-.0011731	.034039	-0.03	0.973
D1.	.2146239	.0340049	6.31	0.000
LD.	.0529141	.0363998	1.45	0.146
L2D.	.0292936	.0365044	0.80	0.422
L3D.	.0508818	.035669	1.43	0.154
L4D.	-.0115275	.0358202	-0.32	0.748
L5D.	-.0011206	.0358283	-0.03	0.975

Kolombiya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0123978	.0037407	3.31	0.001
_cons	.005977	.050936	0.12	0.907
Kolombiya				
L1.	-.0209652	.0095071	-2.21	0.027
LD.	-.0341795	.0646229	-0.53	0.597
L2D.	.0853644	.0645049	1.32	0.186
L3D.	-.0954237	.064686	-1.48	0.140
L4D.	.0694856	.0647579	1.07	0.283
L5D.	-.0959886	.0647449	-1.48	0.138
Türkiye				
F5D.	.0681272	.0245295	2.78	0.005
F4D.	.0635539	.0249152	2.55	0.011
F3D.	.0127547	.0250044	0.51	0.610
F2D.	-.0216608	.0246141	-0.88	0.379
FD.	.0402927	.0246877	1.63	0.103
D1.	.1958388	.0247874	7.90	0.000
LD.	.0355154	.0266832	1.33	0.183
L2D.	-.0431247	.0267107	-1.61	0.106
L3D.	.0073512	.0264773	0.28	0.781
L4D.	-.0088083	.0264217	-0.33	0.739
L5D.	.0135159	.0261982	0.52	0.606

Meksika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0144876	.0048517	2.99	0.003
_cons	-.1232125	.0740628	-1.66	0.096
Meksika				
L1.	-.0195813	.0115047	-1.70	0.089
LD.	.0763862	.0647702	1.18	0.238
L2D.	.073867	.064167	1.15	0.250
L3D.	-.1167142	.0641819	-1.82	0.069
L4D.	-.1121987	.0644139	-1.74	0.082
L5D.	-.0768756	.0646148	-1.19	0.234
Türkiye				
F5D.	.1074849	.0481612	2.23	0.026
F4D.	.0350395	.0485796	0.72	0.471
F3D.	-.002288	.0482728	-0.05	0.962
F2D.	.0480203	.0480072	1.00	0.317
FD.	.1033986	.0480198	2.15	0.031
D1.	.241	.0485398	4.96	0.000
LD.	-.0786544	.0490127	-1.60	0.109
L2D.	.0035473	.0490109	0.07	0.942
L3D.	.0759045	.0486673	1.56	0.119
L4D.	.0644863	.0490057	1.32	0.188
L5D.	.0786262	.0488714	1.61	0.108

Peru

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0094351	.0062022	1.52	0.128
_cons	-.0532691	.0502427	-1.06	0.289
Peru				
L1.	-.0093396	.0068638	-1.36	0.174
LD.	.0005268	.0651107	0.01	0.994
L2D.	-.0152715	.0647786	-0.24	0.814
L3D.	-.0560171	.0639026	-0.88	0.381
L4D.	.0023603	.0643461	0.04	0.971
L5D.	.1234236	.062073	1.99	0.047
Türkiye				
F5D.	.0356734	.0372905	0.96	0.339
F4D.	-.0032985	.0372813	-0.09	0.929
F3D.	.0576914	.0367705	1.57	0.117
F2D.	-.0488201	.0367384	-1.33	0.184
FD.	.0460949	.0367531	1.25	0.210
D1.	.2299202	.0366942	6.27	0.000
LD.	.1691397	.0389569	4.34	0.000
L2D.	-.0324623	.0402747	-0.81	0.420
L3D.	-.0421687	.0387945	-1.09	0.277
L4D.	-.0344625	.0388599	-0.89	0.375
L5D.	-.0299265	.0384118	-0.78	0.436

Çin

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0154298	.0072013	2.14	0.032
_cons	-.1025843	.0604493	.0604493	-1.70
Çin				
L1.	-.0152289	.0088791	-1.72	0.086
LD.	.0392564	.0654792	0.60	0.549
L2D.	-.0523122	.0655922	-0.80	0.425
L3D.	.1496826	.0658544	2.27	0.023
L4D.	.0571051	.0666248	0.86	0.391
L5D.	.0743823	.0668017	1.11	0.266
Türkiye				
F5D.	.091887	.0455231	2.02	0.044
F4D.	.0672396	.0458464	1.47	0.142
F3D.	.0566537	.0459102	1.23	0.217
F2D.	.0206998	.0458151	0.45	0.651
FD.	.0961913	.0458284	2.10	0.036
D1.	.2259428	.0461028	4.90	0.000
LD.	.0928765	.0473692	1.96	0.050
L2D.	.0455905	.0477251	0.96	0.339
L3D.	-.0459061	.0474726	-0.97	0.334
L4D.	-.0184032	.0475114	-0.39	0.699
L5D.	-.0625584	.0468859	-1.33	0.182

Hindistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	-.0047916	.0050542	-0.95	0.343
_cons	.0316048	.0900996	0.35	0.726
Hindistan				
L1.	.0018029	.0078388	0.23	0.818
LD.	.0504204	.0673432	0.75	0.454
L2D.	-.0150749	.0675398	-0.22	0.823
L3D.	.1355336	.0683416	1.98	0.047
L4D.	-.0224049	.068876	-0.33	0.745
L5D.	-.0264465	.0696272	-0.38	0.704
Türkiye				
F5D.	-.0223962	.0525218	-0.43	0.670
F4D.	.0240671	.0522928	0.46	0.645
F3D.	.067184	.052025	1.29	0.197
F2D.	.0153517	.0512351	0.30	0.764
FD.	.0389508	.0511181	0.76	0.446
D1.	.2798583	.0507707	5.51	0.000
LD.	.0003415	.0532836	0.01	0.995
L2D.	-.0202156	.053275	-0.38	0.704
L3D.	.0003531	.0529396	0.01	0.995
L4D.	.0238644	.0530134	0.45	0.653
L5D.	.0470958	.0530427	0.89	0.375

Endonezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0171694	.0084439	2.03	0.042
_cons	.0778666	.0570056	1.37	0.172
Endonezya				
L1.	-.0450174	.0177641	-2.53	0.011
LD.	.0558663	.0659363	0.85	0.397
L2D.	-.160632	.0657444	-2.44	0.015
L3D.	.0456273	.0655075	0.70	0.486
L4D.	.0132579	.0648347	0.20	0.838
L5D.	-.0232728	.0636134	-0.37	0.714
Türkiye				
F5D.	.0799211	.0416539	1.92	0.055
F4D.	.0227781	.0419247	0.54	0.587
F3D.	.0160441	.0416334	0.39	0.700
F2D.	.0115053	.0414722	0.28	0.781
FD.	.0648099	.0414494	1.56	0.118
D1.	.3637438	.0413365	8.80	0.000
LD.	.0564328	.0464367	1.22	0.224
L2D.	.052704	.0464947	1.13	0.257
L3D.	.0781633	.0460549	1.70	0.090
L4D.	-.0402616	.0464891	-0.87	0.386
L5D.	.0644783	.0465734	1.38	0.166

Kore

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0201461	.0063848	3.16	0.002
_cons	-.1465763	.0491207	-2.98	0.003
TRend	0	(omitted)		
Kore				
L1.	-.0191478	.0110157	-1.74	0.082
LD.	-.0657386	.0653636	-1.01	0.315
L2D.	-.0209423	.0655948	-0.32	0.750
L3D.	-.0900749	.0650278	-1.39	0.166
L4D.	.0056896	.064864	0.09	0.930
L5D.	-.0609814	.0630645	-0.97	0.334
Türkiye				
F5D.	.0584191	.0363938	1.61	0.108
F4D.	.0997663	.0365432	2.73	0.006
F3D.	.0027149	.036988	0.07	0.941
F2D.	.0639	.0368185	1.74	0.083
FD.	.0188074	.0369364	0.51	0.611
D1.	.2219736	.0368182	6.03	0.000
LD.	.1517561	.0384629	3.95	0.000
L2D.	.0731584	.0393398	1.86	0.063
L3D.	.0548733	.0391739	1.40	0.161
L4D.	.0182523	.0390113	0.47	0.640
L5D.	-.0184626	.0386696	-0.48	0.633

Malezya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.012575	.0066378	1.89	0.058
_cons	-.0626236	.0618026	-1.01	0.311
Malezya				
L1.	-.0127395	.0094593	-1.35	0.178
LD.	.0937331	.0648767	1.44	0.149
L2D.	-.1499318	.0649868	-2.31	0.021
L3D.	-.0038319	.0655669	-0.06	0.953
L4D.	.0735619	.0647004	1.14	0.256
L5D.	.0205874	.063651	0.32	0.746
Türkiye				
F5D.	.0158503	.0479916	0.33	0.741
F4D.	.0612063	.0477944	1.28	0.200
F3D.	.0284096	.0474888	0.60	0.550
F2D.	-.0111039	.0472723	-0.23	0.814
FD.	.0105476	.0472838	0.22	0.823
D1.	.2274422	.0472756	4.81	0.000
LD.	.1239126	.0488505	2.54	0.011
L2D.	.0023984	.0494611	0.05	0.961
L3D.	.0226446	.0487865	0.46	0.643
L4D.	-.0023623	.0488414	-0.05	0.961
L5D.	-.0863366	.0485772	-1.78	0.076

Çek Cumhuriyeti

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0212754	.0066994	3.18	0.001
_cons	-.0487576	.0555006	-0.88	0.380
Çek Cumhuriyeti				
L1.	-.0392018	.0150927	-2.60	0.009
LD.	.1182197	.0647437	1.83	0.068
L2D.	.0289132	.0642449	0.45	0.653
L3D.	.0501392	.0645538	0.78	0.437
L4D.	-.1403805	.0645587	-2.17	0.030
L5D.	-.0056577	.0646667	-0.09	0.930
Türkiye				
F5D.	.1226024	.0413578	2.96	0.003
F4D.	.0950982	.0420165	2.26	0.024
F3D.	.0403288	.0420655	0.96	0.338
F2D.	-.0292516	.0418928	-0.70	0.485
FD.	-.0168725	.0419039	-0.40	0.687
D1.	.2296466	.0418587	5.49	0.000
LD.	.0559545	.0433731	1.29	0.197
L2D.	-.0465448	.0425352	-1.09	0.274
L3D.	-.0059947	.0421404	-0.14	0.887
L4D.	.0393643	.0421765	0.93	0.351
L5D.	-.0515212	.0419217	-1.23	0.219

Mısır

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0124968	.0038906	3.21	0.001
_cons	-.0077164	.0700845	-0.11	0.912
TRend	0	(omitted)		
Mısır				
L1.	-.026386	.0134035	-1.97	0.049
LD.	.1474042	.0652733	2.26	0.024
L2D.	.1226495	.0647399	1.89	0.058
L3D.	-.1176642	.0647077	-1.82	0.069
L4D.	-.1233085	.0639202	-1.93	0.054
L5D.	.0071722	.0635589	0.11	0.910
Türkiye				
F5D.	.0900715	.0340826	2.64	0.008
F4D.	.0565562	.0345427	1.64	0.102
F3D.	.0589421	.0345262	1.71	0.088
F2D.	.0391252	.0346657	1.13	0.259
FD.	-.0249559	.0347164	-0.72	0.472
D1.	.155856	.0345297	4.51	0.000
LD.	.0632623	.0348746	1.81	0.070
L2D.	.0242749	.034951	0.69	0.487
L3D.	.034049	.0341468	1.00	0.319
L4D.	-.0243889	.034154	-0.71	0.475
L5D.	.0063264	.0340145	0.19	0.852

Yunanistan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0079806	.0070213	1.14	0.256
_cons	.0091313	.044718	0.20	0.838
Yunanistan				
L1.	-.0109452	.0111535	-0.98	0.326
LD.	-.1340219	.0657637	-2.04	0.042
L2D.	-.105057	.06678	-1.57	0.116
L3D.	.0080493	.0664996	0.12	0.904
L4D.	-.015608	.0630883	-0.25	0.805
L5D.	-.0816907	.0626746	-1.30	0.192
Türkiye				
F5D.	.0205552	.029855	0.69	0.491
F4D.	.0424892	.0295514	1.44	0.150
F3D.	-.007882	.0296159	-0.27	0.790
F2D.	.0303946	.0294431	1.03	0.302
FD.	.0616037	.0291213	2.12	0.034
D1.	.2171854	.0294543	7.37	0.000
LD.	.0532524	.0323352	1.65	0.100
L2D.	.0398503	.0323796	1.23	0.218
L3D.	.0632762	.0321298	1.97	0.049
L4D.	-.0059483	.0319772	-0.19	0.852
L5D.	.0269938	.031653	0.85	0.394

Macaristan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0138116	.0063256	2.18	0.029
_cons	-.0738783	.0530277	-1.39	0.164
Macaristan				
L1.	-.0151698	.0096534	-1.57	0.116
LD.	-.099192	.0658151	-1.51	0.132
L2D.	.0321777	.0646154	0.50	0.618
L3D.	.112694	.0644608	1.75	0.080
L4D.	.048628	.0643323	0.76	0.450
L5D.	-.0541338	.0632595	-0.86	0.392
Türkiye				
F5D.	.0600021	.0425682	1.41	0.159
F4D.	.0300444	.0425908	0.71	0.481
F3D.	.0395412	.0423987	0.93	0.351
F2D.	.0224488	.0422332	0.53	0.595
FD.	.0591154	.0422595	1.40	0.162
D1.	.2217471	.0422888	5.24	0.000
LD.	.0485582	.0436492	1.11	0.266
L2D.	.0462566	.0438188	1.06	0.291
L3D.	-.0156653	.0435764	-0.36	0.719
L4D.	.0047734	.0436429	0.11	0.913
L5D.	.0257126	.0434782	0.59	0.554

Polonya

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.009303	.0037194	2.50	0.012
_cons	-.0533855	.0707796	-0.75	0.451
Polonya				
L1.	-.010598	.0099145	-1.07	0.285
LD.	.0996008	.0650507	1.53	0.126
L2D.	.0415712	.0652623	0.64	0.524
L3D.	-.0452332	.0651585	-0.69	0.488
L4D.	-.036271	.0655269	-0.55	0.580
L5D.	-.0737444	.0653421	-1.13	0.259
Türkiye				
F5D.	.0726854	.0370537	1.96	0.050
F4D.	.0527184	.0372402	1.42	0.157
F3D.	-.0334403	.0368428	-0.91	0.364
F2D.	.009483	.0368136	0.26	0.797
FD.	.0479631	.0368067	1.30	0.193
D1.	.1856853	.0368663	5.04	0.000
LD.	-.0004979	.0377066	-0.01	0.989
L2D.	-.0327142	.0374273	-0.87	0.382
L3D.	-.0003172	.0369688	-0.01	0.993
L4D.	-.0099853	.037015	-0.27	0.787
L5D.	.008284	.0369594	0.22	0.823

Filipinler

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0123164	.0056663	2.17	0.030
_cons	.2471071	.1234707	2.00	0.045
Filipinler				
L1.	-.0568139	.0235675	-2.41	0.016
LD.	-.1342209	.0662501	-2.03	0.043
L2D.	-.0590404	.0649409	-0.91	0.363
L3D.	.026519	.0643708	0.41	0.680
L4D.	-.0582159	.0644081	-0.90	0.366
L5D.	.0215819	.0615023	0.35	0.726
Türkiye				
F5D.	.0535126	.0374333	1.43	0.153
F4D.	.0452144	.0375027	1.21	0.228
F3D.	-.0793155	.0372402	-2.13	0.033
F2D.	.0342837	.0372639	0.92	0.358
FD.	.0627774	.0372212	1.69	0.092
D1.	.2626801	.0374375	7.02	0.000
LD.	.1007161	.040496	2.49	0.013
L2D.	.0430403	.040955	1.05	0.293
L3D.	.0885273	.0405601	2.18	0.029
L4D.	.0037728	.0407483	0.09	0.926
L5D.	-.0144204	.0399919	-0.36	0.718

Tayvan

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0276385	.0106006	2.61	0.009
_cons	-.0950835	.0802096	-1.19	0.236
Tayvan				
L1.	-.04338	.0186466	-2.33	0.020
LD.	.1784385	.0651976	2.74	0.006
L2D.	-.0833846	.0650514	-1.28	0.200
L3D.	.0208252	.0640785	0.32	0.745
L4D.	.0431144	.0631414	0.68	0.495
L5D.	-.0314381	.062447	-0.50	0.615
Türkiye				
F5D.	.0381424	.0650862	0.59	0.558
F4D.	.1040786	.0650488	1.60	0.110
F3D.	-.0507102	.0646533	-0.78	0.433
F2D.	.0146578	.0644133	0.23	0.820
FD.	.1175438	.0640132	1.84	0.066
D1.	.5684091	.0641322	8.86	0.000
LD.	-.0065751	.0729221	-0.09	0.928
L2D.	-.0133976	.0717762	-0.19	0.852
L3D.	.172901	.0711244	2.43	0.015
L4D.	.0361227	.0720278	0.50	0.616
L5D.	.0137047	.0720099	0.19	0.849

Tayland

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0102012	.0044171	2.31	0.021
_cons	-.0573384	.0353315	-1.62	0.105
Tayland				
L1.	-.0107966	.0092206	-1.17	0.242
LD.	-.1016805	.0653775	-1.56	0.120
L2D.	-.0199184	.0654369	-0.30	0.761
L3D.	.0412295	.0654701	0.63	0.529
L4D.	-.1040266	.0653563	-1.59	0.111
L5D.	-.1699967	.0643271	-2.64	0.008
Türkiye				
F5D.	.0420064	.0267472	1.57	0.116
F4D.	.0081744	.0267443	0.31	0.760
F3D.	-.0235776	.0266377	-0.89	0.376
F2D.	.0203343	.0264955	0.77	0.443
FD.	.029393	.0265376	1.11	0.268
D1.	.200444	.0264842	7.57	0.000
LD.	.0425385	.0286791	1.48	0.138
L2D.	-.0334332	.0287359	-1.16	0.245
L3D.	-.016379	.0284239	-0.58	0.564
L4D.	.0429455	.0284066	1.51	0.131
L5D.	.0083192	.0284124	0.29	0.770

Rusya Federasyonu

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0088566	.0033306	2.66	0.008
_cons	.3394624	.1392584	2.44	0.015
Rusya Federasyonu				
L1.	-.0823213	.0246008	-3.35	0.001
LD.	-.0360132	.0650191	-0.55	0.580
L2D.	.1978195	.0634835	3.12	0.002
L3D.	-.0753614	.0644173	-1.17	0.242
L4D.	-.1177776	.0641513	-1.84	0.066
L5D.	-.0075207	.0641193	-0.12	0.907
Türkiye				
F5D.	.0867376	.0339517	2.55	0.011
F4D.	.0573892	.0342524	1.68	0.094
F3D.	.0228018	.0339774	0.67	0.502
F2D.	-.0178719	.034008	-0.53	0.599
FD.	.0635509	.0340179	1.87	0.062
D1.	.2247735	.0341164	6.59	0.000
LD.	.1001466	.0357078	2.80	0.005
L2D.	.0183852	.035505	0.52	0.605
L3D.	.0664531	.0349847	1.90	0.058
L4D.	.0451625	.0351395	1.29	0.199
L5D.	.0244212	.0350154	0.70	0.486

Güney Afrika

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.0167961	.0051469	3.26	0.001
_cons	-.0848267	.0836124	-1.01	0.310
Güney Afrika				
L1.	-.0242319	.0119343	-2.03	0.042
LD.	-.063364	.0640736	-0.99	0.323
L2D.	.0749518	.0639761	1.17	0.241
L3D.	.0143348	.0643665	0.22	0.824
L4D.	-.0897152	.0643161	-1.39	0.163
L5D.	-.0503879	.0644321	-0.78	0.434
Türkiye				
F5D.	.1251337	.0498793	2.51	0.012
F4D.	.0709554	.0503799	1.41	0.159
F3D.	.0568268	.0501313	1.13	0.257
F2D.	.0474479	.0499278	0.95	0.342
FD.	-.017389	.0498794	-0.35	0.727
D1.	.2315125	.0498753	4.64	0.000
LD.	.0570768	.0506143	1.13	0.259
L2D.	-.0172018	.0504826	-0.34	0.733
L3D.	-.025202	.049754	-0.51	0.612
L4D.	.0398751	.0498645	0.80	0.424
L5D.	-.0828325	.0497023	-1.67	0.096

Mean - Group Error - Correction Model

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye				
L1.	.012992	.0014648	8.87	0.000
_cons	.011226	.0342566	0.33	0.743
EM				
L1.	-.0250222	.0043887	-5.70	0.000
LD.	.0029277	.0219181	0.13	0.894
L2D.	-.0024568	.0202337	-0.12	0.903
L3D.	-.0023166	.0176541	-0.13	0.896
L4D.	-.0259297	.0155041	-1.67	0.094
L5D.	-.0315096	.0153018	-2.06	0.039
Türkiye				
F5D.	.0599835	.0086031	6.97	0.000
F4D.	.0504168	.0064675	7.80	0.000
F3D.	.013013	.009078	1.43	0.152
F2D.	.0109793	.006661	1.65	0.099
FD.	.0455632	.0094662	4.81	0.000
D1.	.2506666	.0195247	12.84	0.000
LD.	.0586246	.0126514	4.63	0.000
L2D.	.0073893	.0080659	0.92	0.360
L3D.	.0285481	.0119397	2.39	0.017
L4D.	.0090793	.0065366	1.39	0.165
L5D.	.0004588	.0101214	0.05	0.964

Estimated long – Run Relation Ship and Shortrun Adjustment

	Katsayı	Standart Hata	z istatistiği	Olasılık Değeri
Türkiye	.7812737	.1158165	6.75	0.000
_cons	-2.142.946	1.494.998	-1.43	0.152
EM				
LD.	.0029277	.0219181	0.13	0.894
L2D.	-.0024568	.0202337	-0.12	0.903
L3D.	-.0023166	.0176541	-0.13	0.896
L4D.	-.0259297	.0155041	-1.67	0.094
L5D.	-.0315096	.0153018	-2.06	0.039
Türkiye				
F5D.	.0599835	.0086031	6.97	0.000
F4D.	.0504168	.0064675	7.80	0.000
F3D.	.013013	.009078	1.43	0.152
F2D.	.0109793	.006661	1.65	0.099
FD.	.0455632	.0094662	4.81	0.000
D1.	.2506666	.0195247	12.84	0.000
LD.	.0586246	.0126514	4.63	0.000
L2D.	.0073893	.0080659	0.92	0.360
L3D.	.0285481	.0119397	2.39	0.017
L4D.	.0090793	.0065366	1.39	0.165
L5D.	.0004588	.0101214	0.05	0.964

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı : Akar, Akın
Uyruğu : Türkiye Cumhuriyeti
Doğum Tarihi ve Yeri : 13.11.1988/Bartın
Telefon : 0 543 383 67 33
Faks : Yok
E-mail : akinakar88@gmail.com

Eğitim Bilgileri

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	Celal Bayar Üniversitesi, Sos. Bil. Enst.	12/09/2014
Lisans	Celal Bayar Üniversitesi, Eğitim Fak.	03/07/2009
Lisans	Anadolu Üniversitesi, İşletme Fak.	25/05/2015

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2017-Devam Etmekte.	Van/Erciş Koçköprü İO.	Okul Müdürü
2015-2017	Van/Erciş Cumhuriyet İO.	Müd. Yard.
2013-2015	Van/Erciş Kazım Karabekir İO.	Sınıf Öğrt.
2010-2013	Van/Erciş Hasanabdal İO.	Sınıf Öğrt.

Yabancı Dil

Başlangıç Seviyesi

Yayınlar

Türkiye ve İngiltere Temel Eğitim Düzeyi Din Dersi Programlarının Karşılaştırılması

Yüksek Lisans Tezi, 2014. (Tez No: 362964).

Hobiler

Kitap Okumak, Tarih Araştırmaları Yapmak ve Gezmek.

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

27/06/2019

Tez Başlığı / Konusu:

TÜRK HİSSE SENEDİ PİYASALARI EKSENİNDE ULUSLAR ARASI PORTFÖY
ÇEŞİTLENDİRMESİ: YÜKSELEN PİYASA EKONOMİLERİNE DAYALI BİR ANALİZ

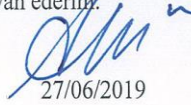
Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam 55 sayfalık kısmına ilişkin, 13/05/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitini intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 12 (oniki) dir.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayımlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

27/06/2019
Akın AKAR
Adı, Soyadı, İmza

Adı Soyadı : Akın AKAR
Öğrenci No : 0159205071
Anabilim Dalı : İşletme
Programı : İşletme
Statüsü : Y. Lisans Doktora

DANISMAN
Dr. Öğretim Üyesi Önder BÜBERKÖKÜ
27/06/2019

ENSTİTÜ ONAYI
UYGUNDUR

...../...../201.....
Doç. Dr. Bekir KOÇLAR
Enstitü Müdürü